TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 15 (1210) 1973 BALANDIS - APRIL 12 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Konfliktai ir sprendimai

Kur vyksta gyvenimas, ten atsiranda ir konfliktai. Žmonės juk nėra angelai. Nuo pat žmonijos pradžios kertasi žmogus su žmogumi kartais iki susinaikinimo. Dėlto nevienas optimistas, anksčiau dievinęs bei augštinęs žmogų, nusivylė, nes pamatė, kad žmoguje slypi ne tiktai gėris, bet ir blogis, ne tiktai humaniškasis žmogus, bet ir žvėris. Kas skaitė kun. prof. St. Ylos ir rašytojo B. Sruogos atsiminimus apie žmones ir žvėris "dievų miške", aiškiai galėjo pastebėti abi puses. Būna laikotarpių, kai žvėris tiek išauga, kad tikrajam žmogui nebelieka vietos. Tokį žvėries siautėjimo laikotarpį neseniai pergyvenom ir dėlto niekad nenorėtume jo pasikartojimo, nors jis visuomet galimas. Juk ir dabar čia viename, čia kitame krašte jis ima siautėti bei naikinti. Toks žmogaus-žvėries siautėjimo mastas, atrodąs kartais net apokaliptiniu, gąsdina visus, tačiau mažesnė jo dozė visur toleruojama. Imkime pvz. kad ir mūsų išeiviją. Joje atominėmis bombomis niekas negrasina, raketomis nešaudo, lėktuvais nebombarduoja (gal dėlto, kad jų neturi?), tačiau miniatūrinių bombardavimų, grupinių ir individualių sankirtų netrūksta. Visa tai, kaip ant delno, atsispindi ypač spaudoj. **Sankirta išeivijos gyvenime, atrodo, yra tapusi problemų sprendimo metodu. Kai pasiskaitai praeities faktus, pamatai, kad opiosios problemos dažnai buvo sprendžiamos ne racionaliu susitarimu, bet emocinio pobūdžio kova.**

★ ★ ★

Štai keletas faktų. Pvz. pirmoji Kanados lietuvių parapija Montrealyje. Rodos, būrys nebuvo gausus, o kovos ėjo didelės. Jos buvo žinomos ir policijai, ir teismams, ir kūrijai. Iš tų kovų liko gausūs ir tokie puslapiai archyvuose, kurie niekam garbės nedaro. Kai atvyko Kanadon nauja ateivių banga apie 1950 metus, kilo ilgai trukusi organizacinė sankirta, kurioje buvo daug erzintasi, daug rašyta, kol pagaliau išsikristalizavo dabartinės organizacinės formos. Šiandieną, ačiū Dievui, Kanados lietuviai nebeturi dėl ko "kraujo lieti", išskyrus mažos apimties sankirtas, kuriose tebevyrauja kovos metodas, bet neaštria forma. Kitaip yra P. Amerikoje. Ten net religinės bendruomenės savo problemas sprendžia "ginklais". Dar visi atsimename, kaip plačiai buvo įsisiūbavusi vienos grupės kova Brazilijoj su lietuviais jėzuitais, kurie kviečiami nuvyko dirbti apleistoje lietuviškoje dirvoje. Kai neužteko savų ginklų nueita net į valstybinį teismą. Kažkas panašaus dabar prasidėjo su lietuviais saleziečiais, kurie taip pat atvyko dirbti Brazilijon ir perėmė prel. P. Ragažinsko vadovautą parapiją. Lietuvių Romos Katalikų Šv. Juozapo Bendruomenė, kaip matyti iš jos biuletenio, išėjo kovon su savo tautiečiais saleziečiais. Biuletenis pilnas kartėlio ir paniekos nuotaikos. Prašalaičiui sunku toje sankirtoje susigaudyti, bet viena yra aišku, kad ir čia pasirinktas ne racionalaus tarimosi metodas, bet savikova. Juo blogiau, kad ji sąmoningai plečiama, einama į viešumą, kuri dar labiau apsunkina sprendimo atradimą.

★ ★ ★

Tai buvo keli pavyzdžiai iš, galima sakyti, eilinių gretų. Gal gi mūsų viršūnėse geriau? Anaiptol! Greičiau blogiau. Kurį laiką virė vidaus kovos VLIKe, kol pagaliau partijų vadovybės išsibalansavo. Kai šis frontas nurimo, atsirado kiti. Jau kuris laikas kertasi Amerikos Lietuvių Taryba ir JAV Lietuvių Bendruomenė. Kol ALToje buvo senieji ateiviai, buvo ramiau, bet kai ten susėdo naujieji, konfliktai ne tik nesibaigia, bet dargi aštrėja, atsinaujindami kasmet Vasario 16 proga. Iki šiol bene ramiausiai laikėsi Bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas — BALFas, bet pastaruoju laiku ir čia prasidėjo kova dėl prestižinio klausimo: kur turi būti centrinė įstaiga — Niujorke ar Čikagoj? Nueita net į amerikiečių teismą. Savo laiku vyravo įtampa tarp diplomatijos ir VLIKo. Viename veiksnių suvažiavime prieš keletą metų paskaitininkas siūlė konsoliduoti veiksnius, skiriant savo atstovus, "ambasadorius" vieni kitiems. Reiškia, viršūnės tiek išsiskyrė, kad nebegali susikalbėti įprastiniu būdu ir siūlo keists atstovais. Tai kelias į dar didesnę painiavą. **Iš visko aiškiai matyti, kad problemoms spręsti renkamasi iš esmės žalingas kelias, būtent, kovos. Tai kelias, kuris veda į visos išeivijos fragmentaciją, silpnėjimą ir nykimą. Viršūnės, kurios yra labiausiai atsakingos už išeivijos likimą, turėtų galų gale užkasti savo kirvius ir susėsti prie stalo kaip racionalūs problemų sprendėjai, o ne grupinių kovų vadai. Kai viršūnėse nebebus audrų, ir išeivijos periferijose vyraus pozityvesnė dvasia. Pr. G.**

KANADOS ĮVYKIAI

MAISTO KAINOS IR VYRIAUSYBĖ

Federacinio parlamento komitetas, du mėnesius tyrinėjęs maisto kainų kilimo priežastis, paskelbė savo pirmąjį pranešimą, patariantį premjero P. E. Trudeau vyriausybei sudaryti nuolatinę kainų priežiūros tarybą, kuri reguliariai paruoštų rekomendacijas vartotojų reikalų ministeriui. Komitetas turėjo 25 narius — 10 liberalų, 10 konservatorių, 3 NDP socialistus ir 2 kreditistus. Daugumos priimto pranešimo nesutiko pasirašyti konservatorių partijos atstovai, reikalavę įstatymo keliu trim mėnesiam užšaldyti dabartines maisto gaminių kainas. Pastarųjų metų laikotarpyje maistas Kanadoje pabrango net 10,2%, o kaikurie mėsos gaminiai — 20%. Amerikoje mėsos kainas užšaldė pats prez. R. Niksonas, nelaukdamas jokiu komitetu patarimo. Premjero P. E. Trudeau vyriausybė vis dar atmeta betkokią kainų kontrolę ir vengia tiesioginio įsikišimo. Todėl nenuostabu, kad Toronte ir kituose Kanados miestuose šį klausimą jau bando spręsti moterys perbrangių mėsos gaminių boikotu. Ontario Darbo Federacijos pirm. D. Archer pranašauja, kad sekančiuose federacinio parlamento rinkimuose maisto kainos gali tapti pagrindiniu klausimu.

Brangiausi namai visame Š. Amerikos žemyne yra Toronto mieste. Antroji vieta tenka Otavai, trečioji — Hamiltonui. Svarstant naująjį valstybinių hipotekinių paskolų įstatymą, konservatorių atstovas federaciniame parlamente S. Stevens paskelbė 1971 m. statistinius duomenis. Vidutinis vienos šeimos namas tada kainavo: Toronte — $37.567, Otavoje — $30.958, Hamiltone — $28.429. Šiuos faktus patvirtino ir A. E. LePage nekilnojamo turto pardavimo bendrovės viceprez. F. Hodges, kaltę suversdamas statyboms paruoštų sklypų kainoms. Jeigu kituose Š. Amerikos miestuose sklypas kainuoja $10.-12.000, tai Toronte už jį jau reikia mokėti $18.-20.000, nors Kanada turi didžiulius neapgyvendintos žemės plotus. Toronto nekilnojamo turto tarybos pirm. W. Allano teigimu, 1972 m. pradžioje sklypą Toronte dar buvo galima gauti už $13.000. Pasakiškas sklypų pabrangimas įvyko beveik per vienerius metus, o namu kainos šoktelėjo iki $45.000. W. Allan pranašauja, kad per sekančius dvejus metus

(Nukelta į 8-tą psl.)

Ontario premjeras W. Davis kalbasi su Windsoro lietuvaičių kvarteto "Aušra" dainininke Dana Kozulyte priėmimo metu Windsore, kur šis kvartetas kovo 1 d. atliko meninę programą Nuotr. "Windsor Star"

Be laisvės baltiečiai nenurims

Pasikalbėjimas su Kanados radijo režisore Jean Bartels, režisavusia dramą "Milžinų replėse"

Ryšium su kanadiečio dramaturgo Len Peterson parašyta baltiečių drama "The Trouble With Giants" ir jos transliacija per CBC radiją buvo pakviesta pokalbiui į "T2" redakciją režisorė Jean Bartels, kuri mielai pasidalino savo įspūdžiais bei patirtimi.

— Radijo klausytojai teiravosi vienas pas kitą apie dramą "Milžinų replėse". Sakykite, kaip Jums patiko toji drama?

— Tai buvo labai sėkmingas Len Petersono bandymas pavaizduoti labai sudėtingą situaciją, būtent, baltiečių politinę, socialinę ir istorinę patirtį daugelio metų laikotarpyje. Drama apima 25 metus nuo to momento, kai pagrindinis veikėjas palieka savo tėvynę, atvyksta Kanadon ir čia įsikuria. Bandymas duoti pilną vaizdą dabartinės Baltijos kraštų būklės literatūriniu požiūriu buvo sėkmingas.

— Kokia buvo radijo klausytojų reakcija, kiek tai galima spręsti iš CBC gautų laiškų?

— Vienu žodžiu — nuostabiai gera (overwhelming). Mes, kurie dirbame radijo srityje, mažai atsiliepimų girdime iš savo klausytojų. Kartais mums atrodo, kad jie visai neegzistuoja. Dramos "Milžinų replėse" atveju gavome laiškų net iš Vankuverio, N. Škotijos, Kvebeko, Toronto ir kaimyninių vietovių.

— Tie laiškai rašyti baltiečių ar kitų tautybių asmenų?

— Daugiausia baltiečių, nors buvo laiškų, rašytų prancūzų ir anglų. Jų tarpe buvo ir humoristinių pasisakymų. Pvz. laiške iš Vankuverio milžinu buvo pavadinta Otavos vyriausybė, kurios replėse jaučiasi mažesnės provincijos.

—Ar neteko Jums girdėti kritiškų pastabų apie "Milžinų replėse"?

— Ne, negirdėjau jų nei iš savo bendradarbių, nei iš spaudos.

— Ar nebuvo nusiskundimų, esą buvo sunku sekti dramos transliaciją, ją suprasti?

— Taip, buvo vienas kitas komentaras, esą buvo persunki tema išgvildenti vienos valandos rėmuose. Sunkino supratimą ne tik dramos glaustumas, bet ir struktūra bei autoriaus literatūrinių priemonių panaudojimas. Pvz. Len Peterson suskaldė pagrindinį veikėją į du asmenis. Šis dvilypumas nevienam paaiškėjo tiktai dramos eigoje. Vienintelė sugestija buvo — pakartoti transliaciją arba ją padaryti ilgesnę. Vienos valandos rėmai reikalavo labai suglausti turinį.

— Ar nebuvo sugestijų iš baltiečių pusės padaryti kaikurių pakeitimų dramoje prieš transliaciją?

— Taip, buvo pageidavimų pakeisti vieną kitą vietą, kurios buvo nesuprastos ar gal įžeidžiančios. Pvz. vienas pageidavo neminėti milžino Amerikos, tačiau autorius Len Peterson buvo kitos nuomonės. Jo akyse ir Amerika yra milžinas, nors ir ne ta prasme kaip istoriniai milžinai — Rusija ir Vokietija. Buvo ir kitų pageidavimų, liečiančių neesminius dalykus.

— Ar galėjote dar šį tą pakeisti, prisitaikant prie minėtų pageidavimų?

— Spaudimo nebuvo, bet šį tą pakeitėm, juoba, kad drama buvo ilga ir teko trumpinti bei kaikurias vietas kondensuoti. Vienas asmuo pageidavo, kad būtų praleista vieta, liečianti Kanadą. Atvykusi motina iš Baltijos kraštų sako: "It's Canada — I do not understand it". Bet mūsų nuomone, tai nėra priekaištas Kanadai, o tik žmogiškoji drama, atsiradusi dėl milžinų politikos. Staigiai atvykusi į laisvą kraštą iš Europos, kur paliko didesnę savo šeimos dalį, motina pasijuto svetima ir prislėgta. Ji negalėjo suprasti Kanados ir dėlto pasakė anuos žodžius. Tai nebuvo Kanados kritika, o jos pačios problema.

— Girdėjau nuomonę, esą nelengva buvo sekti "Milžinų replėse". Idomu, kaip reagavo kanadiečiai klausytojai, mažai težiną apie baltiečių problemas?

— Kanadiečių reakcija buvo labai pozityvi. Nedaug jie žino apie Baltijos kraštus, bet visdėlto ryšium su karais skaitė apie juos ir bendrą situaciją žino.

— Kaip režisorė ar turėjote techninių bei kitokių sunkumų?

— Man sunkiausia buvo perprasti pačią problemą, susijusią su praeitimi, pažinti žmones, jų gyvenimą, istoriją. Šioje srityje daug padėjo pats autorius Len Peterson, daug skaitęs ta tema, ir kaikurie baltiečiai. Sekanti problema buvo — rasti visai tinkamus aktorius radijo dramai. Visu pirma norėjome kviesti baltiečius aktorius, deja, Toronte nedaug ju radome, tinkamų radijo dramai. Teko pasinaudoti kanadiečiais aktoriais ir taip paruošti drama, kad būtų įdomi tiek baltiečiams, tiek kanadiečiams. Dauguma aktorių buvo europinės kilmės.

— Kaip manote, ar Kanados radijas CBC ir vėl sutiktų transliuoti vaidinimą panašia tema?

— Aš manau — taip. Žinoma, visos radijo bendrovės turi savo liniją, yra atsargios su politinio pobūdžio vaidinimais ir, parenkant veikalus, reikia į tai atsižvelgti, tačiau "Milžinų replėse" nebuvo nieko priešingo CBC linijai.

— Ar galima būtų veikalą "Milžinų replėse" paruošti televizijai?

— Aš manau, tai būtų puiki televizijos drama, bet nesu kompetentinga spręsti, ar ji turėtų būti paruošta televizijai. Jei tokia būčiau, tuojau imčiau ta linkme veikti. Man rodos su Len Peterson tuo reikalu kalbėjom. Jis galbūt planuoja savo veikalą perkelti televizijon. Tai būtų puikus dalykas. Ir kaikurie aktoriai norėtų jį pamatyti.

— Ar sutiktų CBC kuria nors proga pakartoti dramą "Milžinų replėse"?

— Tai visai reali galimybė. Daugelis savo laiškuose prašė tą dramą pakartoti. Reikalas dar nebuvo svarstytas, bet manau, kad drama buvo pakankamai populiari ir kartotina.

— Dabar leiskite paklausti apie Jūsų kilmę, bei gyvenimo kelią. Ar praeityje teko susitikti su lietuviais?

(Nukelta į 2-rą psl.)

Jean Bartels (dešinėje) — Kanados CBC radijo režisorė, kuri paruošė radijo programai rašytojo Len Petersono dramą "The Trouble With Giants". Ji vaizduoja lietuvių ir kitų baltiečių likimą. CBC radijas ją transliavo vasario 17 d. Kairėje — dramos autorius Len Peterson

Pasaulio įvykiai

PREZ. R. NIKSONO NUMATYTĄ FINANSINĘ PARAMĄ KARO ŽAIZDOMS Š. VIETNAME pašalinti gali sustabdyti JAV kongreso ir amerikiečių pasipiktinimas nepaprastai žiauriu belaisvių traktavimu. Iki 1970 m. apie 95% amerikiečių belaisvių kankinimais buvo verčiami pasirašyti Š. Vietnamo komunistų propagandai tarnaujančius raštus ir išduoti karines paslaptis. Apie 80% buvo palaužti ir tuos raštus pasirašė. Vienas populiariausių kankinimo būdų — antrankiai su specialiais suveržimo sraigtais. Už nugaros surakinę belaisvio riešus, komunistai taip suveržDavo, kad pro odos skylutes trykšdavo kraujas. Jeigu kas atlaikydavo šį kankinimą, už nugaros surakintos rankos buvo keliamos į viršų ir išnarinamos iš pečių. Belaisviai taipgi buvo kankinami ir kitokiais metodais bei mušami automobilio radiatoriaus vėsintuvo diržais. Išimties nesusilaukdavo nė sužeistieji. Kpt. H. Rutledge apkaltino Ramsey Clark, Jane Fonda, Cora Weiss ir kitus komunistinės taikos šalininkus, kurie lankėsi Hanojuje, nes susitikimams su šiais amerikiečiais belaisviai buvo paruošiami mušimais ir kankinimais. Filmų aktorė Jane Fonda ir jos antrasis vyras Tom Hayden, išgirdę belaisvių kaltinimus, turėjo nachališkos drąsos apšaukti juos melagiais ir prez. R. Niksono propagandos įrankiais. Raudonoji Jane Fonda yra dukra veterano filmų aktoriaus Henry Fondos, kuris žmonas mainė kaip pirštines ir, matyt, nesirūpino vaikų išauklėjimu. Kelią į filmų pasaulį aktorei Jane Fondai atvėrė tėvo vardas. Revoliuciniais bei hipiniais kvailiojimais ji jau nekartą yra parodžiusi nesubrendimą.

PAGERINO SĄLYGAS

Ligi 1969 m. rudens komunistai amerikiečius belaisvius maitindavo tik du kartus į dieną sriuba, kurioje kartais rasdavo plaukiojančią žuvies galvą, kirminų turinčia duona ir smėlėtais ryžiais. Tų metų rudenį staiga buvo sustabdyti belaisvių kankinimai, įvestas trečias maisto davinys, pusvalandžio pasivaikščiojimas lauke, vienutės pakeistos grupinėmis patalpomis. Atrodo, komunistai jau ėmė galvoti apie karo užbaigą ir nenorėjo, kad paleisti belaisviai būtų panašūs į skeletus. Hanojaus radijas paskelbė, kad JAV vyriausybė grįžusius belaisvius privertė skleisti melagingas žinias apie nelaisvę. Komunistai taipgi pareiškė, kad kankinimo istorijos gali sutrukdyti mirusių belaisvių palaikų grąžinimą ir dingusių be žinios pajieškas. Pagal belaisvių sąrašus nelaisvėje yra mirę 55 amerikiečiai, kurių dalis galėjo būti nukankinta. JAV senatas, patvirtindamas dolerio nuvertinimą, prie jo prijungė papildą apie finansinę paramą Š. Vietnamui. Prez. R. Niksonas įpareigojamas gauti pilną JAV kongreso sutikimą tokiai paramai ir jai nepanaudoti kitiem reikalam paskirtų lėšų. P. Vietname sudaryta komunistų provizorinė vyriausybė paprašė Jungtines Tautas suteikti jos atstovui stebėtojo teises. Jos greičiausiai bus suteiktos, nors Vašingtonas tokiam nepripažintos vyriausybės atstovui nėra linkęs duoti įvažiavimo vizos.

KANCLERIO KELIONĖS

V. Vokietijos kancleris W. Brandtas gegužės 1-2 d.d. lankysis Vašingtone, o birželio 7-10 d.d. viešės Izraelyje. Pasitarimuose su prez. R. Niksonu bus paliesti V. Vokietijos ir JAV santykiai, W. Brandto susitikimas su sovietų kompartijos vadu L. Brežnevu Bonnoje gegužės viduryje. Žymiai reikšmingesnis bus W. Brandto vizitas Izraeliui, kur jam teks būti pirmuoju V. Vokietijos vadu, pakviestu į šią valstybę. V. Vokietijos ir Izraelio santykius sudrumstė Juodojo Rugsėjo teroristų šūviai Miuncheno olimpiadoje, suimtų trijų arabų teroristų iškeitimas į "Lufthansos" keleivinį lėktuvą. Tačiau Izraelis nėra užmiršęs W. Brandto antinacinės praeities, Skandinavijos tremtyje praleistų metų A. Hitlerio siautėjimo laikais. Nemažas vaidmuo tenka ir V. Vokietijos finansinei paramai. Kanclerio W. Brandto dėka Izraelio vyriausybė kasmet gauna $35 milijonus.

PREZIDENTŲ POKALBIAI

Kalifornijoje dvi dienas trukusius pasitarimus turėjo prez. R. Niksonas ir P. Vietnamo prez. N. V. Thieu. Pastarajam rūpėjo gauti prez. R. Niksono garantiją JAV paramos, jeigu atsinaujintų karas. Oficialiame pranešime tokios garantijos nematyti. Abu prezidentai kalba tik apie **"veiksmingą reakciją"** į betkokius taikos pažeidimus. Prez. N. V. Thieu padėjo gėlių vainiką Arlingtono kapinėse, kur yra palaidota didžioji dalis Vietnamo kare žuvusių amerikiečių. Vašingtone įvykusioj spaudos konferencijoj prez. N. V. Thieu užtikrino, kad jam niekada nereikės amerikiečių karių, nes P. Vietnamas yra pakankamai pajėgus atlaikyti komunistų smūgius. Jis taipgi prašė Kanadą turėti kantrybės ir neatšaukti savo vyrų iš taikos priežiūros komisijos. Amerikiečių aviacijos paramos klausimas buvo diplomatiškai nutylėtas. Šiandien nėra jokios abejonės, kad prez. R. Niksonas nenorės ir negalės grąžinti amerikiečių karių į P. Vietnamą, bet jis gali atnaujinti bombardavimus iš aviacijos bazių Tailandijoje ir lėktuvnešių, jeigu Š. Vietnamas pradėtų plataus masto ofenzyvą.

NAUJA VYRIAUSYBĖ

Prancūzijos prez. G. Pompidou pertvarkė ministerių kabinetą, įvesdamas 8 naujus narius. Užsienio reikalų ministeriją jis atidavė savo štabo ligšioliniam vadovui M. Jobertui. Tokių svarbių pareigų patikėjimas plačiau nežinomam asmeniui leidžia spėti, kad užsienio problemas greičiausiai tvarkys pats prez. G. Pompidou. Premjeru paliktas ligšiolinis ministeris pirm. P. Messmer, o finansų ministeriją ir toliau tvarkys V. G. d'Estaing. Gaullistus rėmusių nepriklausomų respublikininkų vadas M. Poniatowski paskirtas sveikatos ministeriu. Kultūros ministeriją gavo rašytojas M. Droun, krašto apsaugos ministeriją — buvęs transporto ministeris R. Gallery.

TURKIJOS PREZIDENTAS

Turkijos senatui prireikė 25 dienų ir 15 balsavimų naujam prezidentui išsirinkti. Pasibaigus prezidento gen. C. Sunay kadencijai, daugumą turinti teisingumo partija kandidatu pasiūlė teisininką M. Taylan. Nors jo kandidatūra buvo priimtina trim pagrindinėm partijom, ją atmetė prez. gen. C. Sunay, atsisakydamas minėtą asmenį padaryti senato nariu. Aviacijos, kariuomenės ir laivyno vadai kandidatu į prezidentus pasiūlė gen. F. Gurler, bet nesusilaukė partijų pritarimo. Visiem priimtinu kandidatu buvo atsargos admirolas F. Koruturk, 70 metų amžiaus. Naujasis prez. F. Koruturk yra buvęs karinės žvalgybos viršininku, laivyno vadu ir Turkijos ambasadorium Sovietų Sąjungoje. II D. karo metais jis ėjo laivyno atstovo pareigas Turkijos ambasadose Romoj, Berlyne ir Stockholme.

NENORI DEZERTYRŲ

Švedijos imigracijos tarybos direktoriaus K. Oebergo pranešimu, Švedija nesuteiks politinės globos JAV ginkluotų pajėgų dezertyrams. Nuo 1969 m. pradžios buvo įsileidžiami visi dezertyrai ir karinės prievolės vengėjai, kurių Švedijoje yra apie 450. Jiems leista pasilikti Švedijoje, bet nauji dezertyrai bus sulaikomi pasienyje ir ištremiami, nes Vietnamo karas jau esąs užbaigtas, JAV kariuomenės daliniai atitraukti iš P. Vietnamo. Išimtis galės būti padaryta tik ypatingais atvejais. Amerikiečių dezertyrų organizacija "Up from Exile" paskelbė, kad Švedija jau neįsileido dviejų amerikiečių negru karių, pabėgusių iš savo bazės V. Vokietijoje. Tie bėgliai, praradę Vietnamo karo argumentą, savo pabėgima bandė teisinti rasiniu persekiojimu. K. Oebergas paprasto dezertyravimo nelaiko pakankama priežastimi politinei globai Švedijoje.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $7, pusmetinė — $4. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $7 per year, $4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Popiežių renkančių kardinolų** skaičių Paulius VI apribojo iki 120 paskutinės konsistorijos metu, kai pakėlė kardinolais 30 arkivyskupų bei vyskupų. Ta proga jis pranešė, jog ateityje Rytų apeigų patriarchai nebus keliami į kardinolus, tačiau turės teisę rinkti popiežių. Taipgi popiežiaus rinkėjais numatomi vyskupų sinodo tarybos nariai nekardinolai. Popiežius atskleidė dviejų nepaskelbtų, bet 1969 m. kardinolais pakeltų asmenų pavardes: pirmasis yra vysk. Stefan Trochta iš Čekoslovakijos, o antrasis — vysk. Julius Hossu, rumunas, kuris jau miręs.

★ **Lenkijos vyskupai** stipriu memorandumu pasisakė prieš įsigalinčius vis didesnius tikėjimo varžymus Lenkijoje. Jie pabrėžė, kad tėvai turi teisę ir pareigą aukléti savo vaikus pagal K. Bendrijos nuostatus, o valstybės pareiga esanti rūpintis, kad tokiam auklėjimui būtų sudarytos kuo palankesnės sąlygos. Vyskupai taipgi išreiškė pasipiktinimą lenkų televizijos programų bei filmų žemu moraliniu lygiu ir kvietė vyriausybę tokius dalykus tvarkyti.

★ **Vatikanas ir Čekoslovakijos** komunistinė valdžia susitarė paskirti 4 naujus vyskupus, kurie užimtų 4 iš 13 be vyskupų esančių vyskupijų. Pasitarimai šiuo reikalu buvo pradėti 1968 m. Paskutinis posėdis įvyko Prahoje š.m. vasario mėn. Vatikanui atstovavo mons. Giovanni Cheli. Vatikanas sutiko net leisti konsekruoti vyskupu komunistinei valdžiai palankų kunigą Josef Vrana, jei šis atsisakys ryšių su "taikos kunigų" organizacija. Tačiau tuoj po naujųjų vyskupų konsekravimo Prahos radijas paskelbė, kad naujasis vyskupas Josef Vrana užtikrinęs valdžia, jog ir toliau tęs savo darbą kaip "taikos kunigų" pirmininkas. Taipgi radijas pranešė, kad visi keturi naujieji vyskupai — Jan Pasztor, Jozef Feranec, Julius Gabris ir Josef Vrana — padarę ištikimybės priesaiką komunistinei valdžiai.

★ **Vatikanas patvirtino žinią**, kad 1966 m. popiežius pasiuntė laišką į Hanoių per italų komunistų partijos vadą Enrico Berlinguer, bandydamas tarpininkauti Vietnamo konflikte.

★ **Praėjusiais metais Lietuvoje**, Kauno katedroje, vysk. J. Labukas kunigais įšventino 6 ketvirtojo teologijos kurso studentus. Seminarijoje tuo metu filosofiniame kurse buvo 11 klierikų, I teologiniame kurse — 9, II teologiniame kurse — 7, III teologiniame kurse — 6, kurie šiais metais turėtų būti įšventinti kunigais. 1972 m. mirė 12 kunigų. Taigi, kunigų skaičius kaskart mažėja. Klierikų priimama nedaug ir tie patys seminarijoje yra terorizuojami komunistinės valdžios. 1971-1972 mokslo metais religinių reikalų tarybos įgaliotinis J. Rugienis buvo labai nepatenkintas, kad klierikai neskaito marksizmo klasikų. Kitu atveju jis norėjo keletą klierikų išvyti iš seminarijos. Motyvai neaiškūs, tačiau spėjama, kad tai buvęs eilinis klierikų gąsdinimas — palaikyti klierikų tarpe pastovią baimės atmosferą.

★ **Kolumbijos Raudonojo Kryžiaus 1973 m. taikos premija** paskirta popiežiui Pauliui VI už jo pastangas siekiant pastovios taikos pasaulyje. Pasak Bogotos nunciatūros, popiežius priėmęs taikos premijos dokumentą, o pačią premiją — $1000 gražinęs Raudonojo Kryžiaus vaikų šalpos skyriui.

★ **Marksistinė Čilės vyriausybė** apkaltinta, kad pajungianti mokyklas savo socialistinei revoliucijai skleisti. Tą kaltinimą pareiškė Valparaiso vyskupas Emilio Tagle, pabrėždamas, kad mokyklos negali būti valdžios įrankiu, skleidžiančiu savo partijos ideologiją, nes tai priešinga vaikų ir tėvų švietimo laisvei. Privačių mokyklų tėvų federacija irgi pareiškė, kad dabartinė vyriausybė pažeidžianti net trimis atžvilgiais konstituciją: apkarpo švietimo laisvę, mokyklas pajungia partijos ideologijai, aplenkia kongresą bei kitus valdžios organus, darydama esminius mokyklų sistemos pakeitimus.

★ **Kard. Sebastiano Baggio** iš Sardinijos paskirtas naujuoju vyskupų kongregacijos prefektu vietoj dėl senatvės atsistatydinusio kard. Confalonieri, 79 metų.

★ **Kard. Benjamin de Arriba y Castro**, seniausias Ispanijos kardinolas, mirė sulaukęs 86 m. Jis rūpinosi pasaulio socialinės gerovės bei lygybės reikalais, pabrėždamas, jog tai pirmasis žingsnis komunizmo plėtrai sulaikyti. Jis pirmasis pasiūlė įkurti Vatikane socialinio teisingumo įstaigą. Kardinolu jis buvo paskirtas 1953 m. Pijaus XII.

★ **Dr. Kent S. Knutson**, 48 m., Amerikiečių Liuteronų Bendrijos antrasis prezidentas ir žinomas ekumenistas, mirė š.m. kovo 12 d., keturis mėnesius sirgęs nepagydoma Jakob-Creutzfeldt liga, kuria, spėjama, užsikrėtęs lankydamas Azijos kraštus.

★ **"L'Osservatore Romano"**, Vatikano dienraštis, stipriai pasisakė prieš naujai išleistą Italijoje knygą — 112 išpažinčių rinkinį. Pasirodo, žurnalistas Norberto Valentini ir jo bendradarbiai-bės, padėję magnetofonus pasirinktose klausyklose, įrekordavo 632 išpažintis. Iš jų atrinkto 112 išpažinčių ir iš jų padarė sensacingą knygą. Toks elgesys, anot dienraščio, esąs žiaurus nusižengimas ne tik prie katalikiškąją sąžinę, bet ir aplamai prieš pagarbą žmogui ir visuomenei. Knygos autoriai ekskomunikuoti.

★ **Kard. Paul Philippe**, prancūzas domininkonas, paskirtas Rytų apeigų kongregacijos prefektu vietoj dėl senatvės pasitraukusio kard. Maximillian de Furstenberg.

★ **Sergei Kurdiakov**, jaunas rusų jūrininkas, 1972 m. pabėgęs iš sovietų laivo Kanadoje, tapęs krikščionimi ir žuvęs neaiškiomis aplinkybėmis, tebėra mįslė. Liuteronų pastorius R. Wurmbrand, vedąs kovą prieš religinę priespaudą komunistų užgrobtuose kraštuose, savo laikraštėlyje "The Voice of the Martyrs" paskelbė kaikurias aplinkybes. Apsigyvenęs Kanadoje, jis tapo ortodoksu, bet netrukus perėjo į ukrainiečių sekmininkų grupę Toronte. Naujam atsivertėliui esą normalu palaipsniui augti išmintimi ir malone, studijuoti Šv. Raštą ir tik po eilės metų pradėti skelbti Dievo Žodį. Tačiau sambūris "Underground Evangelism", kuriame Wurmbrand pats anksčiau yra dirbęs ir nusivylęs jo metodais, tuojau po kelių savaičių ėmė nepatyrusį jaunuolį visur vežioti kaip pamokslininką. Tokiose aplinkybėse jaunuolis ėmė keltis į puikybę ir pasiduoti pinigų bei merginų pagundai. Taigi, komunizmo sužalota siela ir toliau buvo žalojama moralę praradusio laisvojo pasaulio. Kurdiakovas pareiškęs savo draugams (tai buvo skelbta Kanados televizijoje), kad jis darbuojasi minėtame sambūryje dėl pinigų. Prieš mirtį jis parašė du laiškus: vieną ortodoksui draugui, kuriame sako, nors priklausąs sekmininkams, bet esąs ortodoksas, o antrą — vienai merginai, tvirtindamas, kad negalįs tikėti Dievą, apgailestaująs savo pamokslininko gyvenimą ir matąs tik vieną išeitį — mirtį. Užklaustas draugų, ką reiškia būti pakrikštytu Šventąja Dvasia, jis atsakė: "Reiškia gauti pinigų. Aš gaunu $100 už kiekvieną susirinkimą". Naujų Metų savaitgalį jis praleido vieno kambario kabinoje su 17 m. mergina. Vėliau, poligrafo aparato tikrinama, ji pareiškė, kad Sergei buvo išgėręs; pati mačiusi, kaip jis prisidėjo revolverį prie smilkinio ir nusišovė. Pasirodo, tvirtinimai, kad jis esąs sūnus generolo, kurį Chruščiovas sulikvidavęs, esanti netiesa. Taipgi netiesa, kad užpuldinėjęs 150 šventovių Rusijoje ir buvęs Kamčatkos komjaunuolių vadas. "Underground Evangelism" organizacija jo savižudybe ir savaitgalio su mergina praleidimą bandžiusi slėpti, tvirtindama, kad jis buvęs komunistų agentu nuviliotas ir nužudytas, bet visa tai esanti netiesa. Tai liudija visos aplinkybės, jo draugai ir policija, kuri šį reikalą nuodugniai ištyrė. **Kun. J. Stš.**

Lietuvos žydų gelbėtojas pasakoja

"TŽ" 1973 m. 10 nr. buvo rašyta apie Lietuvos žydų gelbėtojo BRONIAUS GOTAUTO, žemaičių bajorų atžalos, mirtį V. Vokietijoje. Čia pateikiame žiupsnelį jo atsiminimų, kuriuos užrašė mūsų bendradarbis 1972 m. vasarą. Pasakojime yra spragų. Jo užrašytojas ruošėsi aplankyti Br. Gotautą ir patikslinti kaikurias vietas, bet nebesuskubo. Tad perteikiame jo pasakojimą toki, koks buvo užrašytas. RED.

Lietuvoje pasirodė knyga "Ir be ginklo kariai", kurioje nemažai vietos paskirta ir Br. Gotauto atsiminimams bei jo veiklai vokiečių okupacijoj. Čia nekartosiu to, kas anoje knygoje surašyta, tik trumpai paminėjęs su Br. Gotauto veikla susijusius asmenis, įstaigas ir įmones, ilgiau sustosiu prie vieno epizodo, kuris minėtoje knygoje nebuvo paliestas.

Sparčiai į rytus žygiuojančios vokiečių armijos užnugaryje greit atsirado kitaip uniformuotų ir visai neuniformuotų rudai dažyto "naujojo pasaulio" kūrėjų ir tvarkdarių. Nespėjo Lietuvoje atslūgti pasibaisėjimas bolševikų pradėtomis masinėmis žmonių medžioklėmis, trėmimais ir žudynėmis, kai gyventojus sukrėtė naujas siaubas — žydų šaudymas. Saugumo sumetimais Gotautas bolševikmetyje su Urbonu-Urbonavičium (buvęs caro armijos majoras, paskutinius gyvenimo metus praleidęs Plungėje) artimesnio ryšio nepalaikė, bet ir nebuvo jo nutraukęs. Naujasis siaubas abiem skaudžiai priminė senus žydų gelbėjimo planus ir vertė konkrečiai veikti. Tad Br. Gotautas nuvyko į Plungę pas Urboną. Šio paklaustas, ar sutinka stoti į žydų gelbėjimo darbą, be svyravimų davė teigiamą atsakymą. Bene pirmas žygis buvo tas, kad ne be Br. Gotauto prisidėjimo kapucinas Tėvas B. prieš sušaudant galėjo pakrikštyti apie 75 žydus.

Sprukti iš Plungės

Sekantį kartą Br. Gotautas pas Urboną rado dar du žmones: sekretorių ir vieną bendradarbį studentą. Gotautui, kaip geriausiai pažįstančiam apylinkę ir žmones, teko ryšininko uždavinys. Bet kai sutartu laiku jis vėl ėjo pas Urboną, tai pakeliui sutiktas vaikas papasakojo, kad Urboną-Urbonavičių su dviem jo bendradarbiais vokiečiai suėmė ir 5.30 v. parke sušaudė. Mat, žydų gelbėtojams Gestapas buvo skyręs tą patį likimą, kaip ir patiems žydams. Dabar Gotautui nieko kito neliko, kaip tik skubiai sprukti iš Plungės. Bet kaip? Pėsčias toli nepabėgsi, o stotyje budi vokiečių sargyba ir sekliai. Ką daryti? Laimei, sutiko vežiką ir paprašė nuvežti į sekančią stotį už Plungės — į Alksnėnus. Čia atsiskaitė su vežiku ir nusipirko bilietą į Pažaislio stotį, nuo kurios netoli buvo Petrašiūnų Tėvų kapucinų vienuolynas, kartu ir Br. Gotauto nakvynės bei poilsio vieta.

Čia jis vėl ėmėsi įprasto spaudos platintojo darbo ir kartu atnaujino senas pažintis. Netrukus sužinojo apie žydų telkimą į Kauno getą bei tolimesnį jų likimą. Kartą į žydų gelbėjimo darbą nukreiptas, Br. Gotautas lyg savaime į jį įsijungė ir Kaune bei Kauno apylinkėse.

Gelbėtojų tinklas

Nemažai toje srityje nuveikė Petrašiūnų vaistininkas Pusvaškis, daug padėjo popieriaus fabriko sekretorė Irena Montvilaitė, parūpindama dokumentams reikalingus blankus. Kužinskas uždėdavo reikalingus antspaudus. Gotautas palaikė nuolatinį ryšį ir su Raudonojo Kryžiaus ligoninės direktorium, ir su Kauno policijos vado padėjėju, kurių pavardžių nebeatsimena. Taip pat ir ligoninėse mirusių lietuvių dokumentus per kunigus ar patikimas slauges rinkdavo ir nunešdavo besislapstantiems žydams. Šv. Vincento Pauliečio senelių prieglaudos mirusių lietuvių vieton priimdavo senesnio amžiaus žydus, kurie nuo to laiko, žinoma, turėjo naudotis svetimom pavardėm ir dokumentais. Tokiu būdu Šančių Šv. Vincento Pauliečio senelių prieglaudoj buvo išgelbėtas rabinas Šternbergas, kuris vėliau emigravo į JAV, ir dar trys žydės, kurių viena sulaukė karo pabaigos. Elzbietietė seselė Bonita Žemgulytė pasirūpino pakrikštyti ir globojo vieną jauną žydaitę. Garsaus lietuvių dailininko Ad. Varno namuose Palemone viena žydė rado prieglaudą. Apie 200 žydų su vaikais buvo paslėpti Šv. Vincento prieglaudose, kurių visoje Lietuvos teritorijoje buvo apie 70. Į pensiją pasitraukęs Telšių vaistininkas Čekys parūpino 1200 žydų galimybę išvažiuoti į Austriją ir tokiu būdu išvengti sunaikinimo. Savo namuose paslėpęs laikė žydę merginą Pakuonio vaistininkas Bijeikis. Prie žydų, ypač prie jų vaikų slėpimo, daug prisidėjo septyni seselių vienuolynai, su kuriais Br. Gotautui teko palaikyti ryšį.

Viršaitis Baltuška

Trumpai paminėjau eilę asmenų, įmonių ir įstaigų, su kuriomis Br. Gotautas dirbo žydų gelbėjimo darbą vokiečių okupuotoje Lietuvoje 1941-1944 m. Atskiro paminėjimo vertas buvęs Pažaislio viršaitis Baltuška. Jis nebuvo pavyzdingo gyvenimo lietuvis katalikas. Ir su žmona nekaip sugyveno, ir stikliuką, ir dailiąją lytį mėgo, bet žydų gelbėjimo darbe tai buvo nepamainomas Br. Gotauto talkininkas. Nesvarbu kur ir kada Br. Gotautas jį rasdavo — įstaigoje, svečiuose, dieną ar naktį. Jis visuomet išduodavo reikalingus dokumentus arba raštelį valsčiaus sekretorei, kuri irgi priklausė prie žydų gelbėtojų būrio ir parūpindavo dokumentus.

Tie patys asmenys dokumentais aprūpino ir visą eilę iš karinės vokiečių tarnybos pabėgusių "plechavičiukų". P. Baltuškos nusistatymą gana ryškiai parodo vienas atsitikimas. Kaip daugeliui kitų žydų, taip ir p. Mindelovičienei su dukrele Baltuška sudarė lietuviškus dokumentus. Dukrelę savo tėviškėje paslėpė gydytojos Steponavičienės šeimininkė. Kai Br. Gotautas įteikė Mindelovičienei dokumentus, tai ši paklausė, kiek ji už tuos dokumentus turėtų Baltuškai užmokėti arba ką galėtų padovanoti. Per sekantį susitikimą Gotautas p. Baltuškai tą klausimą ir pakartojo. Baltuška neįprastai rimtai pasižiūrėjo į Gotautą ir tvirtai atsakė: "Aš savo gyvybe nerizikuosiu nė už aukso kalnus. Jei suseks, tai man mirtis. O jeigu aš vistiek rizikuoju, tai ne už pinigus ir ne už dovanas". Kiek žydų Pažaislio viršaitis ir jo sekretorė dokumentų padirbinėjimu išgelbėjo, šiandien tiksliai nustatyti nelengva. Atrodo, kad tokių buvo apie 500.

Minėtoje knygoje "Ir be ginklo kariai" liko nepaminėtas 29 Lenkijos žydų pervedimas iš Pravieniškių koncentracijos stovyklos į Kauną. Pabandysiu čia jį atpasakoti, kaip jis išliko vadovo atmintyje.

Pažintis su vilniečiu

Pirmiausia reikia pastebėti, kad tas žygis iš viso buvo galimas tik todėl, kad ir vokiečių saugume, ir vokiečių policijoje dirbusių lietuvių dalis dalyvavo žydų gelbėjime, rizikuodami savo pačių ir šeimų laisve bei gyvybe.

Todėl gal nėra atsitiktinumas, kad ir minimo žygio planas gimė lietuvio saugumiečio bute. Pastarasis šventė vardines, į kurias pataikė ir Br. Gotautas. Čia saugumietis jį supažindino su uniformuotu svečiu, Vilniaus krašto lietuviu Juozu Jonevičium, kuris buvo Pravieniškių lagerio Kertupio miško darbovietės sargybos viršininku. Lietuvis saugumietis, supažindindamas, įsakmiai pabrėžė, kad Br. Gotautas esąs žydų gelbėtojas. Tada Jonevičius susijaudinęs tuoj pareiškė, kad ir jis prisidės.

Lenkijos žydai

Neseniai į Pravieniškių stovyklą buvo atvaryta apie 500 Lenkijos žydų. Jiems buvo įsakyta Kertupio miške pagaminti apie pusantro tūkstančio metrų malkų. Naujai atvarytų žydų gyvenimas buvo sunkus. Kiti kaliniai buvo apgyvendinti barakuose, o žydai turėjo apsistoti jų pačių iš eglėšakių pasidarytose būdose. Ypatingai Jonevičių jaudino 30 ligonių ir paliegėlių žydų likimas, kurie pareiškė jokio darbo nebegalį dirbti. Vokietis esesininkas, stovyklos komendantas, planavo juos sunaikinti. Plano įvykdymą turėjo perimti Jonevičius, kuris turėjo priešingus planus. Jis žinojo, kad iš Kauno yra galimybė tokią žmonių grupę nugabenti darbams į Vieną. Tik reikėjo juos aprūpinti lietuviškais dokumentais ir, žinoma, kaip nors nugabenti iš Kertupio miško į Kauną. Tam uždaviniui Jonevičius ieškojo tinkamo žmogaus, o tinkamesnį už Br. Gotautą vargiai būtų radęs. (Bus daugiau)

BE LAISVĖS BALTIEČIAI NENURIMS

(Atkelta iš 1-mo) psl.

— Esu džiamaikietė iš Vakarų Indijos. Studijuodama Britanijoj, susipažinau su dviem estėm. Bet tuomet socialinės ir kitos problemos mums nerūpėjo. Dėlto baltiečių problemos anuo metu nesuvokiau. Studijavau Džiamaikoj, Britanijoj ir Kanadoj.

— Atrodo, Jūsų specialybė yra radijo teatras?

— Kaip ir kiti, esu studijavusi visko po truputį. Pradėjau savo karjerą kaip teatro aktorė, o vėliau perėjau į režisūrą. Kai įsisteigė Džiamaikos radijo bendrovė JBC, dirbau kaip režisoriaus padėjėja dramos srityje, paskui ruošiau bendrąsias radijo programas. Turėjau vienos valandos programą "Morning Magazine" kiekvieną rytą Džiamaikoj ir taip pat dvi savaitines televizijos programas. Pagaliau įsteigiau savo filmų bendrovę, kurioje dirbau kaip režisorė ir tekstų rašytoja. Atvykusi Kanadon, pasirinkau radijo dramą.

— Režisuodama veikalą "Milžinų replėse" susidūrėte su baltiečių gyvenimu. Ar nenorėtumėte aplankyti bent sovietų okupuotų Baltijos kraštų sosnių?

— Norėčiau, tik nežinia, kiek ta mano kelionė prisidėtų prie baltiečių problemos gilesnio pažinimo. Nežinau kiek man, kaip turistei, būtų duota laisvės matyti bei suprasti.

— Pagaliau paskutinis klausimas. Ką norėtumėte pasakyti lietuviams "Milžinų replėse" proga?

— Galiu atvirai pasakyti, kad minėto veikalo režisavimas man buvo praturtinantis dalykas. Visų pirma jis patvirtino man tiesą, kad žmogus gali pergyventi didžiausius žiaurumus bei priespaudą, neprarasdamas savo orumo ir optimizmo. Tokioje šviesoje mes su aktoriais diskutavom paskutines dramos minutes. Kadangi tai buvo slegianti tema, tarė vienas aktorius: "Man šis veikalas atrodo tamsus ir pesimistinis". Bet autorius pareiškė: "Ne, tai optimistinis veikalas, nes kol gyvi yra baltiečiai, kol žmogus lieka žmogumi, — jis norės gyventi ir nuolat ieškos būdų išlikti". Man tas veikalas dar kartą patvirtino žmogaus pajėgumą išlikti. Baltiečiams Kanadoje linkiu neužmiršti savo praeities, kuri tebėra gyva daugelyje žmonių.

— Ačiū Jums už įdomius pareiškimus "TŽ" skaitytojams ir už Jūsų darbą su veikalu "Milžinų replėse".

Kanados Lietuvių Fondas

Nauji nariai ir įnašai:

540. Sakalauskas, Henrikas	$100
541. Ališauskai, Katrytė, Juozas	100
542. Pošius, Patricija	100
543. Juodikis, J.	100
544. Stonys, Stepas	100
545. Maskeliūnas, Balys	100
546. Birgelis, Juozas	100
Įnašus papildė:	
15. Lelis, Petras iki	$700

Šį kartą visi įnašų davėjai be išimties yra Toronto gyventojai. Į Lietuvių Fondą juos atvedė negęstama tėvynės meilė ir gilus tikėjimas į jos prisikėlimą laisvam gyvenimui. Jauniausias iš jų narys — Patricija, 8 metukų, kurią į Fondą įrašė jos tėveliai Vytas ir Doris Pošiai. Taip pat ir P. Lelis, be savo turimų asmeninių įnašų, yra įrašydinęs kiek anksčiau savo anūkėlį. Naujus narius ir besirūpinančius įnašų telkimu Kanados Lietuvių Fondas sveikina ir nuoširdžiai dėkoja.

Nauji įnašai priimami Lietuvių kredito kooperatyvuose Montrealyje, Hamiltone ir Toronte arba siunčiant iždininkui šiuo adresu: 140 Glendale Ave., Toronto, Ont., M6R 2T2. P. BASTYS, ižd.

Lietuvių pėdsakai Montrealyje

Vyt. Širvydas

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Lietuvių nuotaikos

Tame laikotarpyje pasikeitė ir Montrealio lietuvių politinis veidas. Sovietams Lietuvą okupavus, susidarė Kanados Lietuvių Taryba, kurios skyrių Montrealy 1942 m. sudarė: A. Navickas, Jonas ir Marija Leknickai, Marija Arlauskaitė, V. Salala, Juozas Kupris, J. Trumpa ir Leonas Gudas. Kanados Lietuvių Sąjungos skyrius paliko politinę veiklą Tarybai, prie kurios pradžioje ėmė linkti ir vis gausiau Kanadoje apsigyventi atvykstą naujieji.

Naujųjų ateivių sluogsniuose netrukus atsirado skilimas. Po trijų dienų Tarybos suvažiavimo Montrealy 1949 m. katalikų srovė apsisprendė nepasitenkinti Tarybos leidžiama (iš Toronto Leknicko ir Aukštaitės parsivežta) "Nepriklausoma Lietuva", kurią pradėjo redaguoti Jonas Kardelis, ir steigti sau artimesnį laikraštį. Susirinkime klebonijoj kun. J. Bobinas idėjai pritarė ir paaukojo $500 pradžiai. Pirmas "TŽ" numeris pasirodė Toronte 1949 m. gruodžio 24 d., redaguojamas prof. A. Šapokos. Leidėjai susiorganizavo į Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugiją, kurios pirmosios valdybos nariu buvo ir kun. J. Bobinas. Palaipsniui Tarybos veikla pritilo, ir jos vietą užėmė Bendruomenė.

Gautas leidimas

Pagaliau 1955 m. gale Šv. Kazimiero parapija sulaukė leidimo statyti naują šventovę. 1956 m. "Nepr. Lietuva" rašė:

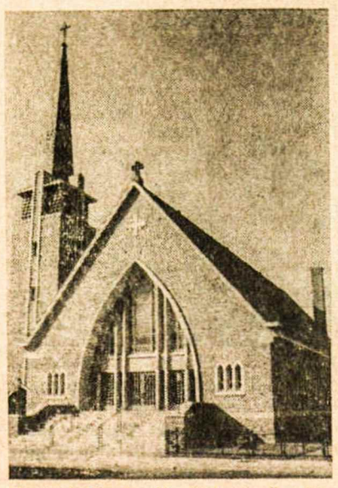

Naujoji Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero šventovė, pastatyta 1956 m.

Sėkmingai vyksta Šv. Kazimiero bažnyčios statyba. Statomos bažnyčios naujoje salėje, kurioje laikinai vyksta pamaldos, buvo pirmoji vakarienė, sutraukusi apie 300. Klebonas kun. J. Bobinas padarė platų pranešimą. Pirmiausia pažymėjo, kad teko sunkiai kovoti, kol pasisekė išsilaikyti senoje vietoje. Buvo siūloma keltis į Rosemountą. Būtų reikėję pirkti naują vietą, už kurią būtų tekę mokėti arti $100,000, o už senąją tebūtų buvę galima gauti tiktai apie 15 tūkstančių. Ši senoji vieta brangi tuo, kad tai pirmoji Montrealio lietuvių nuosavybė, kurioje lietuviai, gyvendami sunkius metus, dideliu pasiaukavimu pastatė pirmą lietuvių bažnyčią Kanadoje.

Toliau klebonas pranešė, kad naujos klebonijos statyba jau apmokėta — $40,000. Už bažnyčios statymą bus mokama dalimis: jau mokėta septynis kartus ir išmokėta $132,831. Sutarta $252,726, taigi lieka $119,875. Mokėjimas darosi sunkesnis, nes daug šaltinių jau išsemta. Po vakarienės dalyviai pradėjo nešti aukas, kurių susidarė $2,245. Loterija davė $222, o Juozas Paznokas paskolino parapijai $1,000.

Naujoji šventovė

Pagaliau Montrealio lietuviai sulaukė, kaip "Nepr. Lietuva" pranešė, didelės iškilmės: "pašventinta nauja Šv. Kazimiero bažnyčia" (1957 m. kovo 3 d.). Redaktorius Jonas Kardelis rašė: "Pastatyta nauja — tvirta, akmeninė, graži ir brangi." Šventinimas įvyko šv. Kazimiero šventės išvakarėse.

Naujoji šventovė tikrai buvo graži ir brangi ne vien finansų atžvilgiu. Ji buvo vaisius atkaklaus klebono ir jo parapijiečių ryžto išsilaikyti tradicinėje vietoje. Naujoji Šv. Kazimiero šventovė buvo jos klebono kun. J. Bobino nuo seminarijos laikų puoselėto idealo įkūnijimas. Statybai kun. J. Bobinas skyrė daug dėmesio, rūpinosi net smulkmenomis. Pavyzdžiui, žvakides nuliedino pagal savo akimis nematytos Lietuvos kryžių. Ilgai rinkosi, kol rado tinkamas. Išlaikė ir tradiciją pirmosios bažnyčios varpinės. Jam patiko Italijos marmuro altorius Šv. Margaritos bažnyčioje Ontario gatvėje, ir panašų įrengė Šv. Kazimiero šventovėje.

Žodžiu, iš lauko ir vidaus naujoji Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero šventovė buvo maloni ir patraukli lietuvio akiai. Netrukus garsas apie ją pasklido Kvebeko provincijoj, ir naujas šventoves statantieji prancūzai dvasiškiai dažnai atvykdavo žiūrėti, ką kun. J. Bobinas atliko Parthenais gatvėje. Kartą atsivedžiau dabar Bostone gyvenantį žymų šachmatininką Kazimierą Merkį, giminaitį, kurį iki ašarų sujaudino jo bendravardžio šventovės vidaus gražumas. Ypač patraukliai atrodė Šv. Kazimiero statula virš altoriaus, maloniu ir patraukliu melsvumu išdažytoje sienoje: šventasis tartum žiūrėjo į žmones iš dangaus mėlynės.

Vienintelis priekaištas buvo salės akustika: ji kažkodėl reikiamu aiškumu ir skardumu nenešė kalbėtojų ar dainininkų balsų. Gal peržemos lubos?

Iškilmės

Šventinimo apeigas atliko airių vyskupas Lawrence Patrick Whelan, su kuriuo kun. J. Bobinas visą amžių palaikė gerus santykius. Asistavo Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Kubilius, SJ, ir kun. dr. F. Jucevičius, kuris 1955 m. atvyko iš Prancūzijos į Montrealį, dirbo prancūzų parapijoj ir studijavo filosofiją McGill universitete. Forma ir turiniu labai puikų pamokslą pasakė svečias amerikietis prel. kun. Jonas Balkūnas. Vysk. Whelan šiltai pasveikino lietuvius, pagyrė už naujos šventovės pastatymą, o kun. J. Bobinas nuoširdžiai dėkojo visiems, kurie prie statybos prisidėjo.

Šventinimo proga parapijos komitetas suruošė iškilmingą banketą, į kurį atsilankė virš 600 asmenų. Programai vesti buvo pakviestas Vyt. Širvydas. "Nepr. Lietuva" rašė: "Labai sumaniai jam vedant vakaro programą, kalbėjo daug dalyvių. Dideliu įvertinimu buvo sutikta vysk. Whelan kalba. Aušros Vartų klebonas kun. J. Kubilius solidarumo ir meilės vardan naujai bažnyčiai įteikė $500. Vakarienės dalyviai entuziastingai suaukojo $2,245. Naujos bažnyčios šventinimo iškilmės buvo tikrai gražios ir įspūdingos." Vakaro vedėjas pareiškė: "Lietuvio rankomis statyta, airio vyskupo šventinta Šv. Kazimiero bažnyčia stovės kaip tikra šv. Petro uola."

Kardinolas P. E. Leger, Montrealio arkivyskupas, Šv. Kazimiero parapijos iškilmėse nedalyvavo ir nesveikino.

(Bus daugiau)

PADĖKA

1973 m. kovo 8 d. mirė

a. a. Leokadija Baranauskienė

(gimusi 1881 m. balandžio 17 d.)

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už parodytą nuoširdumą ir užuojautą liūdesio valandose. Ypač dėkojame kun. Benediktui Bagdonui, OFM, už Rožinio atkalbėjimą, prasmingą žodį ir palydėjimą į kapines; kun. Antanui Prakapui, OFM, atkalbėjusiam Rožinį antrą vakarą, taipgi kun. P. Ažubaliui už pareikštą užuojautą. Dėkingi esame dr. A. Valadkai už nuoširdžią priežiūrą ir rūpestingumą, taip pat dr. S. Pacevičiui, dr. R. Stas, dr. Urbaičiui, dr. Kumar. Dėkojame už lankymą ligoninėj, už užprašytas šv. Mišias, gėles, pareikštas užuojautas žodžiu bei raštu, gausų dalyvavimą Rožinio maldose, bažnyčioje ir palydėjimą į amžiną poilsio vietą. Taip pat dėkojame mieloms tretininkėms už pasitikimą bažnyčioje su žvakėmis. Visų parodyta užuojauta liks mūsų širdyse.

Sūnus Povilas Baranauskas
Duktė Zuzana, žentas Pušinskai
ir anūkai

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Dvi mokytojos diskutuoja Kanados lietuvių mokytojų suvažiavime

NEPASIEKIAMI HORIZONTAI

AL. GIMANTAS

Kai paskaitai įvairią lietuvių išeivijos spaudą, susidaro dvejopas įspūdis — teigiamas ir neigiamas. Tiek viso pasaulio, tiek siauresniame lietuviškajame gyvenime yra visa eilė problemų, kurios yra tiek sudėtingos, painios ir įvairios, kad be gilesnio svarstymo būtų sunku visa įrikiuoti į paprastą sąvoką — geras ar blogas, juodas ar baltas. Dar sunkiau, kai tikrai svarbias problemas norima ignoruoti, atstumti ir tiek save, tiek ir kitus nuteikti, kad visa ramu, gražu, suprantama ir toliau taip turi likti.

Dalis mūsų periodikos gal net sąmoningai laikosi tokios linijos. Dalinė, šališka, vienpusiška informacija statoma su tikslu, bandant pamiršti (ar nenorint įžvelgti), kad šios dienos mūsų skaitytojas yra ir pakankamai išpruses, ir pakankamai plataus inteligentinio lygio. Jis nori pats suprasti klausimus, kurie, bent jau pradžioje, tikrai gali turėti dvi puses. Galutinių išvadų sudarymui būtina išgirsti abi reikalo puses, bandyti suprasti pozityviąją ir negatyviąją (kaikam tos dvi sąvokos visada atrodys priešingai). Galima ir reikia informuoti ir formuoti, bet tik abipusių faktų šviesoje. Siaurumas ir vienašališkumas jau nėra informacija, bet tik propaganda.

Mūsų periodinių leidinių tarpe kaip tik ir turime tokių, kurių laisvos, demokratinės ir atsakingumo jausmą turinčios spaudos atstovais nelabai galėtume pavadinti. Labai gerai, jei leidinys turi savuosius principus ir savąją liniją, bet kai nėra nė krislelio tolerancijos kitai, gal net priešingai, nuomonei (nėra jokio reikalo su ja sutikti), kažin ar toks laikraštis prisideda prie išeivijos spaudos lygio kėlimo ir aplamai visos bendrosios veiklos, kurios suklestėjimui nėra reikalingas kartojimas tų pačių šūkių. Taip daro automatai, bet gyvi žmonės galvoja, stengiasi suprasti kylančius bei įvairėjančius dienos reikalavimus ir uždavinius.

Gal truputį ir keista, kai anoje pusėje nuolat kalama, primenama spaudai ir visuomenei nenukrypti nuo "tikrosios" ir "neklaidingos" linijos. Ten betkuriam abipusiškumui vietos nėra. Ką ir kaip rašyti bei galvoti pasako partinės doktrinos sudarinėtojai. Tuo tarpu šioje pusėje, kur kasdien visa aplinka veikia, rodydama demokratinio proceso pranašumą prieš betkurį totalizmą, mes, bent jau dalis mūsų, tariasi geriausiai pasitarnaują lietuviškiems tikslams savo siaurumu ir vienpusiškumu.

Kalbame daug ir drąsiai apie toleranciją, pagarbą ir kitų supratimą. Bet tai tik tušti žodžiai, kai nėra veiksmo ar bent įsitikinimo. Šaukiame ir stebimės nepakankamu mūsų jaunimo dėmesiu savajai spaudai, bet nenorime matyti pagrindines priežastis, kodėl taip yra. Nematome, kad išpruses išeivijos jaunimas negali pakęsti tos veidmainystės, kurią praktikuoja kaikurie lietuviškosios spaudos balsai. Kai nusiviliama vienais, nelieka didesnio dėmesio ir kitiems, nors jie to dėmesio ir žymiai daugiau būtų verti. To viso išvada gana paprasta — jaunoji karta greitu laiku taps lietuvių visuomenės dauguma. Taip, dauguma, bet tylinčia dauguma . . .

Anglai nebėra vyraujanti mažuma

Kvebeko provincija buvo prancūziška virš 350 metų. Šalia prancūzų ten gyveno kitų kalbų grupių mažumos 200 metų. Prieš šimtmetį mažumos sudarė apie 25% Kvebeko gyventojų, kurių tada buvo truputį virš milijono. Šiandien mažumos sudaro apie 20% visos Kvebeko provincijos gyventojų skaičiaus, kurių yra apie 6.000.000. Tokiu būdu, dabar neprancūzų skaičius yra mažesnis. Imant skaičiais, 1.160.515 asmenys, gyvenantys Kvebeke, kurių gimtoji kalba nėra prancūzų, sudaro tiek gyventojų, kiek N. Škotija ar Niufoundlandas kartu paėmus arba beveik tiek, kiek visa Alberta.

Prieš šimtą metų Kvebeko kitataučių mažumą sudarė britai. Jie atvyko iš Škotijos, Airijos, Valijos ir Anglijos. Kaikurie atvyko tiesiog iš britų salų, o kiti — per JA V-bes kaip suvienytos britų imperijos lojalistai. 75% tos 250.000 gyventojų mažumos gyveno ne Montrealio mieste.

Šiandien yra tik apie pusė anglų iš tos mažumos, kurią sudaro virš milijono neprancūzų. Antrą pusę mažumos (arti 600.000) sudaro italai, graikai, vokiečiai, švedai, danai ir kiti. Dabar, priešingai ankstyvesniems laikams, 75—80% mažumų grupių gyvena Montrealio mieste. Todėl mažumų klausimas Kvebeke yra aktualiausias tik Montrealio mieste.

Istoriškai šis klausimas buvo sutvarkytas prieš šimtą metų, kai buvo nustatyta mokyklų sistema religiniu pagrindu. Katalikams atstovavo prancūzai, o protestantams — anglai. Pagal abipusį nusitatymą, mokyklinės sistemos ėjo savais keliais. Taip apylinkių bendruomenės vystėsi griežtoje izoliacijoje: anglai negrėsė prancūzų kultūrai ir priešingai.

Tolerancija

Pagal Britų Šiaurės Amerikos Įstatymą visi valdžios oficialūs dokumentai buvo rašomi abiem kalbom. Tolerancija buvo praktikuojama mokyklinėje ir politinėje sistemoje. Prancūziškai kalbančioji dauguma toleravo anglų kultūros augimą bei vystymąsi. Pagrindinės taisyklės nesikeitė virš šimto metų. Tik po anaro pasaulinio karo imigracija pradėjo pamažu keisti bendruomenę. Paskutiniais keleriais metais mažumos pradėjo kelti didelį triukšmą, kad būtų pakeistos pagrindinės taisyklės.

Priežastis yra ta, kad naujieji kanadiečiai, kurie atvyko Montrealin per paskutiniuosius 20 metų (vien italų 250.000), dažniausiai naudojasi angliškomis mokyklomis. Be to, paskutinio dešimtmečio gimimų skaičius Kvebeke nukrito žemiau kanadiško vidurkio. Tai įvyko pirmą kartą per 150 metų. Šios priežastys sukėlė baimę prancūzuose, esą sekančiame dešimtmetyje Montrealis gali tapti angliškai kalbančiųjų miestu.

Santykis 60:40

Dabar Montrealyje yra 60% prancūziškai kalbančių ir 40% kitų mažumų, o visoje provincijoje yra 80% prancūzų ir 20% mažumų.

Šimto metų tolerancija mokyklinėje sistemoje pasibaigė. Prancūziškai kalbančios tautinės grupės tvirtai reikalauja, kad ta sistema būtų pakeista, kad visų imigrantų vaikai lankytų tik prancūziškas mokyklas. Prancūzišku grupių atstovai, kurie šito pakeitimo reikalauja, netaiko šio reikalavimo anglams, bet visiems kitiems imigrantams ("trečios jėgos" žmonėms).

Kaip šis klausimas bus užbaigtas, galima tik spėlioti. Viena yra aišku, kad šis klausimas artimoje ateityje bus karštai diskutuojamas ir Kvebeko parlamente, ir už jo ribų.

Can. Scene

Piano – Grand Piano specialistas
Padeda perkant ar parduodant pianinus, sąžiningai atlieka visokius remonto bei stygavimo darbus.
A. BRIČKUS • Tel. 534-0940 Toronto

Brandžiais darbais nužymėtas kelias

Mokslo ir visuomenės žmogus — Bronius Povilaitis, Ph. D.

PR. RUDINSKAS

Kai žmogus pasieki pensininko amžių, tai kelių metų skirtumas į vieną ar antrą pusę mažai bereiškia. Visai kitaip tas reikalas atrodė prieš 40 metų, kai 1930 — Vytauto Didžiojo — metais nuvykau studijuoti į Žemės Ūkio Akademiją Dotnuvoje. Bronius Povilaitis tada man atrodė visai ne mano kartos žmogus. Aš buvau tik studentas — fuksas, o jis — jau bendrosios žemdirbystės katedros asistentas.

Nuo tų 1930 m. rudens mūsų keliai su B. P. kryžiavosi daug kartų. Daug įdomių valandų ir nutikimų teko pergyventi per ketverius metus pačioje Akademijoje ir ją baigus. Neišskyrė mūsų nė karo audros. Štai, kaip šiandien prisimenu, 1944 m. rudenį aš stumdausi dar tada nesugriautoje Karaliaučiaus geležinkelio stotyje, bandydamas įsisprausti į traukinį Kudirkos Naumiesčio kryptimi. Mat, užsimaniau parsigabenti į Vokietiją dalį Lilės Katiliūtės daržinėje, K. Naumiestyje, dėžėse užkasto savo turto. Gi žiūriu, netoliese stovi lyg ir B. P., lyg ir ne. Abejojimų nebeliko, kai mūsų akys susitiko. Pasirodo, jis stumiasi į vakarus, pabėgęs nuo apkasų darbų, kurie tada taip buvo populiarūs vokiečių "Volksturmo" gynyboje . . . Jis man davė gerą patarimą: užmiršti savo turtus Lilės daržinėje ir spausti atgal į vakarus kiek tik kojos neša. Tačiau tiek kelio atvažiavęs negi taip lengvai pasiduosi. Nusiyriau prieš bėglių srovę iki pat Kud. Naumiesčio antrininko vokiečių pusėje — Širvintų miestelio. Radau jį evakuotą. Negausūs kariškiai iš manęs tik pasijuokė: esą iš tos daržinės greičiausiai bus belikę tik granatų išraustos duobės ir iš jų kada-ne-kada pasirodančios ruselių galvos. Taip ir grįžau su dideliais vargais atgal į laikinę savo būstinę Surrau, bet B.P. nebepavijau.

Daug malonesni susitikimai buvo DP universitete Hamburge, kur B. P. trejus metus profesoriavo, ir vėliau Montrealyje, kai 1949 m. B.P. atvažiavo iš Vokietijos su Lady Davis Foundation stipendija į McGill universitetą ruoštis doktoratui. Iš mano patirties daug būtų galima prirašyti apie B. P. kaip žmogų, tačiau šio straipsnelio apimtis neleidžia taip išsiplėsti. Norėčiau tik pažymėti, kad B. P. ramus būdas, mokėjimas su visais sugyventi ir pagerbti kito nuomonę, o ypač jo sugebėjimas sistemingai ir atkakliai dirbti, užtikrino jam pasisekimą betkurioje darbo ar veiklos srityje. Gi tos jo veiklos sritys buvo labai įvairios.

Mokslas ir mokslo darbai

Bronius Povilaitis gimė 1907 m. rugsėjo 5 d. Diržių k., Žeimelio valsč., Šiaulių apskr. 1925 m. jis baigė Linkuvos gimnaziją, o 1930 m. — Žemės Ūkio Akademiją Dotnuvoje. 1945-46 m. gilino augalininkystės studijas Goetingeno universitete Vokietijoje, o nuo 1949 m. McGill universitete Montrealyje, kuriame 1951 m. gavo gamtos mokslų magistro laipsnį, 1954 m. — filosofijos daktaro laipsnį.

B. P. yra dirbęs įvairiose mokslo ir tyrimų įstaigose. Jau studentu būdamas 1927 m. jis pradėjo dirbti kaip laborantas prie žemdirbystės katedros. 1931 m. jis pakeliamas į vyr. asistentus ir lektorius. 1939-41 m. trumpą laiką dirba Kaune žemės ūkio ministerijoje sėklų kontrolės stoties direktoriumi. Po to vėl grįžta į Žemės Ūkio Akademiją, pakeliamas docentu ir specialiosios žemdirbystės katedros vedėju. 1944 m. pasitraukia į Vokietiją ir, kaip jau buvo minėta, profesoriauja DP (displaced persons) universitete Hamburge iki išvykimo į Kanadą 1949 m.

1954 m. apgynęs doktoratą McGill universitete iš savo tyrinėjimų dobilų genetikos srityje, iki 1957 m. dirba McGill universiteto Macdonald kolegijoje agronomijos ir genetikos skyrių asistentu. 1957 m. pakviečiams į Delhi tabako tyrimų stotį, kur vadovauja tabako veislių lyginamiesiems bandymams, jų selekcijai ir genetikos bei citogenetikos tyrimams iki pat išėjimo į pensiją 1972 m. rudenį.

Per ilgą savo mokslinio darbo laikotarpį B. P. yra išspausdinęs daug mokslinių straipsnių ir studijų, dalyvavęs eilėje mokslinių konferencijų ir skaitęs daug mokslinių referatų tiek Lietuvoje, tiek Kanadoje ir JAV. Vien po 1956 m. B. P. yra paskelbęs įvairiuose angliškuose Kanados ir JAV moksliniuose žurnaluose 37 įvairius savo specialybės mokslinius straipsnius. B.P. yra

Dr. Bronius Povilaitis

"Lietuvių Enciklopedijos" ir "Encyclopedia Lituanica" žemės ūkio skyriaus redaktorius. Pats paruošė 48 straipsnius įvairiomis žemės ūkio temomis. Lietuvoje jis buvo nuolatinis "Žemės Ūkio", "Žemės Ūkio Akademijos Metraščio", "Ūkininko Patarėjo" ir kitų leidinių bendradarbis.

Visuomeninė veikla

Šalia mokslinio darbo, B. P. visur ir visada buvo aktyvus visuomenininkas. Žemės Ūkio Akademijoje priklausė Studentų Ateitininkų "Algimanto" korporacijai, o vėliau Ateitininkų Sendraugių ir Agronomų Sąjungoms. Atvykęs į Kanadą, jis ir toliau reiškėsi ateitininkuose, Kanados Lietuvių Bendruomenėje, įvairiose akademinėse ir katalikiškose organizacijose. 1956-66 m. jis — Kanados Lietuvių Bendruomenės Delhi apylinkės pirmininkas, nuo 1969 m. Kanados Lietuvių Katalikų Centro vicepirmininkas, nuo 1970 m. Pasaulio Lietuvių Katalikų Federacijos centro valdybos narys. Būdamas Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos narius, B.P. 1970 m. suorganizavo gamtos ir tikslųjų mokslų sekcijos programą ir skaitė referatą tema "Mutacijos moderniojoje biologijoje".

Bronius Povilaitis yra nemažai rašęs ir visuomeniniais klausimais bei skaitęs paskaitu įvairiuose susirinkimuose ir konferencijose. Iš jų paminėtini: "Krikščionybės atsinaujinimo keliu" (1969), "Lietuviškosios parapijos ateitis" (1971) "Tėviškės Žiburiuose", "Vitas Manelis" (1966) "Aiduose" ir kt.

Apie B.P. kaip mokslininką ir visuomenininką žinių galima rasti ne tik "Lietuvių Enciklopedijoje" (XXIII t.), "Lithuanians in Canada" (1967), bet ir tokiuose angliškuose leidiniuose, kaip "Who's Who in the Midwest", 1965-66 ir 1970-71 laidose (Marquis Publ. Co.) ir "American Men of Science" (The Physical and Biological Sciences 1960).

Privačiame gyvenime B.P. visada buvo santūrus, kuklus ir savo vietoje. Ilgokai B.P. buvo viengungis. Net ir 1930 m. Žemės Ūkio Akademijoje atidaryta moteriška namų ūkio sekcija neįstengė jo į savo moteriškas pinkles įvilioti. Tačiau tai atsitiko Montrealyje tada mums visiems dar mažai pažįstamos jaunos Monikos Lukoševičiūtės dėka. Jie žiedus sumainė pirmojo ir dabartinio Montrealio klebono kun. Jono Kubiliaus, SJ, palaiminti tada dar besikuriančioje Aušros Vartų parapijoje, prisiglaudusioje laikinoje, kuklioje airių salėje Willibrord gatvėje, Verdune.

Visiems be pertraukos tokį ilgą laiką savo profesijoje išdirbusiem žmonėm (nuo 1927 m.) paprastai linkima jau užtarnauto poilsio. Tačiau pasižiūrėjus į B.P. kažkaip norisi su anglais sušukti "What a waste of human resources!" Kodėl paleisti žmogų į pensiją, kuris tebėra pilnas energijos ir patyrimo, turi savyje sukaupęs tiek daug žinių ir atrodo mažiausiai 10 metų jaunesnis nei iš tikrųjų yra. Įstatymai! Ką gi, esame civilizuoti žmonės ir turime jiems paklusti. Tačiau aš neabejoju, kad Broniaus Povilaičio darbštumas ir energija suras naujus darbo barus ir tai greičiausiai dar naudingesnius mums, lietuviams, šio svetingo Kanados krašto piliečiams.

VĖŽIO DRAUGIJA

Balandžio mėnesį, kuris yra skirtas kovai su vėžiu Kanadoje, bus išdalinta šimtai tūkstančių auklėjamo pobūdžio lapelių šeimoms ir verslo įstaigoms Kanados Vėžio Draugijos talkininkų dėka.

"Tie lapeliai išryškina apsaugos priemones ir svarbą laiku pastebėti ligą" — pareiškė Jeanne Leybourne, metropolinio Toronto švietimo pirmininkė. "Šiais metais juose rasite naujai peržiūrėtas taisykles, pavadintas, 'septyni žingsniai į sveikatą' — tęsia toliau ponia Leybourne." Tai kombinacija anksčiau vartotų terminų — pavojaus ženklai ir septynios apsaugos priemonės. Manoma, kad naujos taisyklės yra geresnės ir galės paveikiau pakeisti žmonių laikyseną vėžio ligos atžvilgiu".

Štai naujosios taisyklės:

1. Pasitikrink sveikatą ir dantis.
2. Seki visus pasikeitimus savo normalioje sveikatoje.
3. Pastebėki atsiradusį betkokį guzą arba negyjančią žaizdą.
4. Venki perdaug saulės spindulių.
5. Nerūkyk.
6. Tikrinki gimdą.
7. Pati kas mėnesį tikrinkis krūtis.

Minėtoji pirmininkė pabrėžė, kad šiais metais bus patikrinti 65.000 nauji vėžiu sergą asmenys. Pusė jų pasveiks bei gyvens ir už penkerių metų. Taigi, anie atsišaukimai yra vilties atsišaukimai. "Tačiau vėžio liga nėra pagydoma magišku būdu. Gydymo sėkmingumas dažnai priklauso nuo ankstyvos diagnozės" — rašo ponia Leybourne. "Mes esame pasiryžę informuoti kiekvieną torontietį, kaip apsisaugoti laiku pastebint ligą, ir priminti sveikatos tikrinimo svarbą."

Pasak ponios Leybourne, išankstinės apsaugos priemonės yra geriausias asmeninis ginklas prieš vėžį, tačiau ne vienintelis. Aukomis Kanados Vėžio Draugijai metinio vajaus metu yra stiprinami gyvybiniai tyrinėjimo darbai, iešką vėžio priežasties, gydymo priemonių bei geresnių metodų.

Aukos balandžio vajui taip pat remia Draugijos pastangas švietimo ir ligonių slaugymo srityje.

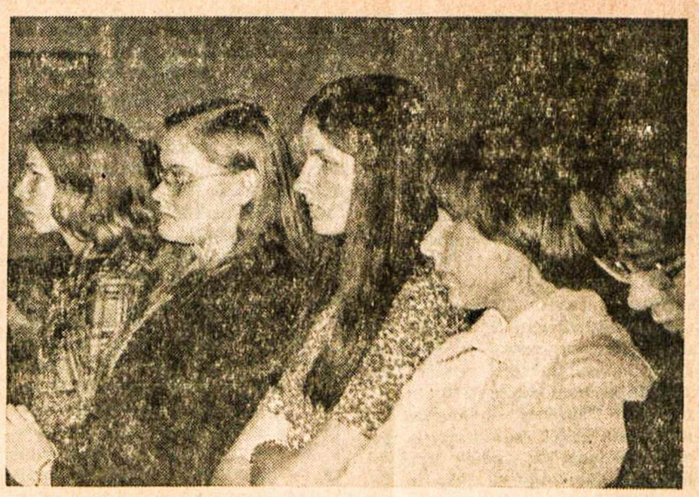

Jauni veidai Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavime Toronte. Iš kairės: R. Underytė, R. Plioplytė (dabar čikagietė), R. Birgelytė, R. Bukšaitytė, L. Keraitė St. Dabkus

Prakeiktieji legendos vienuoliai

Kasmet renkamos aukos mūsų tautos reikalams. Jos renkamos Tautos Fondo vardu ir skiriamos VLIKo darbams finansuoti. VLIKas yra viso laisvojo pasaulio lietuvių politinė vadovybė, kuri aktyviai veda kovą už mūsų krašto, už mūsų tautos laisvę.

Kanadoje yra lietuvių, kurie sąžiningai atiduoda savo auką tautos reikalams. Žvilgterėjus į aukotojų sąrašą, matyti beveik tos pačios pavardės ir tos pačios aukos. Yra lietuvių, kurie aukos tautos reikalams neduoda. Jie tos aukos neduoda ne dėlto, kad būtų labai neturtingi ar kad būtų antilietuviško nusistatymo, bet gal daugiau dėl nepakankamo tautinio susipratimo bei perdidelės meilės doleriui.

Kai mūsų tauta yra priešo pavergta ir negali sau padėti, laisvųjų lietuvių pareiga kovą prieš okupantą vesti darbu ir auka. Neuždarykime piniginės tautos reikalams, kaip tos legendos Kaukazo prakeiktieji vienuoliai, kurie labiau pamilo auksą, negu savo pavergtą tėvynę. Kristus nuo kryžiaus juos prakeikė, kad jie per amžius tampytų po kalnus pamilto aukso maišus. Ši graži legenda tebūnie ir mums pamokymas, nes ir mūsų tėvynė yra priešo pavergta. Nebūkime prakeiktųjų vienuolių sekėjais, duokime nors dalelę savo aukso — piniginę auką mūsų pavergtos tėvynės reikalams.

Vienas tautietis pareiškė nepasitenkinimą buvusiais Lietuvos karininkais. Esą kaikurie jų patriotiniu atžvilgiu stovi žemiau už buvusius eilinius karius, nes jie nenori prie tautos reikalų prisidėti nei darbu, nei pinigine auka. Nemalonu, kad blogą pavyzdį duoda kaikurie buvę Lietuvos karininkai, bet blogą pavyzdį duodančių yra keleriopai didesnis skaičius buvusių ir kitokių Lietuvos pareigūnų. Dar blogiau, kad yra nemažas skaičius lietuvių, kurie jau čia baigė augštuosius mokslus, turi gerus darbus, bet prie lietuviškų reikalų neprisideda nei darbu, nei auka. Tiesa, ne kiekvienas žmogus gali būti visuomenės veikėjas. Tam reikia prigimties, gabumų, noro, bet kiekvienas lietuvis gali atlikti savo pareigą tautai pinigine auka.

Nuo 1972 m. Toronto lietuviai gerokai padidino savo aukas Tautos Fondui. Tai pastangos TF Toronto atstovybės, ypač jos pirmininko, ir susipratusių tautiečių. Bet, kaip matome, pernai ir šiemet torontiečių aukotojų sąraše figūruoja per 400 asmenų, kurių per 200 aukojo mažiau kaip po $5. Tas sąrašas galėtų padidėti iki 500.

Toronte ir artimoje apylinkėje gyvena per 8.000 lietuvių, kurių apie 4.000 yra dirbantys. Jei tie 4.000 lietuvių aukotų ir po $5, tai Toronte TF reikalams būtų galima surinkti $20.000. Prisiminkime, kad 1945 m. grupė sukomunistėjusių Kanados lietuvių Stalino garbei surinko $20.000, nors tada jie per valandą uždirbdavo po 40-50 centų. Apie 25.000 Kanados antikomunistinio nusistatymo lietuvių nė vienais metais nėra surinkę TF $20.000, nors daugumas jų dabar į valandą uždirba po 3-4 dolerius.

Sėkmingas TF aukų rinkimas Toronto lietuvių kolonijoje priklauso ne tik nuo TF atstovybės narių energingumo, bet ir nuo visų aukotojų nuoširdumo. Yra lietuvių, kurie tą tautinę pareigą atlieka laiku, pasinaudodami didesniais lietuvių parengimais ar atsiųsdami auką paštu. Bet yra ir tokių lietuvių, kurie tos pareigos neatlieka. Kaikurie jų nori, kad aukų rinkėjai susirastų jų adresus, pas juos atvyktų, su jais pasikalbėtų kokias 15 minučių, o tada jie įteiktų $2 auką. Jei aukų rinkėjai su visais 4.000 aukotojų turėtų pasikalbėti po 15 minučių, jie sugaištų per 1.000 valandų, neskaitant važinėjimuose sugaišto laiko, išdeginto benzino, automobilio trankymo ir t.t.

Tautos Fondo aukų rinkėjai taip pat turi užsidirbti kasdieninę duoną. Aukų rinkimui jie aukoja savo laisvalaikį, ir tą darbą dirba be jokio atlyginimo. Kaikurie jų per metus aukų rinkimo reikalams paaukoja po kelis šimtus valandų.

Būtų didelis palengvinimas TF aukų rinkimo darbe, jei kiekvienas aukotojas savo metinę auką atiduotų lietuvių šventėse, kai daromos tokios rinkliavos, arba atsiųstų paštu. Jei kas neturėtų TF atstovybės adreso, štai jis (6 Constance St., Toronto 154, Ont.). Tautiečiai galėtų savo auką TF pasiųsti per Toronto lietuvių parapijas, pažymint, kad tai auka Tautos Fondui. Parapijos tas aukas mielai perduotų TF atstovybei.

Aukokime Tautos Fondui visi. Būkime solidarūs ir susipratę lietuviai, nestokime į legendoje minimų prakeiktųjų vienuolių eiles. J. J.

UŽ LIETUVOS LAISVĘ KOVOKIME – TAUTOS FONDUI AUKOKIME

Tai pirmoji solistės
plokštelė,
gaunama pas platintojus
(kaina — $6.00)
arba šiuo adresu
(su persiuntimu — $6.75):
Entreprises Belle — Arti Enrg.
P.O. Box 122,
La Salle 650, Que.

Ši nekantriai laukta
Č. Gedgaudo knyga
"MŪSŲ PRAEITIES BEIEŠKANT",
atskleidžianti daug mūsų senovės paslapčių, pagaliau išvydo šviesą. Kietais viršeliais — 15 dol. Perlaidas galima siųsti tiesiai autoriui: **P.O. Box 5544, Santa Monica, Calif. 90405, USA.**

Toronto N. Pr. Marijos seserų vyresnioji sesuo Teresė rengėjų vardu dėkoja "Grandinėlei" už pasigėrėtiną koncerto programą. Dešinėje — "Grandinėlės" orkestrantai koncerto metu St. Dabkus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ANKSTYVAS PAVASARIS?

"Tiesos" kovo 11 d. laidos pranešimu, laivininkystės sezonas Nemune šiemet pradėtas trim savaitėm anksčiau, negu pernai. Kaunan jau atplaukė pirmosios baržos su inertinių medžiagų kroviniu. Vilniaus biuro hidroprognozių skyriaus viršininkas V. Januškis "Tiesoj" kovo 16 d. paskelbtame pranešime rašo, kad vasario mėnesį lietus sukėlė staigius žiemos potvynius vakarinės Lietuvos dalies upėse. Šešupės žiotyse vandens lygis buvo pakilęs 310 cm, Jūroje prie Tauragės — 450 cm, Nemune prie Tilžės — 220 cm. Nemuno ledų sangrūdą padėjo pašalinti ledlaužis. Sangrūdų netrūko ir Nemuno Alytaus-Nemajūnų ruože, kur ledai pajudėjo vasario pabaigoje. Rytinė Lietuva vasario pabaigoje ir kovo pradžioje susilaukė sniego. Jo dangos storis Švenčionių apylinkėse siekė 16 cm.

ŠVEDUI ATMINTI

Vilniškė kompartija ir valdžia įpareigojo Vilniaus miesto vykdomąjį komitetą pastatyti antkapinį paminklą ant prof. Jono Švedo kapo Antakalnio kapinėse ir Tilto gatvėje įrengti memorialinę lentą prie namo, kuriame velioniui muzikui teko gyventi. Panevėžio pedagoginei muzikos mokyklai suteikiamas jo vardas. Leidyklų, poligrafijos ir knygų prekybos komitetas išleis knygą apie J. Švedą, kinematografijos komitetas sukurs specialų filmą apie jo gyvenimą ir kūrybą.

MIRĖ M. JUNČAS-KUČINSKAS

Vilniuje kovo 16 d. mirė partietis M. Junčas-Kučinskas, sulaukęs beveik 80 metų amžiaus. Nors buvo gimęs Lietuvoje, didelę savo gyvenimo dalį praleido Sovietų Sąjungoje. Maskva jį Lietuvon buvo atsiuntusi du kartus — 1930 ir 1935 m. Abu kartus už sovietinę veiklą jis gavo kalėjimo 12 ir 8 metus. Pirmą kartą Lietuvos vyriausybė jį iškeitė į sovietų kalintus lietuvius, o antrąjį kartą iš kalėjimo jį išvadavo Lietuvą užplūdę sovietų tankai. Tada jį Maskva paskyrė darbo ministeriu ir vėliau darbo komisaru. Pokaryje jam teko būti vilniškės kompartijos sekretorium kadrų reikalams, atstovu prie Sovietų Sąjungos ministerių tarybos Maskvoje. Nuo 1959 m. gavo "personalinę" pensiją — didoką rublių sumą.

ŽODIS MOKYTOJAMS

"Literatūra ir Menas" skyriuje "Laiškai iš mokyklų" nagrinėja dabartinės jaunosios kartos mokslinimo problemas, jaunimo abejingumą. Kovo 10 d. laidoje redakcija paskelbė Biržų rajono Meiliūnų aštuonmetės mokyklos mokytojos Ritos Vinciūnienės laišką "Tikėjimas ir traktoriaus vairas". Priežasčių mokinių abejingumui ji ieško pačiuose mokytojuose: ". . . yra tokia nesugriaunama taisyklė: norint ką nors duoti kitam, reikia tai pačiam turėti. Mes įpratome su nevilties gaidele skųstis informacijos srauto gausėjimu. Bet juk yra nemaža žmonių, kuriems nereikalinga jokia informacija. Gal ir keista, bet aš kalbu apie pedagogus. Yra tokių mokytojų. Pasiskaitinėja rajoninio laikraščio skelbimų skyrelius, pasėdi prie televizoriaus Petraičių šeimos laidų metu, na, dar dėl bendros mados pavarto "Tarybinį mokytoją" — ir patenkintas. Šia proga prisimena labai taikli ansamblio "Estradinės melodijos" konferansje pastaba: "Vilniuj" buvau, "Palangoj" buvau, beliko dar į teatrą nueiti, ir viskas bus aplankyta!" Pažįstu, pavyzdžiui, piešimo ir muzikos mokytoją, kuri net nežino, kad yra toks savaitraštis "Literatūra ir menas", arba literatą, savo rankose neturėjusį "Pergalės" žurnalo. Tad nenuostabu, kad tokio mokytojo pamokoje pagrindinis metodas buvo ir bus vis ta pati primityvlausia didaktika. "Rytdienai išmokti nuo čia iki čia..." O jeigu dar apie tave sklinda tokie garsai, kurie leidžia mokiniui ant sienos kreida užrašyti šlykščius žodžius apie savo mokytoją, tada tu — jau nebe mokytojas. Tu — tuščia vieta, kurią mokinys pakenčia 45 minutes, o po to, išėjęs iš klasės, garsiai nusispiauna. Tu — netgi kažkas daug blogiau, tu — asmenybė, žalojanti daugelį kitų jaunų asmenybių. Augantis žmogus jau nebemato idealo, o tai reiškia, kad jis pamažu praranda tikėjimą (taip norėtųsi šį žodį rašyti vien didžiosiomis raidėmis!). Taip, manau, gimsta tie abejingi žvilgsniai, tie pesimistiniai "neįdomu", "atstokit nuo manęs!" . . . Taip gimsta mūsų pedagoginis brokas, kuris dažnai prabyla: "Kam man tas aštuonių klasių baigimo pažymėjimas arba brandos atestatas (šito tik betrūko!), jei aš puikiai vairuoju traktorių ir už tai gaunu dvigubai didesnį atlyginimą, negu jūs" (šis kreipinys — į mokytoją). Dvasiniai poreikiai tokiam žmogui jau nebeegzistuoja, jam viskas — geras atlyginimas, už kurį šiaip taip prastumia darbo valandas, o laisvalaikį praleidžia prie stikliuko ar nieko nevertoj šokių salėj. Žiūrim mes į šį broką ir piktinamės, matydami sumaterialėjusius jžūlius jaunuolius, iki širdies gelmių užgaunančius savo buvusį mokytoją. Ir vis dėlto, dauguma kaltės tenka tau, mokytojau, tau, mano bendradarbi, kuris nesugebėjai įskiepyti žmoguje tikėjimo gėriu . . ."

KLUBAI PIRTYSE

"The New York Times" dienraštis kovo 27 d. paskelbė savo korespondento Hedrick Smith pranešimą iš Maskvos apie lietuviškas pirtis, kurias partiečiai yra pavertę prabangiais klubais. Pranešimo autorius cituoja sovietinės "Pravdos" rašinį šia tema. Viena tokia pirtis buvo pastatyta Raseinių rajono "Aušros" kolchoze. Joje maudydavosi ne eiliniai kolchozininkai, o pats pirm. Valinčius su savo bičiuliais. Iki ankstyvo ryto iš pirties verždavosi smagios dainos, nes ji turėjo ir pokyliams įrengtą salę. Kai pagaliau rajono partiečiai aptiko šią pirtį ir pakėlė triukšmą dėl joje vykstančių balių, jie taip pat buvo įtraukti į reguliarių pirties svečių sąrašą. Pirtyje dabar priimami ir vaišinami augštieji pareigūnai iš Kauno, Vilniaus ir Maskvos. Nelegaliai valdiškais pinigais pastatyta pirtis kainavo apie $19.000. Ją gerokai pralenkia net $85.000 vertės pirtis prie sostinės Vilniaus. Elektros srovė šion pirtin atvesta požeminiu kabeliu, malkos pakeistos dujomis, o svečiams įrengtas telefoninis ryšys su miestu. Pirties menėje yra ugniakuras ir modernus televizijos priimtuvas. Svečių pora moka 11 rublių už maudymosi chalatus, kepures ir klumpaites. Šios pajamos toli gražu nepadengia išlaidų — pirtis kas mėnesį duoda 900 rublių nuostolio. Pasak Vilniaus maudymosi tresto vyr. inž. A. Nepo, pirtimi naudojasi sportininkai ir kaikurie kiti draugai, kurių pavardžių jis, žinoma, nenorėjo prisiminti. "Pravdos" teigimu, tokių nelegaliais klubais paverstų pirčių yra ir daugiau. Viena jų turi net nuolatinę padavėją, kita — maudymosi baseiną.

TARNYBA SOVIETAMS

"Tiesa" 32 nr. paskelbė papulkininkio S. Nemcevo rašinį "Raketa pasiekia taikinį", supažindinantį skaitytojus su kauniečiu Algirdu Adomoniu, pasižymėjusiu prieštankinių raketų iššovimo duomenų skaičiuotoju. Į karininko pagyrimą už gerą užduoties įvykdymą Algirdas atsako: "Tarnaujų Tarybų Sąjungai!" Lietuvis Algirdas dėvėjo sovietinio eilinio uniformą ir atsakymą karininkui, savaime suprantama, turėjo duoti rusų kalba. Šis epizodas primena nepriklausomos Lietuvos karius lietuviškomis uniformomis. Į viršininkų pagyrimus jie atsakydavo lietuviškai: "Tėvynės labui!" Visiems tada buvo aišku, kad ta tėvynė yra Lietuva. Dabar pirmenybė taip pat labai aiškiai atiduodama ne Lietuvai, o Sovietų Sąjungai.

OPERUOJA KŪDIKIUS

Kaunietis medicinos mokslų kandidatas R. Putelis pirmą kartą Lietuvoje pradėjo kūdikių ir mažų vaikų operacijas širdies ydoms pašalinti. Operacijomis jis taiso širdies pertvaras, uždaro nenormalias kraujagyslių jungtis, siaurina plaučių arterijas. V. Kst.

SAULT STE. MARIE, ONTARIO

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS įvyko kovo 25 d. Iš Sudburio buvo atvykęs kun. A. Sabas. Gausiai susirinkę tautiečiai turėjo progų atlikti velykinę pareigą.

PUSTUZINIS TAUTIEČIŲ šią vasarą ruošiasi aplankyti okupuotą Lietuvą. Vieni jų apie savo planus atvirai kalba, kiti bando "išlaikyti paslaptį".

VIENA MŪSŲ TAUTIETĖ, lankydamasi JAV-se, gavo iš dail. E. Krasausko keletą dar Lietuvoje stilizuotų Vyčių, kurių vieną padovanojo vietinei Bendruomenei per valdybos pirmininką. Šis Vytis galėtų būti panaudotas per tautines šventes.

VISIEMS TAUTIEČIAMS — linksmų ir viltingą ateitį žadančių Velykų švenčių! **Korespondentas**

ANTANAS ŠIMKEVIČIUS - SIMS, raseiniškis, "Lock City" viešbučio savininkas, Sault Ste. Marie lietuvių medžiotojų bei žvejotojų klubo įsteigėjas ir buvęs pirmininkas, vis skina naujus laurus. Pernai iš Australijos grįžo su pergalės trofėjais. Edmontone Albertoll 1972 m. liepos mėn. laimėjo I premiją už taiklų šaudymą. Šiemet jis dalyvavo 5 savaičių šaudymo varžybose Arizonoj, JAV, kur taip pat laimėjo I v. 200 lėkščių šaudyme ir 6 premijas-trofėjus už įvairius šaudymus. Jis laimėjo 22 taškus, trūksta tik 5 taškų iki galutinės ribos. 16 jardų normaliame šaudyme A. Š. išėjo lygiomis su oponentu Gruenwald, bet pakartotiniame šaudyme laimėjo A. Š. Gavo taurę ir šautuvą. Sporto žurnale "Trap & Field" 1973 m. 3 nr. įdėta Antano nuotrauka ir smulkus varžybų aprašymas. Žurnale "Skeeter" yra taip pat varžybų aprašymas, o viršelis papuoštas mūsų sportininko gražia nuotrauka.

Ne tik versle ir šaudyme išryškėjo A. Š gabumai — jis yra ir puikus stalius bei dekoratorius. Jo skoningai įrengtą rezidenciją puošia jo paties padaryti baldai. Turi net savo šovinių užtaisymo dirbtuvėlę įsirengęs. Linkime jam ir ateityje ant nuskintų laurų neužsnūsti.

NUSIGYVENOME. Nežinia ar iš mandrumo, ar iš nesąmoningumo kariuomenės šventė buvo pavadinta "Rudens šventė" — gerai dar, kad ne "rudens robaksu". Nei toj šventėj, nei šiemet Vasario 16 minėjime nebuvo giedamas Lietuvos himnas. Tai mūsų kolonijai garbės nedaro. **Artojas**

LONDON, ONT.

SĖKMINGAS ORKESTRO DEBIUTAS. Katalikių moterų skyriaus rengtas Užgavėnių šokių vakaras buvo sėkmingas: dėl blogo oro iš kitų apylinkių buvo tik vienas kitas jaunuolis, bet londoniškiai, ypač jaunimas, nuoširdžiai parėmė šią labdaringąją organizaciją. Niekam kėdžių netrūko, bet ir tuščių nebuvo. Buvo pilna salė. Sk. pirmininkei Daniliūnienei susirgus, vadovaujanti rolė atiteko O. Švilpienei, kuri vakarą labai gražiai suorganizavo. Ir jai debiutas pasisekė. Vakaro staigmena buvo naujasis lietuvių studentų orkestras "Suktinis". Per trumpą laiką jie išmoko groti net 18 šokių. Kaikuriem šokiam dar trūksta repeticijų (viena kita gaida "suvalgoma"), bet kiti grojami visiškai gerai. Modernių instrumentų ausiai malonus sąskambis ir meninė nuojauta užtikrins jiems kelią į pasisekimą. Malonu, kad jie groja ne tik jaunimui skirtus, bet ir senimo mėgstamus šokius. Linkėtina, kad šis orkestras nepasektų kitais jaunimo orkestrais, nuėjusiais nežmoniškai triukšmingos muzikos keliu, nepriimtinu senimui. Nevienas vakaro dalyvis savo nustebimą išreiškė šiais žodžiais: "Kas galėjo tikėti, kad per tokį trumpą laiką jie įstengs paruošti tiek daug šokių ir taip puikiai pagroti — daug geriau, negu kitataučių orkestrai, groję šioje salėje". Sėkmės! Naujojo orkestro adresas: P. Grybas, 1341 King St., London, Ont., tel. 455-5325.

NAUJAS ARTS COUNCIL KOMITETAS paskelbtas "The London Free Press" dienraštyje. Pirmininkės pareigoms vėl perrinkta P. Walden. Be šių pareigų ji dar turi ir kitas: talkina įvairioms įstaigoms ir yra viso Ontario Folk Arts Council sekretorė. Pirmuoju vicepirm. išrinktas J. Razpotnik, o antrąja vicepirm. p. Daniliūnienė. Pirmą kartą per šio sk. gyvavimą lietuvių kilmės asmuo įėjo į prezidiumą. Be to, London Folk Arts Council komitetan išrinkta eilė kitų asmenų, jų tarpe ir E. Paulionienė (perrinkta). **D. E.**

APYLINKĖS VALDYBA šiais metais parašė visą eilę laiškų Lietuvos bylos reikalu buvusiam Kanados premjerui J. G. Diefenbekeriui, konservatorių partijos vadui R. Stanfieldui, min. pirmininkui P. E. Trudeau, užsienio reikalų min. M. Sharp ir CBC radijo vadovybei. Iš visų gauti atitinkami atsakymai. Tai rodo, kad į lietuvių rašomus laiškus kreipiamas dėmesys, kai yra kam klabinti. **Kor.**

PADĖKA

Mes, Londono studentų orkestras "Suktinis", nuoširdžiai dėkojame Londono katalikių moterų draugijai už mums parodytą pasitikėjimą, leidimą groti per Užgavėnių balių ir tokį gausų atlyginimą. Mes nesitikėjome, kad galime būti tiek verti. Nuoširdus lietuviškas ačiū.

Visuomet pasiruošę lietuviams patarnauti — "Suktinis"

WINNIPEG, MAN.

VASARIO 16 MINĖJIMO PROGA Tautos Fondui aukojo: $20: Vincas Januška; $10: E. L. Stanius, J. Bliznikas, P. Liaukevičius, M. Šarauskas; $5: K. Strikaitis, V. Stankevičius, M. Januška, A. Kuncaitis, kun. J. Bertašius, Br. Vaičaitis, Alb. Nolius, J. Demereckas, M. Januškienė, K. Blažys; $3: A. Radzevičius; $2: A. Januška, K. Malaškevičius, Ant. Samulaitis, Vera Zavadskienė, V. Marozas, J. Timmerman, A. Lingė, J. Grabys, V. Šerkšnys, P. Žiminskas, V. Galinaitis, Edv. Fedaras, V. Rutkauskas, Medartas Zavadskas, V. Dėlininkaitis; $1: V. Januška, J. Kerr, V. Novogrockas, L. Bartnininkas, J. Mališauskas, P. Bagdonas, St. Surdokas, P. Stankevičius. Iš viso suaukota $151. Išlaidų padaryta: už salę $20, švaros palaikymui $5, kavutei su užkandžiais $11.81. Iš viso išlaidų: $36.-81. Tautos Fondo atstovybei pasiųsta: $114.19. Aukotojams reiškiu gilią padėką.

V. Stankevičius,
Tautos Findo atstovas Winnipege

DELHI, ONT.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, suruošusiems mums staigmeną-įkurtuves naujame mūsų name ir jose dalyvavusiems, jų tarpe Delhi lietuvių parapijos klebonui kun. dr. J. Gutauskui, pašventinusiam namą ir linkėjusiam ilgai ir laimingai jame gyventi. Ypatingą padėką reiškiame rengėjams — p.p. V. Treigiams, B. B. Dirsėms, E. V. Augustmaniams. Taipgi nuoširdus ačiū už gražias dovanas ir vaišes, kurios mums visuomet primins Jūsų nuoširdumą.

Liekame Jums dėkingi —

Vera ir Juozas Jocai

GLEN MEYER, Ont.

PADĖKA

Nuoširdi padėka dr. A. Užupienei-Lukienei, dr. Hausler už priežiūrą. Ypatinga padėka p.p. Česėkams ir Nakrošiams už labai didelį nuoširdumą, rūpestį, gėles mano ligos metu. Nuoširdžiai dėkoju visiems, mane lankiusiems ligoninėje bei namuose, už gėles ir kitas dovanas: p.p. Ažubaliams, Beržiniams, Stan. Beržiniui, Mortai Lapinskienei, Žiogams, Vidmantams, Petkams, Mickevičiams, Mitrikams, Gurkliams ir katalikių moterų draugijos pirmininkei. Jūsų lankymas man buvo didžiausia dovana, kuri pasiliks mano širdyje. Dar kartą nuoširdus ačiū.

Apolonija Evanskienė

Hamiltono moksleiviai ateitininkai su savo vadovais bei globėjais. Iš dešinės: mons. dr. J. Tadarauskas, E. Gudinskienė M. Borusienė

HAMILTON ONT

ATVELYKIO **šokiai**

balandžio 28 dieną HAMILTONE

Jaunimo Centre, 58 Dundurn St. N.

Pradžia – 7.30 v. v.

PROGRAMOJE dalyvaus meninis vienetas, apie kurį pranešime vėliau

Veiks bufetas, turtinga loterija, bus užkandžiai

Įėjimas: suaugusiems — $2.50, jaunimui — $1.50.

HAMILTONO ATEITININKAI

ATEITININKAI RENGIA Atvelykio šokius balandžio 28 d., 7.30 v.v., Jaunimo Centre. Meninę programą buvo sutikusios atlikti išraiškos šokio entuziastės iš Montrealio, bet vėliau paaiškėjo, kad negalės atvykti. Dabar rengėjai planuoja naują programą. kuri bus nemažiau įdomi. Jie kviečia visus dalyvauti, ypač jaunimą.

MERGAIČIŲ CHORO "AIDAS" tėvų bei rėmėjų susirinkimas įvyks balandžio 15, sekmadienį, 6 v.v., parapijos salėje. Tėvų komitetas kviečia visus tėvelius bei rėmėjus dalyvauti. "Aidas" per trejus metus išaugo į stiprų meninį vienetą. Komitetas turi visą eilę skubių reikalų, kurie turi būti apsvarstyti. Be to, jis pateiks didžiųjų parengimų bei plokštelės išleidimo apyskaitas.

SOL. V. VERIKAITIS, choro "Aidas" vadovas, prašo pranešti, kad dabar priimamos naujos choristės. Visos mergaitės, kurios šį rudenį pradės lankyti gimnazijas ir nori dalyvauti chore, kviečiamos įsijungti. Kreiptis į administratorių J. Pleinį tel. 527-4876 arba repeticijų metu į choro vadovą sol. V. Verikaitį. **J. P.**

PRIEŠVELYKINĮ ŠAUDYMĄ ruošia Žūklautojų ir Medžiotojų "Giedraičio" Klubas balandžio 15, sekmadienį, po pietų, savoj šaudykloj. Premijos: kumpiai, bekonai ir kt.

Valdyba

ARTĖJA DIDYSIS KONCERTAS — VAKARAS, kruį rengia AV par. choras gegužės 5 d. Bilietus rengėjai jau pradėjo platinti. Yra gautas didelis skaičius ir laimės staliukų, kuriuos suaukojo: dr. V. Kvedaras, A. Pilypaitis "Knight TV", Pr. Jankus "Moose Head", P. Armonas "Concession Garage" ir Br. Grajausko draugai.

AP PARAPIJOJ visą savaitę Gavėnios rekolekcijas vedė iš Brooklyno atvykęs pranciškonas, kun. dr. V. Gidžiūnas, žinomas pamokslininkas, istorikas.

A.A. STASĖ GIMŽAUSKIENĖ mirė kovo 29 d. Šv. Juozapo ligoninėje, palikdama giliame skausme savo vyrą Joną, dukreles — Jūratę ir Audrą, seserį T. Adamonienę ir gimines Lietuvoje. Nuo Kanadon atvykimo dienų velionė gyveno Hamiltone. Ji buvo malonaus būdo, nuoširdi moteris, susipratusi lietuvė, kuri savo dukreles išaugino gražioje lietuviškoje dvasioje. Hamiltoniečiai du vakarus jos gedėjo laidotuvių namuose, kalbėdami Rožinį. Pirmadienį, dalyvaujant didžiam būriui artimųjų, buvo palaidota liet. kapinėse Missisauga, Ont. **K. M.**

SUDBURY, ONT.

"TŽ" ir "DRAUGE" buvo įdėta žinutė, primenanti veiklą kelių mūsų kolonijos asmenų, pasižymėjusių tautinėje veikloje. Tų asmenų pavardžių neminėsiu — jie to turbūt verti. Reikėtų betgi pastebėti, kad be tenai suminėtų, yra ir daugiau pasiaukojusių tyliųjų veikėjų. Tai Tumo Vaižganto šeštadieninės mokyklos buvę ir esami mokytojai, kurie virš 20 metų dirbo mokykloje be tinkamų sąlygų ir, galima sakyti, be atlyginimo, o tik iš pasiaukojimo lietuvybei. Štai jie: mokyklos įkūrėjai ir joje išdirbę tarp 19-24 metų — kun. Antanas Sabas, Marija Venskienė, Gertrūda Lumbienė. Daug metų dirbusi mokykloje ir dabartinė jos vedėja — Nijolė Paulaitienė. Taipgi ilgesnį laiką mokykloje dirbo Jadvyga Gabrėnienė, Angelė Baltutienė ir kt. 1974 m. mokykla minės 25 metų sukaktį. Mūsų kolonijos aktyvus vienetas "Ramunėlė" veikia jau dveji metai. Jos įsteigėja ir vadovė mokyt. Silvija Martinkutė, akordeonistas — tylus tautinėje veikloje darbininkas Antanas Gatautis. Pagarba jiems.

Sėdėti ant palinkusios tvoros yra vienas dalykas, o eiti ir dirbti be atlyginimo tautinį darbą — jau kitas. Gyvendami DP stovyklose, šaukėme atviromis burnomis, kad pasiekę Ameriką ar Kanadą tautinių reikalų nepamiršime, bet aukosime ir patvs aukosimės. Deja, perplaukę Atlantą ir susiradę šiltas bei pelningas rezidencijų vieteles, ramiai užsnūdome. Žodis "aukoti" ir "aukotis" liko visai nepraktiškas, ir kas tų žodžių laikosi, sutinkamas jau su ironiška ir pajuokiančia šypsena. Argi mes nesišypsome patys iš saves? Iš ankstyvų juokų greit atsiranda ir ašaros.

J. Kručas

Wawa, Ontario

GEDIMINAS JUOZAS PODERYS jau senokai sėkmingai tarnauja Ontario provincijos policijoj. Pernai gavo lakūno diplomą, išlaikęs egzaminus gerais pažymiais. Š.m. vasario mėnesį išrinktas Wawos lakūnų klubo pirmininku. Tai paminėjo ir dienraštis "The Sault Daily Star". **Artojas**

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Mokame už:

depozitus	5½ %
šėrus ir sutaupas	6½ %
už vienų metų terminuotus indėlius	7%
ir 3 metams	7½ %

Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 8½ %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $3,800,000

Mėsos ir putkūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PLB ARTĖJANČIO IV SEIMO klausimu pasikalbėjimą su rengėjų komiteto pirm. dr. J. Geniu paruošė ir spaudai išsiuntinėjo informacijos komisijos vardu D. Lukienė. Seimas įvyks rugpjūčio 30 — rugsėjo 3 d.d. Vašingtone, Statler Hilton viešbutyje, kuris yra tik trys blokai nuo Baltųjų Rūmų. Dr. J. Genio pranešimu, salės konferencijoms ir pokyliui gaunamos nemokamai, o kambariai nakvynėms — papiginta kaina: su viena lova — už $18, su dviem — už $28. Seimo pamaldos bus tautinėje šventovėje, kur yra Šiluvos Marijos koplyčia. Tikimasi, kad Mišias prie didžiojo altoriaus laikys vysk. V. Brizgys, o giedos Čiurlionio ansamblis iš Klevelando, kurio koncertas seimo metu bus surengtas Marylando universiteto teatro salėje, talpinančioje daugiau kaip 1.000 žiūrovų. Corcoran galerijoje, pora blokų nuo seimo patalpų, bus surengta lietuvių dailininkų kūrinių paroda. Seimo delegatus Lietuvos atstovybėje priims Kajeckas. Po pagrindinių sesijų iškilmingas balius įvyks Statler Hilton viebučio salėje. Rengėjai kviečia artimesnių ir tolimesnių apylinkių lietuvius dalyvauti. Patalpų adresas: Statler Hilton Hotel, 16th & K Streets. N. W., Washington, D. C. 20036. PLB seimo metu taipgi bus Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavimas ir literatūros vakaras.

ČIKAGOS MARQUETTE PARKO apylinkės LB naujoji valdyba paskelbė 8 punktų pareiškimą, raginantį kurti lietuviškas šeimas, siųsti vaikus į lietuviškas mokyklas, puoselėti lietuviškus papročius, jungti religinę praktiką su lietuviškomis pamaldomis, aukleti jaunimą religinės ir tautinės minties darnoje. Valdyba griežtai pasisako prieš betkokį bendradarbiavimą su Lietuvos pavergėjo peršamomis institucijomis, jų siunčiamais žmonėmis, prieš organizuotas išeivijos lietuvių vaikų, sportininkų, šokėjų bei kitų grupių gastrolines keliones okupuoton Lietuvon. Pareiškimas baigiamas pritarimu VLIKo, ALTos ir visų diplomatinių Lietuvos institucijų užimtai linijai.

"THE WALL STREET JOURNAL" kovo 20 d. pirmame puslapyje paskelbė R. Keatley ilgą straipsnį "Benamiai diplomatai", kuriame paliečiama dabartinė Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatų būklė. Autorius cituoja latvio diplomato žodžius: "Mes pasilikom kalbėti už tuos, kurie negali prabilti." Pabaltijo atstovybių būklė nėra džiugi, nes diplomatai miršta, o JAV vyriausybė pripažįsta ir patvirtina tik tuos, kurie diplomatinėje tarnyboje jau buvo 1939 m. R. Keatley primena skaitytojams sovietų okupuotoj Lietuvoj pernai įvykusius neramumus, R. Kalantos susideginimą, jaunimo riaušes. Jis taipgi atkreipia dėmesį į JAV lietuvių organizuotumą, nes jiems į šokių šventę pavyko pasikviesti net pačią prezidentienę P. Niksonienę. Pabaltijo diplomatų misijai laikas neatrodo palankus, nes Vašingtonas ir Maskva dabar stengiasi gerinti santykius ir užmiršti nesutarimus. Didelį rūpestį sudaro Sovietų Sąjungos siekiai Europos saugumo konferencijoje. Nors Pabaltijo klausimas tiesiogiai nebus svarstomas, bet Sovietų Sąjungos ir jos satelitų sienų neliečiamumo įsipareigojimas būtų neišvengiamai susijęs su Lietuva, Latvija ir Estija. Todėl Pabaltijo diplomatai stengiasi, kad saugumo konferencija bent tiesiogiai nepripažintų jų kraštams sovietų padarytos skriaudos. Panašaus turinio straipsnį parašė ir žurnalistas Dusko Doder dienraštyje "The Washington Post". Jį persispausdino dienraštis "The Spectator", leidžiamas Hamiltone, Kanadoje. Abu straipsniai parašyti ryšium su priėmimu Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone Vasario 16 proga.

Kolumbija

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS išleistą dokumentinę knygą "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" į ispanų kalbą Medelline baigia versti kun. Marco Tulio Zuluaga, dienraščio "El Colombiano" vertėjas iš anglų, vokiečių ir italų kalbų. Visais knygos vertimo ir išleidimo reikalais rūpinasi kun. Mykolas Tamošiūnas. Kolumbijos reikalams numatomas 1.000 egz. tiražas, bet jį galima bus padidinti, kad užtektų ir kitiem ispaniškai kalbantiem kraštam, jeigu bus susilaukta finansinės paramos.

Brazilija

SIDABRINĖS SUKAKTIES METUS paskelbė Sao Paulo mieste Tėvų jėzuitų leidžiamas savaitraštis "Mūsų Lietuva", kurio 1 nr. išėjo 1948 m. sausio 1 d. Savo žodyje leidėjai su dėkingumu prisimena "Mūsų Lietuvos" kūrėjus — prel. Pijų Ragažinską, Motiejų Tamaliūną, Bronių Šukevičių ir a.a. Juozą Matelionį. "Mūsų Lietuvą" dabar redaguoja kun. J. Kidykas, o administratorium buvo traukinio nelaimėje žuvęs kun. J. Bružikas. Sukaktuvinių metų 1 nr. "ML" atgaivino moterų skyrių "Moters pasaulis", redaguojamą Nijolės Pupienytės-Mikalkienės. Šiemet bus surengtas "ML" 25 metų sukakties minėjimas ir išleistas specialus jubiliėjinis numeris.

Argentina

COMODORO RIVADAVIA mieste, Patagonijoje, kovo 18 d. iškilmingai buvo atidaryta Lietuvai skirta Lituania gatvė. Iškilmės pradėtos kun. A. Steigvilos miesto katedroje atnašautomis Mišiomis, kuriose dalyvavo Comodoro ir Sarmiento lietuviai. Po pamaldų visi nuvyko į Prospero Palazzo priemiestį prie aerodromo atidengti Lituania gatvės paminklinės lentelės, paaukotos Buenos Aires mieste veikiančios Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos. Lentelę atidengė Comodoro burmistras L. S. Parmigiani, pašventino kun. A. Steigvila. Žodį tarė Sarmiento lietuvių delegacijos pirm. K. Šlapelis apie lietuvių įnašą į Comodoro miesto kūrimosi istoriją. Lietuvos vardas gatvei buvo iškovotas K. Šlapelio ir L. Marcinkevičiaus pastangų dėka. Po iškilmingosios dalies visi susirinko pietų Rada Tilly pajūryje, vieno ispano bičiulio namuose. Lituania gatvės pašventinimo tris nuotraukas su iškilmės aprašymu sekančią dieną paskelbė vietinis dienraštis "El Patagonico".

Turkija

TURKIJOS ŽINIŲ AGENTŪROS "Anadoulu" pranešimu, Prano ir Algirdo Brazinskų byla kovo 22 d. vėl buvo atidėta. Kriminalinių bylų antrojo teismo pirmininkas paskelbė iš Sovietų Sąjungos vyr. prokuroro gautą laišką, kuriuo atsisakoma pateikti liudininkų ir nukentėjusių pareiškimus Turkijos teismui, kadangi nusikaltimas įvykęs jų pačių teritorinėje erdvėje. Kaltinamųjų gynėjas adv. C. Yardimci šį sovietų išsisukinėjimą bei įvykio vienašališką aiškinimą reikalavo laikyti priešingu tarptautinei teisei ir Turkijos teismams. Adv. A. Čavdar pastebėjo, kad toks Sovietų Sąjungos vyr. prokuroro pareiškimas yra įžeidimas Turkijos teismų, ir siūlė atkreipti dėmesį į šį faktą. Jis taipgi pateikė keletą ištraukų iš JAV atstovų rūmų 65 narių ir 21 senatoriaus pasakytų kalbų, pabrėždamas, kad P. A. Brazinskai nėra rusai ir kad jie negali būti laikomi nusikalte Rusijai. Kadangi visi Sovietų Sąjungos atsiųsti dokumentai yra melagingi, adv. A. Čavdir reikalavo kaltinamuosius paleisti. Sovietams atsisakius parūpinti papildomų dokumentų, teismas nusprendė remtis jau turimais dokumentais. Byla buvo atidėta, kad abi pusės turėtų laiko peržiūrėti visus pareiškimus, o advokatai paruošti faktais paremtas savo išvadas.

Prancūzija

KUN. ANTANAS FENGERIS, SJ, sulaukęs 80 metų amžiaus, mirė Štrasburge. Velionis atvykęs Lietuvon 1924 m., išmoko lietuvių kalbą ir ilgus metus buvo Kauno jėzuitų ūkio vedėju, istorijos ir dainavimo mokytoju gimnazijoje. Pirmosios sovietinės okupacijos metais grįžo Vokietijon ir gyveno Heiligelinde, Rytprūsiuose. II. D. karo pabaigoje sovietams užėmus Rytprūsius, kun. A. Fengeris, SJ, buvo suimtas ir išvežtas Sibiro koncentracijos stovyklon. Prancūzijos vyriausybei įsikišus, sovietai 1946 m. kun. A. Fengerį, SJ, grąžino Štrasburgan, jo tėviškėn, kurioje jis ir mirė.

Italija

**PERNAI ROMOJE BUVO ISLEISTAS kelių šimtų didelio formato puslapių tarptautinis atlasas "Grande Atlante Internazionale Curcio", bendradarbiaujant vokiečių Herderio ir italų Curcio leidykloms. "Elta-Press" red. prel. V. Mincevičiaus dėka jame išsamiai nušviesta Lietuva. Istoriniame skyriuje ji parodyta visoje savo didybėje — nuo Baltijos iki Juodosios jūros, atskleidžiant Rusijos invaziją vėlesniais amžiais. Dabartinių valstybių skyriuje Lietuva su Latvija ir Estija įtraukta poskyrin "Polonia i Paesi Baltici" — Lenkija ir Pabaltijo kraštai. Prie Lietuvos prijungta ir Karaliaučiaus sritis, kurią dabar Maskva yra atidavusi Rusijos federacinei respublikai. Atlaso sąsiuvinių-lankų viršelius puošia senieji žemėlapiai, paskolinti leidykloms iš prel. V. Mincevičiaus gausaus žemėlapių rinkinio. Juose Lietuva pažymėta net 11 kartų, o vienas žemėlapis yra tik Lietuvos. Tai Henriko Hondijaus 1638 m. Amsterdame išleistas Mikalojaus Kristupo Radvilos žemėlapis. Žemėlapio aprašymą bei komentarus apie Lietuvą paruošė Romos universiteto geografijos katedros vedėjas prof. Osvaldo Baldacci. Iš senųjų miestų plačiau apžvelgiami trys — Jeruzalė, Venecija ir Vilnius, nušviečiant jo istorinę ir dabartinę reikšmę. Prel. V. Mincevičius, susilaukęs finansinės paramos iš prel. J

A✝A

Povilui Ališauskui

mirus, brolius — VLADĄ ir PRANĄ bei jų žmonas liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

V. B. Vaičiūnai

A✝A

Povilui Ališauskui

staiga mirus, jo brolius VLADĄ ir PRANĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Aleksandra ir Antanas Mikoliūnai

A✝A

Povilui Ališauskui

mirus, liūdesio prislėgtus brolius PRANĄ ir VLADĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia —

KLB Otavos apylinkės valdyba

A✝A

Povilui Ališauskui

mirus, broliams — PRANUI, VLADUI ir giminėms reiškiame gilią užuojautą bei kartu liūdime —

Nina ir Platonas Preibiai
Ona ir Vladas Eižinai

A✝A

Povilui Ališauskui

mirus, brolius PRANĄ, VLADĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

Paškevičiai
Plečkaičiai
Trečiokai

Ottawa, Ont.

A✝A

Povilui Ališauskui

mirus, jo seserims ONAI ir MIKASEI Lietuvoje, broliams — VLADUI Toronte, PRANUI Otavoje bei jų šeimoms mano nuoširdžiausia užuojauta —

Pranas Čėčys

A✝A

Povilui Ališauskui

mirus, brolius PRANĄ ir VLADĄ ALIŠAUSKUS bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

S. A. Šukaičiai

Hamilton, Ont.

Mylimai Mamytei

Lietuvoje mirus, SALOMĖJAI KIŠKIENEI ir jos šeimai gilią užuojautą reiškia bei kartu liūdi —

O. P. Meškauskai

A✝A

Jonui Stroliui

Amerikoje mirus, jo seserį DAMUTĘ BARTULIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

M. Norvaišienė — *J. J. Vitkauskai*
M. Rudokienė — *Šimutienė*
S. V. Jakubickai — Delhi, Ontario

Brangiai Mamytei

a✝a Agotai Putrimienei

Lietuvoje mirus, dukrą MAGELONĄ LAURINAVIČIENĘ, sūnų MINDAUGĄ ir jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Irena ir Juozas Morkūnai — *Ona Leskauskienė*
Genė ir Napoleonas Leskauskai
Gerda ir Jurgis Leskauskai — *Ona Svarinskienė*
Valentina ir Jonas R. Simanavičiai su šeimomis

OTTAWA, ONTARIO

ŠIAIS METAIS Vasario 16 minėjimas buvo neeilinis parengimas. Jau seniai Otavoje buvo mėginama suruošti mūsų nepriklausomybės minėjimą tokioje aplinkoje ir formoje, kad būtų galima pasikviesti ir kitų tautybių atstovus. Kiekvienais metais lietuvių atstovai būdavo kviečiami į kitų tautybių minėjimus bei parengimus. Šiais metais lietuviai turėjo progą atsilyginti jiems tuo pačiu. Į minėjimą atsilankė nemažas skaičius latvių, estų ir ukrainiečių. Iš visų sveikinimų reikšmingiausias buvo Otavos ukrainiečių komiteto pirmininko plk. B. Yarymovičiaus žodis. Jis pabrėžė, kad artimas bendradarbiavimas tarp atskirų tautybių, kuris ypatingai pasireiškė paskutinių metų laikotarpyje, gali atnešti daug teigiamų rezultatų. Ragino neapsiriboti vien siaurais savo bendruomenės reikalais, bet stengtis įsijungti į Kanados socialinį, kultūrinį bei politinį gyvenimą. Šitoks įsijungimas duotų progos ne tik supažindinti vietinius kanadiečius su mūsų kultūra, bet ir mūsų tautinėmis aspiracijomis. Birutės Vaitkūnaitės-Nagienės vadovaujama "Neringos" tunto vyr. skaučių išraiškos šokio grupė atliko du įdomius išraiškos šokius.

Po minėjimo sekė vaišės, kuriomis rūpinosi valdybos iždininkė Vita Radžiuvienė. Vaišių paruošime daug pagalbos gavome iš V. Plečkaičio, kuris su savo profesiniais patarimais bei tarpininkavimu visuomet labai mielai prisideda prie įvairių parengimų. Nors didžiausia darbo našta ruošiant šį minėjimą teko apylinkės valdybos nariams bei jų šeimoms, daug savo darbu ir rūpesčiu prisidėjo kiti bendruomenės nariai. Ypatingą padėką reiškiame p.p. Daniams, p.p. Dauniams, S. Balsevičienei, I. Gabaliui ir dr. M. Ramūnienei. Minėjimo rengėjams buvo malonu girdėti teigiamus atsiliepimus apie šitą parengimą ne tik iš lietuvių bendruomenės tarpo, bet ir iš atsilankiusiųjų kitataučių.

BALTIEČIŲ VAKARE KANADOS PARLAMENTO rūmuose Otavos lietuviams atstovavo: KLB krašto tarybos narys inž. J. Danys, praėjusių metų Otavos apylinkės valdybos pirm. kun. dr. V. Skilandžiūnas ir dabartinės apylinkės valdybos nariai: R. Barysaitė, B. Čeponkus, V. Priščepionka ir V. Radžiuvienė. "Tėviškės Žiburių" redakcijai atstovavo dr. M. Ramūnienė.

SENATORIAUS P. YUZYKO PAGERBIMAS. Otavos baltiečiai, norėdami atsidėkoti sen Yuzykui už jo įdėtą darbą baltiečių vakaro Kanados parlamente organizavime, kovo 14 d. parlamento rūmuose "New Zealand" salėje surengė vakarienę. Šitos vakarienės globėju sutiko būti senatorius C. W. Carter. Į vakarienę buvo pakviesti visi baltiečių vakaro globėjų komiteto nariai su žmonomis ir daugiakultūrių reikalų min. dr. S. Haidasz. Vakarienės šeimininkais buvo dr. ir ponia E. Parups, W. Pent ir V. Priščepionkos. Gražioje aplinkoje ir draugiškoje nuotaikoje buvo pasidalinta buvusio baltiečių vakaro įspūdžiais. Teko patirti, kad daugelis dalyvavusių parlamentarų ir senatorių teigiamai atsiliepė apie baltiečių iniciatyvą ir gražų programos atlikimą. Jų nuomone, panašūs parengimai turėtų būti tęsiami ir toliau, nes toks ryšių palaikymas yra ne tik mums, bet ir valdžios atstovams labai naudingas. Dr. S. Haidasz pastebėjo, kad valdžios nusistatymas ir nutarimai etninių grupių atžvilgiu neatneš jokių rezultatų, jeigu pačios etninės grupės nesiims iniciatyvos jų įgyvendinti. Jo nuomone, baltiečių vakaras bei ši vakarienė yra tinkami pavyzdžiai ta linkme. Ryšių sustiprinimui ministeris smarkiai propagavo baltiečiu "liaison officer" reikalingumą Otavoje. Kadangi beveik visų etninių grupių centriniai organai yra išsisklaidę po įvairias Kanados vietoves, ryšys tarp valdžios atstovu ir etninių grupių dažnai būna netoks glaudus, koks galėtu būti. Kaip pavyzdį, jis paminėjo įvairias tautines grupes Amerikoje, kurios turi savo atstovus Vašingtone. Į šį reikalą baltiečiu centriniai organai turėtų atkreipti rimtą dėmesį.

Vakarienės metu sen Yuzykui estai įteikė simbolinę dovanėlę. Poniai Yuzykienei lietuviai padovanojo G. Čapkauskienės įdainuotą plokštelę, o latviai įteikė rožių puokštę. Baltiečių Federacijos vardu kviestieji svečiai buvo apdovanoti knygomis "Lithuanians in Canada" ir naujai išleista "The Soviet Occupation of Estonia".

PRIEŠVELYKINĖS PAMALDOS įvyks balandžio 15 d., 1 v.p.p., Assumption bažnyčioje, 320 Olmstead, Vanier. Išpažinčių klausymas prasidės 12.30. Bus svečias kunigas.

SOLIDARUMO MOKESTĮ už 1972 m. renka apylinkės v-bos ižd. V. Radžiuvienė. Renkama po $3 nuo dirbančio. Iš surinktos sumos 50% lieka apylinkės reikalams, o kiti 50% persiunčiami KLB krašto valdybai.

BALTIEČIŲ PAVASARIO BALIUS įvyks gegužės 5 d. toje pačioje salėje, kaip ir pernai (Civic Centre, Assembly Hall). Šokiams gros 5 asmenų orkestras. Bufetu rūpinsis lievių moterų klubas. Baliaus organizavime lietuviams atstovauja apylinkės valdybos nariai Antanas Elvikis ir Vita Radžiuvienė. Kadangi šiais metais dalyvaujančių skaičius bus ribotas, prašome bilietus įsigyti iš anksto. Bilietai gaunami pas visus valdybos narius. Otavos apylinkės valdyba kviečia Otavos ir apylinkių lietuvius šiame tradiciniame baliuje gausiai dalyvauti. Savo atsilankymu ne tik turėsite progą gražioje aplinkumoje pabendrauti su draugais ir bičiuliais, bet ir finansiškai paremsite Otavos apylinkės valdybą, kuri visą gautą pelną panaudos Otavos apylinkės kultūriniams reikalams.

OTAVOS "TULIP FESTIVAL" organizuojamas Folk Arts Council, prasidės dideliu paradu gegužės 18 d. Keletą paskutinių metų lietuviai šiame festivalyje nedalyvavo. Šiais metais apylinkės valdyba ketina surengti viešą koncertą, kurio programą atliktų G. Breichmanienės vadovaujama "Gyvataro" taut. šokių grupė iš Hamiltono. Šiuo reikalu rūpinasi valdybos vicepirm. B. Čeponkus.

DĖKOJAME p.p. FIDLERIAMS iš Deep River už piniginę auką Otavos apylinkės kultūriniams reikalams. Yra džiugu, kad atsiranda lietuvių, kurie supranta mažos bendruomenės finansinius sunkumus, rengiant kultūrinius parengimus, ypač norint pasirodyti tarp kitataučių. Jau seniai Otavoje buvo kilusi mintis įsteigti fondą Otavos kultūriniams reikalams remti. Jeigu atsirastų daugiau pritariančiųjų, tą mintį būtų galima įgyvendinti.

NAUJAI Į OTAVĄ ATVYKUSIEJI lietuviai prašomi pranešti valdybai savo adresus, kad būtų galima juos painformuoti apie parengimus ir kitus bendruomenės reikalus. Prašome skambinti V. Priščepionkai 225-4029 arba sekretorei R. Barysaitei 728-2350. **Apylinkės valdyba**

Baltiečių atstovai senatoriaus P. Yuzyko pagerbime Kanados parlamento rūmuose su daugiakultūrių reikalų min. dr. S. Haidasz. Iš kairės: KLB Otavos apyl. pirm. V. Priščepionka, estų atstovas W. Pent, dr. S. Haidasz, dr. Parups

PAPILDYMAS. "TŽ" 9 nr. 1 psl. nuotraukoje, rašant pavardes, buvo neatpažintos dvi tautietės ir pavadintos otavietėmis. Patirta, kad tos neatpažintos tautietės buvo Otavos apyl. valdybos ižd. Vita Radžiuvienė ir Danutė Fidlerienė iš Deep River, akompanavusi sol. G. Čapkauskienei. Atsiprašome.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

Štai ką turite žinoti apie pajamų mokesčius Kanadoje

Kanadoje pajamų mokesčiais apdedami visi gyventojai, nežiūrint jų pilietybės. Čia gyventojai turi pranešti visas pajamas, net ir gaunamas iš už Kanados ribų. Jei savo pajamas gaunate algos forma, Jūsų darbdavys jau bus atskaitęs pajamų mokestį. Jis turi Jums išduoti T4 raštelį iki vasario mėnesio pabaigos, kuriame surašyta, kiek uždirbote ir kiek pajamų mokesčio atskaityta. Vieną T4 raštelio kopiją turite pridėti prie užpildytos pajamų mokesčių formos. Jei dirbote praėjusiais metais keliose darbovietėse, turėsite kelias T4 kopijas pridėti. Dauguma mokesčių mokėtojų gauna paštu mokesčių mokėjimo formas. Jos yra atspausdintos su mokėtojų pavardėmis, adresais ir socialinės draudos (Social Security) numeriu. Naujai atvykę į šį kraštą pirmą kartą turi pasiimti šias formas iš pašto įstaigos. Informacinė brošiūra yra pridėta prie kiekvienos formos, joje yra atsakymai beveik į visus jūsų klausimus. Jeigu Jums dar būtų problemų, galite gauti nemokamai informacijų iš kiekvienos apylinkės mokesčių įstaigos. Galite apsilankyti, parašyti ar paskambinti. Telefono numeris ir adresas jūsų apylinkės įstaigos yra įrašytas pridėtoje brošiūroje. Užmiestiniams telefono skambinimams reikia išsukti "operator" ir prašyti ZE0-4000. Nemokamai. Daug mūsų tarnautojų kalba įvairiomis kalbomis, bet jei norite, galite atsivesti savo draugą, kuris padėtų Jums susikalbėti.

National Revenue, Taxation — Revenu national, Impôt

AR JAU PRAŠĖTE SAU PRIKLAUSANČIO KREDITO?

Jeigu ir nemokate pajamų mokesčių, galite pasinaudoti nauju Ontario vyriausybės teikiamu nuosavybės mokesčių kredito planu. Kreiptis galite tiktai užpildydami savo 1972 metų pajamų mokesčių formas.

Prie pajamų mokesčių formos mes prijungėm rausvos spalvos blanką specialiai tam reikalui. Jį rasite 1972 metų mokesčių voke kartu su plano paaiškinimu.

Naujasis mokesčių kredito planas duoda didesnes nuolaidas vyresnio amžiaus žmonėms, nuomojantiems kambarius su pensijonu ir be jo, taipgi nepasiturinčiom šeimom.

Jeigu pernai mokėjote nuosavybės mokesčius arba nuomą, galbūt turite teisę pasinaudoti minimuoju kreditu. Jei negavote paštu mokesčių voko, pasiimkite betkurioje pašto įstaigoje, užpildykite ir išsiųskite abu blankus — mokesčių ir prašomo kredito. Bet nedelskite! Atsiminkite — užpildytos formos turi būti išsiųstos iki balandžio 30 d.

Jūsų apylinkės federacinių mokesčių įstaiga yra pasiruošusi atsakyti į visus jūsų klausimus.

Ontario nuosavybės mokesčių kredito planas (The Ontario Property Tax Credit Plan): mes jį sudarėme, bet norime, kad jūs juo pasinaudotumėte.

Ontario

Hon. John White, Treasurer — Hon. William G. Davis, Premier — Hon. Allan Grossman, Minister of Revenue

Būk gailestingas Viešpatie, sielai Jos,
Kurią pasišaukei iš Jai mylimos šeimos.
Ilsėkis ramybėj Stasele, Dievulio žinioj,
Tebūnie lengva žemelė tėvynėj laikinoj.

Stasei Gimžauskienei

staiga mirus, išgyvenančius skaudų liūdesį vyrą p. JONĄ GIMŽAUSKĄ, dukras JŪRATĘ ir AUDRĄ, seserį su vyru ir gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

A. A. A. Keliačiai
M. ir J. Zurliai

A✝A

Stasei Gimžauskienei

mirus, seseriai TEKLEI ADAMONIENEI, jos vyrui ir visiems giminėms reiškiame gilią užuojautą —

Karalėnų šeima

A✝A

Stasei Gimžauskienei

mirus, jos vyrui JONUI, dukroms — JŪRATEI ir AUDRAI bei jų artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

O. ir J. Adomauskai
A. ir Z. Pulianauskai

A✝A

Stasei Gimžauskienei

staigiai mirus, palikusius dideliame skausme vyrą JONĄ, dukras — JŪRATĘ ir AUDRYTĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Petras ir Scholastika Eismantai, Hamilton, Ont.
Aldona ir Eric Windeler, Oakville, Ont.

A✝A

Stasei Gimžauskienei

mirus, mūsų mielą choristę AUDRĄ ir visą jos šeimą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Mergaičių Choras "Aidas"
ir tėvų komitetas

Mylimai Mamytei

Stasei Gimžauskienei

mirus, jos dukrai JŪRATEI ir kitiems šeimos nariams bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą —

"Gyvataras"

A✝A

Stasei Gimžauskienei

mirus, jos vyrą JONĄ GIMŽAUSKĄ, dukras JŪRATĘ ir AUDRĄ bei artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

S. ir A. Šukaičiai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

Svečiai ir savieji Australijoje

V. ŠLIOGERIS

Vasario 16 minėjimai įvyko visose mūsų kolonijose. Turbūt gražiausias buvo Melburno L. Namuose, dalyvaujant svečiams — vysk. V. Brizgiui ir vysk. A. Deksniui su keliais augštais dvasiškiais, kr. valdybos pirm. V. Neverauskui iš Adelaidės, vietos parlamentarams ir kaimyninių tautų atstovams. Meninėje dalyje dalyvavo "Dainos" ansamblis, parapijos choras, šokių grupės — "Klumpakojis" ir "Gintaras", moterų sekstetas ir vyrų oktetas.

Rekolekcijas Sydnėjaus mieste vedė vysk. A. Deksnys, padedamas čikagiškio kun. S. Šantaro ir mūsų kapeliono kun. P. Butkaus. Vadovui ir svečiams iš JAV buvo surengta priėmimo vakarienė, kurioje dalyvavo apie 300 asmenų. Pasikeista kalbomis. Vysk. A. Deksniui įteikta dovanėlių. "Dainos" choras padainavo keletą dainų.

Vysk. V. Brizgys, lydimas kun. P. Butkaus, griždamas iš eucharistinio kongreso, sustojo Kanberoj. Čia jis vedė rekolekcijas. Jam suruoštos vaišės.

Tautos Fondo pirm. prel. J. Balkūnas ir BALFo pirm. kun. V. Martinkus vasario 24 d. Melburno visuomenei padarė platesnius pranešimus apie tų institucijų veiklą. Pasirodo, duosniausi tautiečiai yra Kanadoje. Australijos lietuviai proporcingai yra II vietoj. Pernai jie surinko T. Fondui $1.300. Trylikai tūkstančių lietuvių tai permažai. Vietos T. Fondo atstovybė turėtų sukrusti ir išjudinti tautiečių sąžinę plačiau atidaryti savo pinigines. Panašų pranešimą svečiai padarė ir Sydnėjuje. Dalyvavo apie 40 asmenų. Suruošta ir vakarienė.

Žemės drebėjimas Sydnėjuje kovo 10 d., 5 v.r., mus užklupo dar miegančius. Drebėjimas truko apie pusę minutės — pakankamai laiko suprasti, kad tai ne vagys lenda pro langus ar ne koks didžiulis pravažiuojąs sunkvežimis drebina namus. Didesnių nuostolių nepadaryta, žmonių aukų nebuvo. Kaikurių mūro namų sienos įskilo. Mums čia gyvenant, tai jau antras žemės drebėjimas. Pirmas įvyko prieš 12 metų.

Kaziuko mugė Sydnėjuje įvyko III. 4 parapijos salėje. Pelnas skirtas savaitgalio mokyklai. Atsilankė daug senimo ir jaunimo, norėjusio lietuviškų valgių paragauti. Veikė loterija, spaudos kioskai ir medžio išdirbinių stalas. Deja, svetimoj patalpoj trūksta ir švaros, ir maisto gaminimo, ir valgymo higienos.

Lietuvių kalbos kursai Melburne, valdžios remiami ir veikią prie universiteto gimnazijos, II. 17. pradėjo trečiuosius mokslo metus. Jų baigimas dokumentuojamas "Leaving" pažymėjimu (mūsų 6 klasių). Stengiamasi gauti užskaitomo dalyko teises ir "Matric" mūsų gimnazijos atestate.

Lietuvių savaitgalio mokyklos III. 4 Sydnėjuje, Melburne ir kitose vietovėse pradėjo naujus mokslo metus. Sydnėjaus mokyklos tėvų komitetas šiemet pirmą kartą įvedė metinį $5 mokestį nuo vaiko. Vadovėlius duoda nemokamai.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos skyrius įsteigtas Adelaidėje. Buvusių jaunimo kongreso atstovų iniciatyva sušauktas jaunimo, visų organizacijų palyginti gausus 32 asmenų susirinkimas tą skyrių įsteigė. Išrinkta valdyba net iš 10 asmenų. Pirmininkas — dr. Antanas Stepanas, vienas iš veikliausių vietos jaunimo atstovų. Įdomu, kad valdyboje yra net 4 nariai informacijos reikalams. Naujo skyriaus valdyba spaudoj pareiškė: "Jaunimo kiek didesnį (bent Adelaidėje) ta organizacija susidomėjimą galima aiškinti, kad jaunimas jaučia reikalą naujai organizacinei veiklai su jaunais vadovais, naujomis idėjomis ir praktišku prisiderinimu prie išeivijos jaunimo dabartinės dvasios".

Tai jau antras PLJ S-gos skyrius Australijoj. Senimas stebės, kas gi naujo bus parodyta?

Pirmas lietuvis užsienio reikalų ministerijos tarnyboj — Algis Valtas, iš Kanberos gavęs paskyrimą dviem metam į Australijos atstovybę Indonezijoj, III. 14 išskrido į paskyrimo vietą.

Dr. Zigmas Budrikis, gilinęs savo specialybės žinias užsienyje, sugrįžo į Perthą. Jis pakeltas į "Associate Professor" laipsnį vietos universitete.

Inž. Vik. Skroblys po 11 metų tarnybos Pertho miesto planuotojo pareigose išėjo į pensiją. Ta proga vietos spaudoj ilgu rašiniu buvo iškelti jo nuopelnai, paminėta lietuviška jo kilmė ir pergyvenimai išeivijoj.

Ats. plk. ltn. Bronius Paškevičius mirė Melburne kovo 16 d. Tai vienas iš nedaugelio buvusių Lietuvos artileristų už savo drąsą kautynėse apdovanotas Vyčio Kryžium su kardais. Tarnavo Lietuvos artilerijos dalyse, vėliau ginklavimo valdyboj.

Gen. št. plk. Bronius Gertus vasario mėn. mirė Lietuvoje. Buvo baigęs Lietuvos karo mokyklos II laidą. Tarnavo karo technikos dalyse ir kariuomenės štabe IV sk. viršininku. Buvo baigęs ir augštąją Lietuvos karo mokyklą. Tarnavo Sov. S-gos 16-toje lietuvių divizijoje inžinerijos tarnybos viršininku.

Juozo Mikšto, vieno žymesnių mūsų poetų, 60 metų sukakties proga III. 18 Melburne buvo surengtas pagerbimas — jo kūrybos vakaras.

Pirmoji Hamiltono Mergaičių Choro "Aidas" plokštelė jau išleista. Įdainuota 13 dainų, palydint orkestrui

Plokštelė gaunama: Toronte — abiejuose parapijos kioskuose; Montrealy — Aušros Vartų parapijos kioske ir pas J. Rašytinį — 4002 Derepentingy Ave.; Londone — pas A. Puterį; Delhi — pas G. Rugienių; St. Catharines — pas S. Zubricką; Sudbury — pas S. Martinkutę; Sault Ste. Marie — pas A. Vanagienę; Windsore — pas V. Tautkevičienę; Edmontone — pas F. Kantautienę; Vankuvery — pas E. Girdauską; Winnipege — pas J. Demerecką; Hamiltone sekmadieniais po pamaldų — parapijos salėje. Užsakymus siųsti šiuo adresu: P. Grybas, 61 Magill St., Hamilton, Ontario. L8R 2Y4. Čekius rašyti "Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas" vardu. Plokštelės kaina $6, su persiuntimu $6.75.

WINDSOR, ONTARIO

ONTARIO PREMJERAS W. Davis lankėsi Windsore kovo 1 d. Vietos konservatoriai surengė jam vaišes Coboto salėje. Dalyvavo apie 600 asmenų. Vaišių metu programai atlikti specialiai buvo pakviestas Windsoro lietuvaičių kvartetas "Aušra". Nors šiame mieste yra šimteriopai gausesnių tautinių grupių, organizatoriai pageidavo lietuvaičių kvarteto. Tenka pasidžiaugti, kad mūsų dainininkės gerai žinomos ne tik savųjų, bet ir gražiai vertinamos ir svetimųjų tarpe.

Windsoro istorijoj lietuvaitės pirmą kartą susitiko su provincijos premjeru. Garbingas svečias savo iniciatyva panorėjo susipažinti su "Aušros" dainininkėmis, pasikalbėti ir net nusifotografuoti.

KAZIUKO MUGĖ skaučių "Gražinos" draugovė surengė kovo 4 d. parapijos salėje. Skautės rūpestingai išpuoštoje salėje paruošė puikias vaišes, loteriją ir visokių rankdarbėlių. Į mugę atvyko nemažas skaičius ir detroitiečių, kurių tarpe matėsi skautininkai Pečiūrienė, Heiningis, Detroito LB pirm. J. Urbonas su šeima ir kt. Loterija ir bufetas turėjo didelį pasisekimą — vertingi dirbiniai ir maistas per porą valandų buvo išpirkti. Skautės, kurioms šį kartą vadovavo sesė Aldona Tautkevičiūtė, daug ir gražiai pasidarbavo. Joms padėjo niekuomet nepavargstančios momytės. Malonu matyti jaunas lietuvaites taip gražiai susiorganizavusias skaučių eilėse.

IŠ KELIOLIKOS ETNINIŲ GRUPIŲ šį kartą tik dvi gavo federacinės valdžios subsidijas daugiakultūrei programai. Ukrainiečių "Self Reliance" sąjungai paskirta $4.000. Jos programoje numatomi įvairūs kursai — ukrainiečių muzika, tautiniai šokiai, kalba ir kt. Kursai rengiami ukrainiečių jaunimui ir kitiems, norintiems dalyvauti. Suomiai, nors nėra gausūs, gavo $2000 savo ansambliui, kuris ruošiasi aplankyti įvairias vietoves.

UKRAINIEČIAI surengė demonstraciją kovo 25 d. prie Nežinomojo kario paminklo miesto centre. Dalyvavo apie 200 asmenų Rytų apeigų katalikų ir ortodoksų kunigai atlaikė trumpas pamaldas už 1933 m. badu išmarintus ir Sibiro tremtyje išžudytus milijonus tautiečių Stalino laikais. Demonstracija išreiškė protestą prieš ukrainiečių naikinimą bei jų persekiojimą Ukrainoje.

MERGAIČIŲ KVARTETAS "AUŠRA", sėkmingai koncertavęs Dayton, Ohio, ir vėl susilaukė kvietimų koncertuoti. Balandžio 28 d. dainuos Ročesteryje, gegužės 19 d. — Filadelfijoje. Sėkmės mūsų mieloms dainininkėms ir vadovei, kuri taip rūpestingai organizuoja ir tvarko koncertų programas. **Kor.**

PROF. PETER REDDAWAY iš Britanijos Londono teisių ir ekonomikos mokyklos padarė pranešimą tarptautinio komiteto žmogaus teisėms ginti suvažiavime Briuselyje. Ten jis pareiškė, kad šiuo metu Sov. Sąjungoje yra apie vieną milijoną kalinių koncentracinėse stovyklose. Tie duomenys esą surinkti iš sovietinių šaltinių. Jo pranešime buvo sudarytas ir žemėlapis su taškais, nurodančiais 1000 koncentracinių stovyklų. Apie 10.000 esą politiniai kaliniai. 0,5% visų Sov. Sąjungos gyventojų laikomi kalėjimuose, kai tuo tarpu Britanijoje — tik 0.07%, Prancūzijoj — 0.16%, JAV — 0.2%.

MAISTO SIUNTINIAI
Į LIETUVĄ
PILNAI APMOKĖTI
Nemokamas pristatymas

40 svarų kviet. miltų	$58.00
40 svarų cukraus	$60.00
40 svarų ryžių	$66.00
SPECIAL 1	**$68.20**
10 sv. kiaulės taukų	
10 svarų kviet. miltų	
10 svarų ryžių	
10 svarų cukraus	
ECONOMY PARCEL	**$40.70**
7 svarai. kviet. miltų	
4½ svarų ryžių	
4½ svarų cukraus	
2¼ svarų makaronų	
1 svaras maišytų vaisių.	
SPECIAL 5	**$43.56**
5 svarai kiaul. taukų	
5 svarai ryžių	
5 svarai cukraus	
5 svarai kviet. miltų	
SPECIAL 6	**$61.60**
20 svarų kviet. miltų	
10 svarų ryžių	
10 svarų cukraus	
SPECIAL 3	**$77.00**
20 svarų kiaul. taukų	
10 svarų cukraus	
10 svarų ryžių	

Daug kitų skirtingų maisto siuntinių

PRAŠYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ KATALOGŲ

Užsakykite dabar tik per
Intertrade Express Corp.
125 East 23rd. Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010, USA.
Telefonas 982-1530

Mes turime 23 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

A✝A

Povilui Šadreikai

Lietuvoje mirus, jo sūnui VYTAUTUI — mielam mūsų bičiuliui, liūdinčiam savo brangaus Tėvelio, reiškiame nuoširdžią užuojautą —

Vilfredas Dyer-Dajarėnas ir Vytauto draugai —
Ontario Gamtos Išteklių Ministerijos tarnautojai

A✝A

Tėveliui

Povilui Šadreikai

Lietuvoje mirus, sūnų VYTAUTĄ ŠADREIKĄ nuoširdžiai užjaučia —

A. Pr. Grybai ir šeima
Hamilton, Ont.

A✝A

brangiai seseriai Aldonai

Lietuvoje mirus, BIRUTEI ŠALKAUSKIENEI ir jos vyrui dr. ANTANUI nuoširdžią užuojautą reiškia —

B. S. Marijošiai *Z. T. Zaleskiai*
S. Remeikaitė

Mirus brangiam mūsų kaimynui

a. a. Mykolui Šibelskiui,

jo žmonai ir kitiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

Balys, Juzė, Kazė Brazdžioniai

Mūsų kredito unijos nariui

a✝a Jonui Šveikauskui

mirus, jo žmonai JULIJAI, sūnui ALGIRDUI, dukrai ALVYRAI ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

TORONTO MIESTAS

Atmatų išvežimo tvarkaraštis

Didįjį Penktadienį ir Velykų antrąją dieną

DIDĮJĮ PENKTADIENĮ: atmatos nebus išvežamos; normalus išvežimas bus atliktas **sekantį antradienį.**

VELYKŲ ANTRĄJĄ DIENĄ: atmatas išveš tose gatvėse, iš kurių normaliai išvežamos pirmadieniais.

H. F. Atyeo, P. Eng.,
gatvių priežiūros viršininkas

Heidelberg

Alus iš tyro šaltinio vandens

Ir tai yra tiesa!

"Paklydėlis sūnus" ir "Telefonas"

Jaunųjų talentų atliktos kamerinės operos Čikagoje

T.T. jėzuitų leidžiamas žurnalas "Laiškai Lietuviams" savo metinių švenčių progomis sutelkia vis daugiau mylinčios literatūrą bei muzikos meną Čikagos visuomenės, nes jų parengimai visuomet pasižymi augštu lygiu. Todėl ir š.m. kovo 17 d. kad ir labai kukliai spaudoj reklamuota šventė sutelkė kupiną Jaunimo Centro salę rinktinės publikos. "LL" žurnalo redaktorius kun. J. Vaišnys pats vadovavo šventės programai pavyzdingu tikslumu, įterpdamas tarp dviejų meno kūrinių oficialią programos dalį, kad nereikėtų pertraukos. Pastarojoj buvo pranešta, kad premijas už geriausiai parašytą straipsnį "Kaip tikėjimas prarandamas ir atrandamas" laimėjo: N. Gailiūnienė (Hartford, Conn.), M. Eivaitė (Chicago, Ill.), J. Gylys (Chicago, Ill.), G. Juozapavičiūtė (Toronto), R. Olšauskaitė (Cicero, Ill.).

Meninę šventės dalį atliko Iz. Motekaitienės dainavimo studija, paruošusi dvi vienveiksmes kamerines operas: "Telefoną" — Menotti ir "Paklydėlį sūnų" — Debussy.

Dabarties iškarpa

"Telefonas" — tai šių dienų gyvenimo iškarpa. Jauna mergina Liucija tvarko savo gyvenimą vien per telefoną. Realus gyvenimas jai neegzistuoja. Kai ateina jos mylimasis Benas atsisveikinti ir prieš ilgesnę išvyką pasipiršti, randa Liuciją užimtą telefoniniais pasikalbėjimais, kuri jo beveik nepastebi; nemato nei jo išėjimo, kai Benas, bijodamas pavėluoti į traukinį, nutaria per telefoną sutvarkyti savo širdies reikalus su Liucija. Tai jam gerai pavyko.

Liucijos vaidmenyje debiutavo jaunutė 18 m. koloratūra — Aušra Baronaitytė. Pagal amžių jos gražiai vystomas balsas laisvai skambėjo per visą jos plačios apimties diapazoną. Ir vaidyboj ji pasirodė labai stipri — nejautei, kad ji scenoj, bet tik stebėjai, kaip ji grakščiai, jaunuoliškai, žaviai tvarko savo gyvenimą iš ružavo kambarėlio per telefoną. Pasigėrėtinai aiškia tartimi ji beveik preciziškai sukūrė draminį ir muzikinį Liucijos portretą. Tiek daug pasiekusiai savo trapiame amžiuje Aušrai Baronaitytei linkėtina tobulintis ir siekti dainos Parnaso. Liucijos partneriu Benu turėjo būti dr. Algirdas Kriščiūnas, tačiau jam susirgus prieš pat spektaklį padėtį išgelbėjo savanoriškai pasisiūlęs vaidinti akompaniatorius M. Motekaitis. Jo kėdėje už uždangos akompanavo jaunutė pianistė Raminta Lampsatytė, o Manigirdas pakankamai vokališkai bei dramiškai inscenizavo Beną. "Telefoną" publika priėmė labai šiltai.

Aktuali tema

"Paklydėlį sūnų" atliko trys solistai ir išraiškos šokio studentės iš A. Valeišaitės studijos, paruoštos K. Gintautienės. Šį veikalą sukūrė komp. Debussy, būdamas 22 m. amžiaus ir laimėjo pasaulinę Grand Prix De Rome premiją. "Telefono" operoj buvo apstu dabarties muzikos garsų, papuoštų pučiniškom melodijom, o Debussy veikale vyravo originalus savitumas, supintas su rytiečių garsų subtilumu, Čaikovskio dramatiškumu, persunktu kaleidoskopinėmis jausmų spalvomis. Siužetas imtas iš Šv. Rašto. Turtingų tėvų — Simeono ir Lios sūnus Azaelis ankstyvoj jaunystėj atsiima sau priklausančią tėvų turto dalį, išeina iš namų, viską pralėbauja ir grįžta nuskaręs, žaizdotas, išbadėjęs namo, trokšdamas vien mirti. Veiksmas vyksta Simeono kieme, kur jo žmona anksti rytą pasislėpus rauda paklydėlio sūnaus. Atradęs ją Simeonas ramina ir prašo nerodyti liūdesio darbininkams, kurie linksmi grįžta iš laukų baigę darbus. Jie papuošia šeimininkus gėlėmis ir nuobaigų proga šoka, linksminasi. Išėjus visiems iš scenos, bailiai įslenka paklydėlis sūnus Azaelis. Gailiai apdainavęs savo veltui praleistas gražiausias dienas, nualpsta. Pasirodžiusi kieme Lia pastebi apalpusi sūnų paklydėlį, atgaivina, atleidžia, užtaria prieš Simeoną, kuris grįžta su lauko darbininkais, ir sutaiko sūnų su tėvų. Tėvas, prigaudęs sūnų paklydėlį, liepia darbininkams keliauti per laukus ir kaimus su muzika ir skelbti visiems, kad grįžo sūnus. Taip pat įsako kelti puota ir kviečia visus kartu giedoti Dievo garbei už begalinę jo meilę žmonėms. Opera baigiama didingu trio religiniu himnu.

Jauni atlikėjai

Paklydėlio sūnaus Azaelio vaidmenį įtikinančiai vaidybiniu ir vokaliniu požiūriu atliko Julius Savrimas — tenoras (studijos svečias). Žmonės, ilgus metus įpratę jį girdėti Čikagos Lietuvių Operos mažose arba komiškose rolėse, sunkiai galėjo atpažinti ir pripažinti jį kaip subrendusį talentingą aktorių su puikiai skambančiu balsu, kiek suvaržytu augščiausiose gaidose. Dėkinga Savrimo sceninė išvaizda, gilus įsijautimas į vaidmenį bei sugebėjimas gyvai, spalvingai atvaizduoti paklydėlį sūnų paliko gilų įspūdį. Gaila, kad šio tenoro talentas taip ilgus metus neturėjo progos pasireikšti didesniuose vaidmenyse ir renginiuose.

Motinos Lia vaidmenyje debiutavo gražiabalsė Praurimė Ragienė — dramatiškai lyrinis sopranas. Čikagoj ji daugiau pažįstama kaip operečių ir koncertų solistė. Lia vaidmenyje jinai ryškiai atvaizdavo nepaguodžiamo sielvarto prislėgtą motiną, raudančią paklydėlio sūnaus. Draminius išgyvenimus vaizduojant, Praurimės balsas (peršalimo truputį kamuojamas) skambėjo daug turtingiau ir spalvingiau nei kadaise operetėse. Jos vaidyba nuoširdi, įtikinanti. Žavi sceninė išvaizda, puikūs drabužiai. Balsas labai malonaus tembro, nešantis, plačios apimties ir techniškai sveikai išlygintas. Ji yra verta pirmaujančios vokalistės pripažinimo — talentinga, mėgstama (Lia vaidmenyje vienintelis jai priekaištas — pergraži ir perjauna).

Tėvo Simeono vaidmenį įspūdingai atliko Vytas Radys — bosas, išaugęs į solistus iš Dainavos ansamblio, tik ne perdažnai girdimas mūsų parengimuose. Apdovanotas iš prigimties sceniškai didinga išvaizda (tarsi būtų sutvertas šiam bibliniam vaidmeniui), aprengtas egzotiškais rytiečių drabužiais ir turėdamas bene stipriausių iš mūsų bosu balsą (kiek forsuojamą viršūnėse) jautriai išpildė tėvo Simeono vaidmenį. Gaila, kad Amerikoje taip maža progų pažinti saviškus dainos talentus, kurie gali prarasti gražiausius kūrybinius metus mūsų nepastebėti ir nepanaudoti.

Gražus laimėjimas

Abi operos atlikėjų buvo gerai išstudijuotos, inscenizuotos ir meniškai, gerai atliktos. "Paklydėlis sūnus" palietė šių laikų žaizdą — vaikų bėgimą iš tėvų namų ir dėlto jaudino iki ašarų šios problemos paliestas širdis. Žiūrovai atsidėkojo katutėmis, gėlėmis ir pageidavimais duoti daugiau panašių kemerinių veikalų. (Publikai pageidaujant, "Paklydėlis sūnus" bus pakartotas gegužės 13 d.).

Abi operos buvo įrėmintos puikiose dekoracijose, kurias sukūrė dail. J. Kiburas. Šviesų meisteris C. Rukuiža vaidinimo metu skleidė nuostabius šviesų efektus. Egzotiška apranga, virtuoziška fortepijono palyda (Raminta Lampsatytė akompanavo "Telefonui", Manigirdas Motekaitis — "Paklydėliui sūnui") — buvo ryški dalis operų mozaikos, teikiančios estetinį pasigėrėjimą. **B. M.**

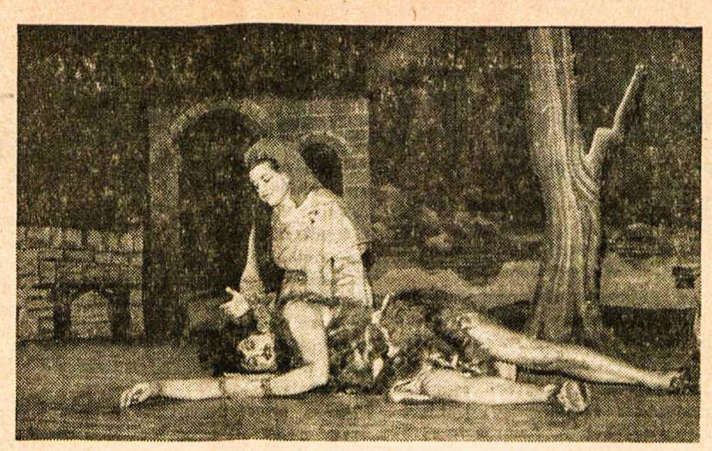

Scena iš operos "Paklydėlis sūnus". Lia — Praurimė Ragienė gaivina apalpusį paklydėlį sūnų — Julių Savrimą. Ši kamerinė opera buvo pastatyta Jaunimo Centre Čikagoj "Laiškų Lietuviam" metinėj šventėj D. Vakarė

St. Rašytinis, baigęs Montrealio Lojolos kolegijoj matematikos mokslus. Šiuo metu jis gilina studijas skaitytuvų srityje ir kartu dirba Prudential Insurance Co. Be to, jis dalyvauja ir lietuvių visuomeninėje veikloje, ypač Šv. Kazimiero parapijos gyvenime

ENCYCLOPEDIA LITUANICA

administracija darė ką galėjo, kad susidarytų tiek prenumeratorių, kurių mokestis įgalintų tęsti pradėtą darbą ir be didesnių sunkumų jį užbaigti. Deja, mūsų viltys nepasiteisino. Enciklopedijos redaktoriai deda didžiausias pastangas, kad tomas galėtų sekti tomą be didesnių protarpių, bet ir čia susiduriama su vis didėjančiais sunkumais.

Nuo darbo pradžios praėjo daugiau kaip 8 metai. Per tą laiką kainos iškilo daugiau kaip 25%. Kai tebėra tokia vargana padėtis, administracija neberanda kitos išeities, kaip pakelti tomo kainą iki $20. Tačiau naujieji prenumeratoriai dar turi labai puikią progą pasinaudoti sena pirmųjų dviejų tomų kaina ($15). Lengvata tokia: kas Encyclopedia Lituanica užsiprenumeruos iki 1973 m. gegužės 1 d., tas I ir II tomus gaus po $15. Po gegužės 1 d. visų tomų kaina bus $20. Prašome šia lengvata pasinaudoti.

Užsakymus siųsti: Encyclopedia Lituanica, 395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2579.

25–50% NUOLAIDA!

Velykų, mokslo metų baigimo bei kitomis progomis, geriausia dovana yra knyga, nes ji ilgiau išliks už betkurią kitą dovaną.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLA

teikia daug lengvatų perkant leidyklos išleistus leidinius, išskiriant Encyclopedia Lituanica. Išnaudokite šią retai pasitaikančią progą.

Teirautis:

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA

Telef.: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

Pasiuntinio K. ŠKIRPOS veikalas

SUKILIMAS

Lietuvos suverenumui atstatyti

jau atiduotas spausdinti ir bus parduodamas po 15 dolerių; užsiprenumeravusiem iš anksto — po 12 dolerių už knygą.

Užsakymus siųsti autoriaus adresu:
2043 36-th St., SE
Washington, D.C., 20020, USA.

Data.....

Jungdamas 12 dol. čekį (arba pašto perlaidą) prašau atsiųsti man "Sukilimo" knygą, kai ji bus atspausta.

Pavardė.....

Gatvė.....

Gyvenvietė.....

Parašas.....

Canadian Art Memorials Ltd.

Louis Temporale, oficialus skulptorius Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus.

176 Lakeshore Road West — Port Credit, Ont. Tel. CR 8-2757
Namų tel. CR 8-4529

Dabar pats geriausias laikas užsakymams, nes nesame priversti skubinti išpildyti užsakymus, todėl galime daug atidžiau atlikti darbą savo dirbtuvėje.

Turime ir pagamintų paminklų.

DABARTINĖS BUITIES IŠKARPA

SUSINAIKINIMO PRELIUDIJOS

ALVYDAS TAUTKUS

Mr. Smith: Naktį ėjo juodas žmogus, ir aš jo nemačiau.

Mūsų brolis: Saulėtekyje ėjo geltonas žmogus, ir aš jo nemačiau.

Miško kirtėjas: Saulėlydyje ėjo raudonas žmogus, ir aš jo nemačiau.

Minia: Visų spalvų žmonės sustokite. Jūsų laukia b a l t a s teisėjas. Pažiūrėkite į jį! Šiandien ant jo piršto mėlyni deimantai šviečia.

Mūsų brolis: Tai mano brolis. Jis savo kraujo lašą saugoja ne tėvų žemės laisvei, bet savo sukurtiems turtams ir savo senatvei.

Gydytojas (staiga pasirodęs): Jo nebėra. Prabanga suėdė jo širdį ir kepenis.

Choras: Kodėl jis turėjo mirti? Kodėl jis turėjo mirti?...

* * *

Pertraukos metu erdvūs teatro vestibiuliai ūžė, šlamėjo žmonėmis. Puošnumas — kaip indiečių šventykloje. Žmonės nebe tie — langų manekenais pasidarę: nublizginti, rodos, ką tik padirbti ir išstatyti. Augštose sienose kabojo keisti modernistų paveikslai, kurie kažkaip nesiderino su čia vaikščiojančia atbaigta publika — jie rodėsi nebaigti. Į vieną tokį kūrinį akis įbėdęs, stovėjo Mykolas Bevardis.

— Supranti?—pašonėje atsiradęs bičiulis klausia.

Mykolas papurto galvą, trukteli pečiais, pasidaro į šonus. Ir prie anų paveikslų visi pakėlę galvas. Spalva. Kompozicija. Technika. O kas iš to visko? Jieškojimas naujo, naujo ir naujo. Kūryba yra amžinas jieškojimas. Kūrėjas veda, formuoja, nepataikauja. Štai kodėl ta išsipuošusi ir pretenzinga minia čia nieko nesupranta. Tik vaidina suprantančius, nes kaip gi pasirodysi atsilikėliu.

— Suprantu, aišku, suprantu, —susigriebia Mykolas.—Žiūrėk, ar tu nepastebi tame mėlyname kvadrate kaiziško šalmo ir pilko arklio?...

— Kvailas, ar ką, — niekina bičiulis pašnekovą, — šitas paveikslas vadinasi "Dangaus atspindžiai Korsikos įlankoje..." Neturi katalogo? Še, žiūrėk...

Mykolas Bevardis pavarto knygelę. Susiranda. Taip. Tikrai. Autorius — Kanados prancūzas. Vardas girdėtas. Kaina—$1200.

* * *

Rytmečio ūkana drėkina karštus pelenus. Pačiame centre sulaužytas karaliaus sostas, ugnyje ištirpusi varva auksinė karūna, iš po įkaitusių akmenų kyšo sulankstytas pjautuvas ir kūjis. Sudegusio medžio viršūnėje dusliai krankia juodvarnis mirusio žmogaus balsu.

Choras: Kam, Viešpatie, davei laisvą valią gyvuliui ir pavadinai žmogaus vardu!?

Mirusio žmogaus balsas: Pavirtau pelenais. Buvau žemės visagalis. Pilna erdvė satelitų, išpaustos pėdos planetose, stebuklai laboratorijose...

Choras: Širdies reikėjo, ne išradimų. Sunaikinai save, nes artimo nemylėjai...

* * *

Mykolas Bevardis rašė dienoraštyje: "Šiandien pagaliau man pavyko sužinoti tai, apie ką aš daug metų galvojau ir niekaip negalėjau atspėti, kas su tuo mano bendradarbiu Jurgiu darosi. Nors jis yra visada labai plepus ir draugiškas, niekada neprasitarė apie tuos savo šeiminio gyvenimo reikalus, apie kuriuos pažįstamų tarpe sklido visokių gandų. Spėliodavau ir aš visaip, bet apie tai, ką šiandien sužinojau, nė sapne nebūčiau sapnavęs. Visi žinojo, kad jis firmoje kyla, kad draugauja su savo viršininku. Niekas gi negalėjo stebėtis, kad draugavimas padeda karjerai. Visi aiškiai matė viršininko draugiškumą jam, ir nė vienas to pavydėjo. Savaime suprantama. Tik šiandien pasidarė juokingai bjauru, kai sužinojau, kad Jurgis viršininkui skolina savo žmoną. Ir keisčiausia, kad Rūta, ta jo žmona, sako, pasidaro laimingiausia, kai gauna tokios pamainos ir tokių "atostogų". Kad ji visuomet norėjo "gero gyvenimo", visi žinojo, bet niekas nebūtų tikėjęs, kad draugystė su viršininku galėtų tokio laipsnio pasiekti. Apie ją draugai ir draugės mėgdavo dažnai pakalbėti. Buvo vieša paslaptis, kad ji savo nelegalų vaiką atidavusi už tam tikrą atlyginimą auginti vienai juodukų šeimai. Visi spėliodavo, kad jau vien dėlto Jurgis tiesiog nekenčia juodo žmogaus. Buvo šnekų, kad ji gyvenusi su indėnu, ir vaikas, auginamas pas juodukus, esąs jo. Jurgis irgi būdavo dažna tema draugų lūpose: jis įdomus, jis gabus, jis draugiškas. Kad skolos negrąžino kažkokiam kiniečiui, pas kurį, Kanadą pasiekęs, pradėjo restorane dirbti, to niekas nebeatsimena. Dabar jis didelis žmogus, su viršininku draugauja, žaidžia golfą ir slidinėja... Nežinotus ir spėliotus dalykus apie Rūtą papasakojo Elena, taipgi mūsų bendradarbė, jau pagyvenusi vieniša moteris, santūri ir rimta, labai pareiginga ir darbšti sąskaitininkė. Ji nebegalėjo suvaldyti savo santūrumo ir, mudviem grįžtant kartu iš darbo, prisipažino prieš keletą dienų aplankiusi senelių namuose Rūtos mamą, kuria nusikratyti visą laiką norėjo Jurgis. Verkdama senutė išdėsčiusi viską, ką tik žinojusi. Jurgis, girdi, pasiūlęs Rūtai ilgesnių atostogų su sąlyga, jei ji sutiksianti atiduoti motiną prieglaudon. Oficialus motyvas buvęs — nė vienas šeimoje negali prižiūrėti ligotos moteriškės... Visi formalumai buvo atlikti padedant viršininkui, kuriam ryšių netrūko nei miesto, nei sveikatos departamento įstaigose... Visdėlto iš tos šlykščios istorijos manyje liko vienas pasitenkinimas. Aš dabar stačiai džiaugiausi, kad Jurgis su Rūta jau seniai savęs nebelaiko lietuviais..."

* * *

Mėlynas ir tyras dangus dideliu kontrastu gaubia miestą. Kiniečių gatvėje daug žmonių. Aplūžusios skalbyklos lange tupi juodas katinas: žalios akys, kaip gatvės judėjimo lempos. Kitoje gatvės pusėje ant šaligatvio sėdi basas ilgaplaukis jaunuolis. Žiūri į katiną valandą, kitą. Tas į jį. Abiem pašėlusiai nuobodu, abu nieko negalvoja, abu laukia nakties. O 37-tame augšte mokslininkai tobulina elektronines smegenis.

Dail. Romas Astrauskas, kurio paveikslų paroda rengiama Montrealyje balandžio 14-15 dienomis

Atsiųsta paminėti

Bronis J. Kaslas, THE USSR-GERMAN AGGRESSION AGAINST LITHUANIA. VLIKo pastangomis ir Tautos Fondo lėšomis 1973 m. išleista dokumentinė knyga. 544 psl. kietais viršeliais. Kaina $15. Leidyklos adresas: Robert Speller & Sons, Publishers, Inc., 10 East 23rd Street, New York, N.Y. 10010. USA.

THE VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. A Report for 1972. JAV LB leidinys. 1973 m. vasario 16 d. 88 psl. minkštais viršeliais. Kaina nepažymėta. Leidėjų adresas: Lithuanian American Community, Inc., 405 Leon Ave., Delran, N.J. 08075, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KUN. JUOZO PRUNSKIO pagerbimo vakarą Čikagos Lietuvių Tautiniuose Namuose kovo 18 d. surengė gausus organizacijų atstovų komitetas, vadovaujamas pirm. I. Serapino. Pensijon išėjimo proga šio vakaro dalyviai paminėjo trigubą kun. J. Prunskio sukaktį — 40 metų kunigystės, 25 metų darbo "Draugo" redakcijoje ir 65 metų amžiaus. Paskaitą apie sukaktuvininko gyvenimą bei nuveiktus darbus skaitė I. Serapinas. Sveikino vysk. V. Brizgys, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, kun. St. Yla, "Draugo" buvęs red. L. Šimutis, Tėvų jėzuitų provinciolas kun. G. Kijauskas ir "Draugo" redakcijos vardu kun. P. Garšva. Raštu gautus sveikinimus perskaitė programai vadovavęs prof. B. Vitkus. Koncertinę programą atliko sol. P. Ragienė, su smuikininko L. Rago ir pianisto M. Motekaičio palyda padainavusi Šopagos "Tremtinį", Naujalio "Barkarolę" ir Salomės ariją iš Massenet operos "Herodiade". Šiuos kūrinius smuikui pritaikytom melodijom buvo papildęs kompoz. Vl. Jakubėnas. Lietuvių Žurnalistų Sąjungos valdybos pirm. kun. J. Vaišnys, SJ, sukaktuvininkui kun. J. Prunskiui įteikė garbės nario pažymėjimą, o visi vakaro dalyviai sugiedojo "Ilgiausių metų".

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPERA baigia ruoštis G. Bizet operos "Carmen" spektakliams, kurie bus Marijos Augštesniosios Mokyklos auditorijoje balandžio 28, 29 ir gegužės 5, 6 d.d. Naujam "Carmen" pastatymui scenovaizdžius sukūrė dail. A. Valeška. Meno vadovas ir dirigentas — Aleksandras Kučinskas. Operoje pasikeisdami dainuos solistai: Aldona Stempužienė, Roma Mastienė, Gina Čapkauskienė, Margarita Momkienė, Praurimė Ragienė, Nerija Linkevičiūtė, Stasys Baras, Stefan Wicik, Algirdas Brazis, Liudas Stukas, Valentinas Liorentas, Vaclovas Momkus, Vytas Nakas, Bernardas Prapuolenis, Marius Prapuolenis ir Julius Savrimas. Be ČL Operos choro, spektakliuose dalyvaus E. Pakštaitės vadovaujamas Kr. Donelaičio lituanistinės mokyklos vaikų choras ir J. Puodžiūno baletas.

DAIL. ADALBERTO STANEIKOS monografijos paruošimu ir išleidimu rūpinasi JAV sudaryta komisija — skulptorius P. Vaškys, prof. J. Simons, dr. J. Puzinas ir dr. F. Andriūnas, kuris taipgi bus ir monografijos redaktorium. Dail. A. Staneika mirė 1962 m. vasario 7 d. Wyncote, Pa., tad ir jo monografijos fondas yra įsteigtas šioje vietovėje. Monografija, išleista su spalvotom dail. A. Staneikos tapybos darbų reprodukcijom, kainuos $25. Iniciatoriai prašo lietuvius ir lietuviškąsias organizacijas siųsti užsakymus bei aukas šiuo adresu: A. Staneikos Monografijos Fondas, 155 Greenwood Ave., Wyncote, Pa. 19095, USA.

KLEVELANDO DLK BIRUTĖS DRAUGIJA, vadovaujama V. Nagevičienės, Šv. Jurgio parapijos salėje surengė detroitietės dail. Antaninos Jonynienės 40 keramikos darbų paradą, papildytą jaunųjų vietinių menininkių C. Garlauskienės, L. Eidimtaitės, T. Stasaitės ir J. Pauliukonytės-Jakulienės tapybos darbais. Dail. A. Jonynienės keramika parodos lankytojus žavėjo savo ornamentika — tautinių juostų bei lietuviškų audinių raštų motyvais.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAILININKŲ SĄJUNGA Čikagoje išsirinko naują valdybą: pirm. Vl. Vaitekūną, ižd. — M. Stankūnienę, sekr. — dr. A. Labokienę, atstovu spaudai — M. Šileikį. ALD Sąjunga per pastaruosius kelerius metus buvo numarinusi savo veiklą. Naujos valdybos išrinkimu norima ją atgaivinti. Iš pirm. Vl. Vaitekūno perskaityto buvusių ir dabartinių narių sąrašo paaiškėjo, kad sąjungai priklauso apie 30 dailininkų Čikagoje ir maždaug tiek pat kituose miestuose. Naujoji valdyba nutarė surengti čikagiečių dailininkų darbų pavasarinę parodą ir dar šiemet išleisti almanachą. Planuojama ir dar viena paroda, kurion bus kviečiami visuose JAV miestuose gyvenantys sąjungos nariai.

PODIRVIO VANDENS IŠTEKLIŲ skaitmeninio modeliavimo dvi savaites trukusį seminarą Denveryje, Colorado, surengė U.S. Geological Survey vandens išteklių tarnyba, pakvietusi 20 rinktinių matematikų ir hidrologų. Jie nagrinėjo hidrologijos diferencialinių lygčių sprendimo būdus ir elektroninių skaitytuvų panaudojimą. Seminare dalyvavo ir Bronius Nemickas, federacinės valdžios New Jersey valstijoj vykdomų podirvio vandens skaitmeninio modeliavimo projektų vadovas.

TOKIJO MIESTE įvykusioj skulptūros parodoj "Creative America 45 Sculptures" dalyvavo dail. Vytautas Kašuba. Parodai jo sukurtą plakto švino reljefą nupirko JAV valstybės departamentas.

MODERN ARTISTS GUILD parodoje Fair Lawn, N. J., kovo 4-28 d.d. su aliejinės tapybos darbu "Stravinskio Petruška" dalyvavo dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker.

NATIONAL ART LEAGUE XVII metinėje parodoje Douglastine, N.Y., dail. Česlovas Janušas laimėjo pirmąją tapybos premiją už aliejinį kūrinį "Mano paletė".

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

PROF ZENONAS SLAVIŪNAS, folkloristas, etnografas ir pedagogas, mirė kovo 12 d. Vilniuje, sulaukęs 66 metų amžiaus. Velionis, dirbdamas liaudies dainų rinkimo komisijoje ir lietuvių tautosakos archyve, jau prieš II D. karą surinko ir įrašė į plokšteles daugiau kaip 8.000 dainų tekstų bei melodijų. Pokaryje paskelbtais straipsniais aptarė Mažvydo raštų liaudies papročius bei mitinius įvaizdžius, A. Mickevičiaus, K. Donelaičio ryšius su tautosaka ir liaudies muzika, L. Jucevičiaus aprašytus lietuvių papročius bei jo paskelbtą tautosaką, A. Juškos "Svodbines dainas" ir "Svodbinę rėdą". Jo pagrindiniais darbais tenka laikyti studiją "Lietuvių kanklės" ir tris "Sutartinių" tomus. Velionį labiausiai domino sutartinių tyrimas. Prieš mirtį spėjo užbaigti ir rankraštyje palikti sutartinių tyrinėjimą apibendrinančią studiją. Nuo 1945 m. iki pat mirties eidamas docento ir vėliau profesoriaus pareigas Vilniaus pedagoginiame institute, a.a. Z. Slaviūnas būsimųjų mokytojų širdyse ugdė meilę tautosakai, lietuvių liaudies kultūrai.

KOMPOZITORIŲ SĄJUNGOS muzikologų sekcijos pirm. A. Ambrazas lankėsi R. Berlyne ir Leipcige, kur susipažino su augštosiomis muzikos mokyklomis ir rinko medžiagą apie kompoz. J. Gruodį, studijavusį kompoziciją ir dirigavimą Leipcigo konservatorijoje.

KOMPOZ. ANTANAS RAČIŪNAS sukūrė dviejų dalių simfoninę poemą "Pirčiupio motina", kuriai įkvėpimo sėmėsi G. Jokūbonio "Motinos" skulptūroje. Pirčiupio tragediją vaizduojanti pirmoji simfonijos dalis yra lyrinė, alsuojanti dzūkišku gamtovaizdžiu, kurį sudrumsčia lietuviškų raudų melodija, savo intonacija artima dzūkų rugiapjūtės dainai "Bėkit, bareliai'. Antroji dalis atspindi iš pelenų pakilusio kaimo ryžtą gyventi.

VILNIAUS DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE antrąją individualią akvarelių parodą surengė dail. Kazys Abramavičius. Savo kūrybai jis yra pasirinkęs portretų ir peizažų žanrus, kuriuose netrūksta šviesumo, švelnumo, žavesio jaunyste. Parodoje šalia visos eilės pavardėmis nepaženklintų portretų yra portretai "Karolis Dineika", "Dail. P. Tarabilda" ir "Aktorius L. Noreika". Sodriu koloritu pasižymi peizažai "Žvejų gyvenvietė", "Sodyba Žemaitijoje", "Dręverna", "Palanga", "Prieplauka", "Valtys ežere" ir kt.

VETERINARIJOS MUZĖJUS yra įsteigtas Kaišiadorių veterinarijos institute. Jo iniciatoriais buvo grupė veterinarijos specialistų, rinkusių medžiagą leidiniui "Trumpa Lietuvos veterinarijos istorija". Muzėjus dabar turi jau beveik tūkstantį įvairių rodinių — pirmųjų lietuviškų raštų veterinarijos klausimais fotokopijas, 1739 m. Karaliaučiuje išleistą "Karališkąją gromatą", vėliau pasirodžiusią "Gromatą apie pasiutusius šunis", Kruonio ir Kaltinėnų apylinkėse surinktus gyvulių senovinių gydymo būdų aprašymus. Muzėjuje sutelkta medžiaga lankytojus supažindina su pirmosiomis Lietuvos veterinarijos mokyklomis Gardine ir Vilniaus universitete 1777-1806 m., nepriklausomybės metais Gruzdžiuose veikusia veterinarijos mokykla ir 1938 m. įsteigta Lietuvos veterinarijos akademija. Pastarajai atstovauja pirmasis jos diplomas, išduotas P. Adomaičiui, ilgai dirbusiam Kaišiadorių bandomojo ūkio vyr. veterinarijos gydytoju. Remiantis muzėjaus surinktais dokumentais, po I D. karo Lietuvoje buvo tik 22 veterinarijos gydytojai. Šiuos rodinius papildo medžiaga apie dabartinius veterinarijos laimėjimus.

TARPTAUTINĖJ FOTOGRAFIJOS PARODOJ "Žmogaus akimirka", kuri buvo surengta Jugoslavijoje, R. Rakauskas laimėjo aukso medalį, V. Butyrinas — bronzos.

VILNIAUS FILHARMONIJOS estradinis ansamblis "Nerija", vadovaujamas Romualdo Bieliausko, surengė 13 koncertų Kelmės rajone. Juose buvo atlikta nauja koncertinė programa "Per Klausučių ulytėlę".

R. VOKIETIJOS BIBLIOFILŲ ŽURNALAS "Marginalien" 1972 m. paskutiniame sąsiuviny paskelbė Vilniaus universiteto bibliotekininkystės ir mokslinės informacijos katedros docentės G. Raguotienės straipsnį "Iš vaikų knygų istorijos Lietuvoje". Autorė jį pradeda M. Mažvydo katekizme įdėtu elementorium, K. Donelaičio ir S. Stanevičiaus pasakėčiom, vysk. M. Valančiaus "Vaikų knygele", nagrinėja Žemaitės, J. Biliūno, P. Mašioto, K. Jakubėno, K. Binkio, S. Nėries, P. Cvirkos kūrinius. Didžioji straipsnio dalis skiriama K. Kubilinsko, E. Mieželaičio, A. Matučio, M. Sluckio, Justino Marcinkevičiaus, K. Sajos, V. Dautarto ir kitų dabartinių rašytojų vaikams skirtai kūrybai. . G. Raguotienės straipsnį vokiečių kalbon išvertė R. Vokietijos valstybinės bibliotekos direktoriaus pavaduotoja ir lietuvių literatūros bičiulė F. Krause. Iliustracijai panaudoti lietuvių dailininkų K. Skromano, B. Žilytės, A. Makūnaitės, A. Steponavičiaus, P. Repšio, A. Surgailienės ir N. Kryževičiūtės-Jurgelionienės darbai. **V. Kst.**

UNITED TRUST

ANNETTE-RUNNYMEDE. $4,000 įmokėti. Mūrinis 6 kambarių namas. Dvi virtuvės ir prausyklos. Naujai įrengtas šildymas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Prašoma kaina $26,800.

HIGH PARK. $12,000 įmokėti. Atskiras, mūrinis 9 kambarių namas. Du garažai ir platus įvažiavimas. Trys virtuvės ir dvi prausyklos. Vandeniu-alyva šildomas. Arti parko.

BLOOR - HIGH PARK. $12,000 įmokėt. Atskiras, mūrinis, 7 kambarių, vienos šeimos namas. Garažas ir įvažiavimas. Keturi miegamieji, moderni virtuvė.

BLOOR - JANE. $39,200 prašoma kaina. 6 kambarių atskiras mūrinis namas. Garažas ir įvažiavimas. Dvi prausyklos, įrengtas rūsys. Arti požeminio ir krautuvių.

ISLINGTON - WEST MALL. $10,000 įmokėti. 8 kambarių vieno augšto mūrinis namas. Privatus įvažiavimas, didelis sodas. Moderniai įrengtas rūsys, dideli kambariai, kilimai ir daug kitų priedų. Prašoma kaina $49,900.

JANE - WESTON. $12,000 įmokėti. 5 kambarių, vieno augšto namas su įrengtu mažu butuku rūsyje. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Arti susisiekimo ir krautuvių.

OAKWOOD - ST. CLAIR. $84,900 prašoma kaina. 4 butų po 5 kambarius (du miegamieji kiekviename) gražaus mūro pastatas. Keturi garažai ir privatus įvažiavimas. Nepilnai įrengtas rūsys.

MIMICO. $30,000 įmokėti. Mūrinis 8 butų pastatas. Privatus įvažiavimas ir vieta automobiliams pastatyti. Pilnai išnuomotas, geros pajamos. Visi priedai. Viena ilgo termino skola.

BALYS SAKALAS
762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. ..... 10 - 3
Antrad. ..... 10 - 3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-7
Penktad. 10-8
Šeštad. ..... 9 - 12
Sekmad. .... 9.30 - 1

MOKA:
už terminius indėlius —
dvejų ir trejų metų 7%
vienerių metų 6½%
už taupomąsias (savings) s-tas 6¼%
už depozitų-čekių sąskaitas ... 5¾%

DUODA PASKOLAS:
asmenines iki $10.000 ..... 8%
nekiln. turto iki $50.000 ..... 8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį, dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Mūsų tikslas—ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W. **Tel. 534-9286**

SWANSEA — ELLIS AVE. Gražioje vietoje netoli High Parko, 5 kambarių mūrinis vienaaugštis (bungalow). Vandeniu-alyva šildomas, platus šoninis įvažiavimas, garažas. Šiuo metu retai pasitaikantis pirkinys. Namas be skolų, įmokėti apie $10.000.
RONCESVALLES — GARDEN AVE. Gerame stovyje, arti krautuvių ir susisiekimo 8 kambarių namas. Dvi virtuvės, prausykla ant pirmo augšto, dvigubas garažas. Įmokėti $5.000.
BLOOR — DUNDAS. Netoli Lietuvių Namų 6 kambarių mūrinis namas. Didelė ir moderni virtuvė, įrengtas rūsys. Įmokėti prašo apie $12-15.000.
HIGH PARK — BLOOR. Labai skubiai parduodamas 7 kambarių mūrinis namas. Dvi modernios virtuvės, dvi prausyklos. Garažas ir platus šoninis įvažiavimas. Namas arti parko ir požeminio susisiekimo. Reikalingas galimai didesnis įmokėjimas.
RUNNYMEDE — BLOOR. Arti Bloor gatvės ir puikaus susisiekimo, 13 kambarių namas. Penki kambariai pirmame augšte su atskiru įėjimu. Didelis sklypas, dvigubas mūrinis garažas su privačiu įvažiavimu. Įmokėti prašo $20.000.
DURHAM — BENTNINCE. Prie 6 kelio (viena mylia nuo Durham miestelio) 37 akrai žemės. Dalis apaugusi medžiais. Pirkinys yra maždaug 75 mylios nuo Toronto. Prašo $15.000 su $5.000 įmokėjimu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

W. VASIS REAL ESTATE
Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.
Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ
ARNOLD'S MEAT MARKET
259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. (Warden & Ellesmere) **Tel. 445-6031**
Parduodama įvairiais kiekiais šviežia pirmos rūšies A 1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama dėti į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiavus galima išsirinkti.
Nemokamas pristatymas.

RENGIATĖS VESTI?
Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.
Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,
82 Cassandra Blvd. • Telefonas
Don Mills, Ontario • 444-5160

EXTRA REALTY LTD.
386 RUSHOLME RD., TORONTO 4 TEL. LE 1-1161
HIGH PARK, $15.000 įmokėti, atskiras mūrinis namas, 2 butai po tris miegamuosius, garažas, privatus įvažiavimas.
EGLINTON — BATHURST, $10.000 įmokėti, atskiras, 3 butai po 2 miegamuosius, 2 garažai, 18 metų senumo, viena 10-čiai metų atvira skola.
RONCESVALLES — HOWARD PARK, $25.000 įmokėti, mūrinis, atskiras 16 kambarių namas, kiekviename augšte virtuvės ir prausyklos, užbaigtas rūsys, 2 garažai, privatus įvažiavimas, $6.500 pajamų per metus.
BLOOR — RUNNYMEDE, $5.000 įmokėti, 6 kambariai per du augštus. Prašoma kaina — $27.000.
J. KUDABA Namų telefonas 783-2105

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Lietuvos svorių kilnojimų pirmenybėse Vilniuje Pagėgių lengvasvoris Liudas Čičirka, 16 m., pasiekė 5 Lietuvos jaunių rekordus.

Sov. Sąjungos slidinėjimo pirmenybėse Murmanske vilnietis Kazys Milašius 50 km lenktynėse laimėjo IV v. rezultatu 3.02:01.

Pabaltijo ir Leningrado rankinio pirmenybėse Piarnu, Estijoj, Lietuvos rankininkai — moterys ir vyrai laimėjo pirmąsias vietas.

Darbo rezervų uždarų patalpų lengv. atletikos pirmenybėse Donecke vilnietis R. Aliubavičius trišuolyje nušoko 14.96 m. ir užėmė II v.

Tarptautiniame rankinio turnyre, Belgrade Žalgirio moterys laimėjo I vietą.

LIETUVIAI TARPTAUTINĖSE VARŽYBOSE

Britų Bendruomenės stalo teniso pirmenybėse dalyvavo dvi Vyčio stalo tenisininkės — Violeta ir Flora Nešukaitytės. Violeta individualinėse pirmenybėse laimėjo III v. Ji, nugalėjusi visas priešininkes, tik pusbaigmyje pralaimėjo anglei Karenza Mathews. Po to, kovoje dėl III v. ji nugalėjo N. Zelandijos atstovę. V. Nešukaitytė komandinėse pirmenybėse nepralaimėjo nė vieno žaidimo iki baigminio susitikimo su Anglija. Komandinėse pirmenybėse Kanada įveikė Nigeriją 3:1, N. Zelandiją 3:1, Škotiją 3:1, Jersey 3:1, Hong-Kong 3:1 ir Indiją 3:1. Kanados moterų komanda tik baigmėje pralaimėjo Anglijai 3:1. Taigi čia V. Nešukaitytė laimėjo II v. Kanados komandoje dar žaidė M. Domoukos ir Sh. Gero — abi iš Kvebeko provincijos.

Palyginus su praėjusiomis B. B. pirmenybėmis, V. Nešukaitytė ir Kanados komanda pasiekė geresnius rezultatus. Anuomet V. N. laimėjo IV v. Šį kartą ji užbaigė tik su vienu pralaimėjimu ir III v. Kanados komandoje Violetai gerai talkino M. Domonkos. Dvejeto žaidimuose buvo neįveikiamos. Kanada pralaimėjo tik vieną dvejeto susitikimą Škotijai, kai Domonkos buvo pakeista Sh. Gero.

Flora Nešukaitytė ypatingų laimėjimų nepasiekė, tačiau nauja patirtis jai bus labai naudinga.

Pasibaigus šioms pirmenybėms, Kanados žaidėjai nuvyko į Jugoslaviją, kur dalyvauja pasaulinėse stalo teniso pirmenybėse. Komandinėse moterų pirmenybėse Kanada nugalėjo JAV 3:2, Hong-Kongą 3:1.

V. Nešukaitytė pasaulinėse stalo teniso pirmenybėse dalyvauja IV kartą — pirmą kartą pasaulinėse rungtynėse ji pasirodė būdama 16 m. F. Nešukaitytė pasaulinėse pirmenybėse dalyvauja pirmą kartą. Be jų, tose pirmenybėse du kartu dalyvavo E. Sabaliauskaitė-Simerl. **A. S.**

VYČIO ŽINIOS

Kanados lietuvių krepšinio pirmenybėse žaidė Vyčio dvi jauniausios krepšininkų komandos. Berniukų iki 14 m. grupė pralaimėjo Aušrai 35:54 ir berniukų iki 12 m. grupė pralaimėjo irgi Aušrai 26:34. Žaidė Vytis C — Duliūnas 14, Kaknevičius 7, Bumelis 7, Ignatavičius 7, Valickis, Abromonis; Vytis D — Ignatavičius 14, Radzevičius 12, Karpiai, Kišonas, Ažubalis, Balsys, Budrys, Namikai, Valickis.

Nuoširdžiai dėkojame Onutei Radzevičienei už jauniausių krepšininkų komandų suorganizavimą. Ji visose treniruotėse ir rungtynėse dalyvaudavo su gausiu būriu jauniausių krepšininkų iš Oakvillės. Rungtynių metu ji buvo komandos entuziazmo skatintoja.

Mūsų rėmėjai — B. Maskeliūno draudos įstaigai nuoširdžiai dėkojame. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Vyrų krepšinio komanda pralaimėjo antras pusbaigmių rungtynes Andys A.C. 80:95. Vienas rimčiausių kandidatų į ŠAL rinktinę — P. Miniotas Čikagos rungtynėse susilaužė ranką. Tikimės, kad ligi ŠAL žaidynių Detroite pasveiks.

Jaunių A krepšininkai užbaigė sezoną, pralaimėdami antras baigmines rungtynes prieš stiprią latvių komandą.

Moterų krepšinio komanda pradėjo žaisti lygos baigmėje. Pirmas rungtynes pralaimėjo A-A Catering 27:34. Sekančiam susitikime tikimės turėti sveikstančią D. Norkutę ir geresnį rezultatą.

Kanados apygardos prieauglio klasės krepšinio pirmenybės nesutraukė didesnio dalyvių skaičiaus. Pirmoje pirmenybių dalyje sėkmingai dalyvavęs Hamiltono Kovas nepasirodė. Dalyvavo tik vietiniai klubai — Aušra ir Vytis. Aušra laimėjo visas pirmąsias vietas.

Jaunių D klasėje Aušros penketukas laimėjo 34:26. Žaidė: V. Plučas 14, R. Grigaitis 0, F. Gutauskas 6, J. Strumila 2, J. Stoškus 12, P. Urbonas 0.

Jaunių C komanda nesunkiai laimėjo prieš vytiečius 54:35. Aušroje žaidė: Rautinšas 20, V. Gataveckas 3, E. Petronis 14, V. Stončius 8, J. Skrupskas 3, R. Petronis 6.

Jaunių B klasėje dalyvavo dvi Aušros komandos. Laimėjo "raudonieji" 48:45. Daugiausia taškų iškovojo Sriubiškis — 16. "Žaliesiems" 25 sumetė Valickis.

Mergaičių A rungtynes laimėjo aušrietės 21:19. Pasirodė, kad Birutė Plučaitė moka žaisti ne tik tenisą, bet ir krepšinį: iškovojo 13 taškų.

Parapijos salėje krepšinio treniruočių nebus iki po Velykų.

HAMILTONO KOVAS

CYO lygoje jauniai A pasiekė baigmę. Dėl I vietos iš dviejų laimėjimų žais prieš ukrainiečių Holly Spirit parapijos komandą. Pusbaigmyje įveikė Margaret Mary 68:58. Žaidė: R. Butkevičius 32, R. Tirilis 17, J. Rusinavičius 10, V. Lukošius 5, J. Adomauskas 3, M. Gudinskas 1, K. Urbonavičius.

Mergaitės A rekordiniu rezultatu — 82:9 nugalėjo St. Anns parapijos krepšininkes. Kovui taškus iškovojo: L. Zubaitė 38, V. Turcotte 24, V. Stukaitė 8, A. Lukošiūtė 6, V. Rickutė 4, D. Grajauskaitė 2, J. ir N. Kisiūnaitės.

Berniukai C pralaimėjo prieš Jewish Community Centre 31:46. Žaidė: B. Zubas 12, J. Rickus 9, P. Grajauskas 6, A. Antanaitis 3, J. Sadauskas 1, R. Budininkas, M. Stungevičius, L. Žilvitis. **A. G.**

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

namai Toronte gali pabrangti $10.000, jeigu nebus parūpintas pakankamas skaičius statyboms paruoštų sklypų.

Otavoje viešėjęs ir kitus miestus lankęs Meksikos prez. L. Echeverria pagrindinį dėmesį skyrė prekybos reikalams. Per 1972 m. 10 mėnesių Kanada Meksikon eksportavo $82 milijonų vertės gaminių, o iš Meksikos importavo tik už $44 milijonus. Toronte prez. L. Echeverria paskelbė, kad jam pavyko parduoti Kanadai kavos pupelių už milijoną dolerių. Baigiminiame pranešime paskelbtas Kanados vyriausybės įsipareigojimas skatinti kanadiškas bendroves investuoti savo kapitalą Meksikoje. Kanados užsienio reikalų ministeris M. Sharp ir Meksikos užsienio reikalų ministeris E. Rabasa pasirašė sutartį keistis technikos studentais, tirti abiem kraštam naudingus projektus. Prez. L. Echeverria nori, kad Kanada ir ypač JAV sumažintų prekybines užtvaras. Šia proga "Toronto Sun" nuolatinis bendradarbis L. J. Zink dar karta pasiūlė sekti Europos pavyzdžiu ir steigti Amerikos Bendrąją Rinką, kurios nariais būtų Kanada, JAV ir Meksika, o vėliau galėtų įsijungti ir kitos valstybės. Muitų panaikinimas tada sudarytų atvirą didelę rinką ir išspręstų visus ekonominius bei prekybinius nesutarimus. Šią minti L. J. Zink jau yra siūlęs ir anksčiau, bet ji nesusilaukė pritarimo. Galimas dalykas, Amerikos Bendrosios Rinkos steigima padarys aktualesniu artėjančios prekybinės derybos tarp Kanados ir JAV.

Kovo 31 d. pasibaigė imigracijos ministerijos nustatytas terminas užsiregistruoti visiems iki 1973 m. sausio 1 d. svečio teisėmis Kanadon atvykusiems ir čia pasilikusiems užsieniečiams. Toronto Don Jail kalėjime atsidūrė net 34 užsiregistravę asmenys, kuriems jau seniau buvo atšaukta teisė pasilikti Kanadoje ir kurie slapstėsi nuo imigracijos pareigūnų. Iš šios grupės 12 asmenų nutarta deportuoti į jų kraštus, bet penkiem leista pasinaudoti apeliacijos teise. Kiti sutiko būti grąžinami į savo gimtąjį kraštą. Registracija, labai galimas dalykas, išryškins bent apytikrį nelegaliai Kanadoje pasilikusių užsieniečių skaičių. Dabar visi užsieniečiai turi registruotis imigracijos įstaigose, jeigu jie nori pasilikti ilgiau kaip tris mėnesius arba gauti darbo leidimą. Spėjama, kad nelegalių imigrantų Kanadoje gali būti apie 100.000 ar net daugiau. Prieš imigracijos suvaržymą Kanadon kiekviena savaitgalį atskrisdavo apie 5.000 turistus vaidinusių asmenų, norėjusių pasilikti Kanadoje.

St. Catharines, Ont.

NIAGAROS PUSIASALIO skautai-tės gegužės 6 d. iškilmingai paminės "Žalgirio" vietininkijos įsikūrimo 20 m. ir skautų veiklos šiame pusiasalyje sukaktį. Minėjimo tvarka: 10 v. r. pamaldos Tėvų pranciškonų koplyčioje (75 Rolls St., St. Catharines, Ont.); 11.30 iškilminga sueiga slovakų salėje (Welland-Page gatvių kampas); 12.30 programa, dalyvaujant v.s. S. Kairio muzikiniam vienetui; 2 v.p.p. vaišės ir nuo 3 ligi 6 v.v. skautų-čių šokiai. Kviečiami dalyvauti LS brolijos ir seserijos vyr. skautininkas-kė, Kanados brolijos ir seserijos rajono vadai, rajono vadeivos, Toronto ir Hamiltono skautai-ės ir vadovai, buvę vietininkijos skautininkai ir sk. rėmėjų valdybos nariai. **B. S.**

AR JAU ATNAUJINOT "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" PRENUMERATĄ?

Ateitininkų žinios

Vyr. moksleivių stovykla Dainavoje bus birželio 17-30 d.d. Jaunučių stovykla Dainavoje prasidės liepos 1 d. ir truks iki liepos 14 d.

Wasagos stovykla bus kartu jaunučiams (7-12 m.) ir vyr. moksleiviams (13-18 m.). Yra sudaromos atskiros programos. Taigi, tuo pačiu metu bus dvi stovyklos. Stovyklauti kviečiami ir nepriklausą ateitininkų organizacijai. Dainavoje stovyklas ruošia MAS centro valdyba, Wasagoje — Toronto ateitininkų tėvų komitetas ir globėjai.

Ateitininkų metinės šventės dabar vyksta įvairiose kuopose. Gegužės 5-6 d.d. šventė bus Klevelande ir Čikagoje, gegužės 19-20 d.d. Broctone.

Toronto vyr. moksleiviai ruošia programą pensininkų vakarui. Kas turėtų pasiūlymų ar norėtų prisidėti, prašomi paskambinti Renatai Slapšytei tel. 787-8172.

Nauja moksleivių kuopos valdyba bus renkama dar prieš mokslo metų pabaigą. Jau dabar jieškomi kandidatai.

Kas turėtų klausimų ar sumanymų dėl valdybos veiklos, prašomi skambinti Linai Vaitiekūnaitei tel. 763-1919.

Wasagos stovyklai jau telkiami vadovai, kurie bus atrinkti globėjų komisijos. Kurie norėtų vadovauti, prašomi kreiptis į V. Kolyčių, 86 Glenholme Ave., tel. 654-5481. Stovyklos ūkiniais reikalais, šeimininkėmis, ūkvedžiais ir kt. rūpinasi tėvų komitetas. Kreiptis pas Z. Girdauską tel. 533-6342.

Skautų veikla

● "Satrijos" ir "Rambyno" tuntų rengtas Čikagos aktorių grupės spektaklis balandžio 7 d. Prisikėlimo auditorijoje praėjo su pasisekimu. Dėkojame visiems talkininkams ir gausiems žiūrovams.

● Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas dalyvavo meninėje programoje "Atžalyno" krikštynų parengime balandžio 8 d. Lietuvių Namuose.

● Jaun. skaučių "Rūtos" bei "Tulpės" ir visų vilkiukų sueigos bus šį šeštadienį, balandžio 14 d., 1 v.p.p., Lietuvių Namuose.

● Mindaugo dr-vės sueiga — balandžio 16 d., 7 v.v., Lietuvių Namuose.

● Čiuožėjo specialybes žiemos iškyloj įsigijo šie Mindaugo dr-vės skautai: T. Kasperavičius, V. Šimkus ir A. Morkūnas.

● Oro skautų Dariaus-Girėno dr-vės sueigoje balandžio 9 d. ps. dr. A. Dailydė kalbėjo apie dantų priežiūrą. **Č. S.**

Studentų žinios

— TULSK-o 1972-1973 m. valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems talkininkams, prisidėjusiems prie praėjusių metų veiklos ir linki sėkmės naujai valdybai. Ji taip pat dėkoja Prisikėlimo parapijos bankeliui už $200 auką ir "Paramos" bankeliui už $50 auką.

— Smulkesnis 1972 — 1973 m. veiklos pranešimas bus paskelbtas vėliau.

— Gegužės mėnesį numatyta ekskursija pas prof. R. Vaštoką.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

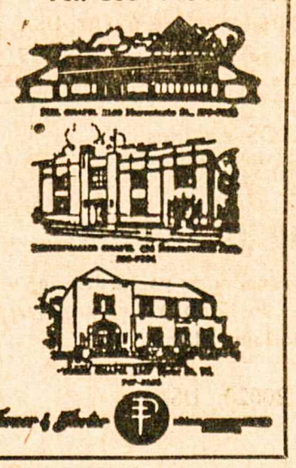

ČESNAKAS — geras vaistas
Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąją bei stiprinamąją galią. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

MEDUS — reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bityno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont
Eagles Nest
Telefonas 534 - 0563

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

RONCESVALLES RAJONE atsikras 11 kambarių 3 augštų namas vandeniu šildomas; 5 kambariai pirmame augšte; privatus įvažiavimas, apie $10.000 įmokėti. Viena skola.

INDIAN RD. — HIGH PARK, gražus namas, 10 kambarių per 3 augštus, gerame stovyje, vandeniu-alyva šildomas, geros pajamos, atvira skola.

NEW TORONTO, apynaujis tributis namas, didelis sklypas, apie $15.000 įmokėti, viena atvira skola išmokėjimui.

HIGH PARK — ANNETTE, dvibutis — po du miegamuosius, modernizuotas namas, balkonai, naujai įrengtas vandeniu šildymas, apie $10.000 įmokėti.

AL. GARBENIS PR. KERBERIS ST. DARGIS
Namų tel. HU 9-1543 Namų tel. LE 5-1584 Tel. 536-2738

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5¾% už depozitus	
6% už šėrus	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¼% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $5.000 ir **mortgičius** pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. **Visų narių gyvybė** apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West,
Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTAGE BROKER
Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

DUNDAS — KEELE, $3.000 įmokėti, plytinis 9 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, įvažiavimas. Prašoma $26.900.
ST. CLAIR — DUFFERIN, $35.000 įmokėti, atskiras 6 butų plytinis namas, šiltu vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, 3 garažai, viena skola, tas pats savininkas per 20 metų.
BLOOR — DOVERCOURT, $2.500 įmokėti, 4 dideli kambariai, atnaujintas, nauji vamzdžiai (plumbing) per visą namą, moderni virtuvė, garažas. Prašo $24.900.
ROYAL YORK — LAKESHORE, plytinis, vienaaugštis (bungalow), atskiras, 5 kambariai plius kambarėlis (den), privatus įvažiavimas. $5.000 įmokėti.
JANE — DUNDAS, plytinis, 7 kambarių namas, nauja šildymo krosnis, šoninis įvažiavimas, garažas.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,
Telefonai: 534 - 8459; 233 - 5996

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.
VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** Lietuviams daroma NUOLAIDA

DANISH CUSTOM FURNITURE
BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IŠ BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)
Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED
25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch
Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą
Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036
Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005
Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gave giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.
PARCELS TO EUROPE

LITHO-ART SPAUSTUVĖ
971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI
Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR
• 10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus
VYT. V. GIRDAUSKAS
Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE
SPECIALŪS GAMINIAI KAS SAVAITĘ
tip-top MEATS DELICATESSEN
1727 BLOOR STREET WEST (PRIES KEELE POŽEMINIO STOTĮ)
YORKDALE SHOPPING CENTRE (SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY) • FAIRVIEW MALL
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH ir 27 kelias)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

Balio Maskeliūno DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

CLEAR-VISION
— TV-HI-FI —
Taisomi ir parduodami paprasti ir spalvoti televizijos priimtuvai. Prieinamos kainos.
Tel. 532-7733 1613 DUNDAS Street West

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)
persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**
• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
• Statom ir taisom antenas •
• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •
672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.
Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Mechaninis automašinų taisymas, sąžiningas patarnavimas
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Savininkas FRANK PETIT Tel. 531-1305
Autorite sales and service, 1636 Dundas Street West
Parduodami automašinų radijo priimtuvai, padangos ir kt. reikmenys

Visų rūšių automobilių išorės (hody) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

SKAITYTOJAI PASISAKO

GERBIAMOJI REDAKCIJA!

Vienas iš pačių didžiausių žmonijos atsiekimų yra raštas. Kiekviena tauta didžiuojasi savo kalba ir savo spausdintu žodžiu. Raštas ir spauda yra pagrindas dabartinių laikų kultūrai. O tuo pačiu ir tautos gyvavimui, nes savo esmėje tauta yra kultūra.

Lietuvių tauta turi ypatingai didžiuotis ir branginti savo spausdintą žodį, nes už jį tiek daug kovojo ir kentėjo. Kova už lietuvišką kultūrą tęsiasi ir šiandien, reikalaudama vis daugiau ir vis skaudesnių aukų. Politika ir kultūra yra glaudžiai susiję viena su kita — be politinės laisvės neįmanomas tikras kultūros suklestėjimas.

"Tėviškės Žiburiai" eina teisingu keliu, remdamiesi ir politika, ir kultūra. Ypatingai svarbų vaidmenį "Tėviškės Žiburiai" atlieka, siekiant suartėjimo tarp baltiečių: lietuvių, latvių, estų. Tačiau kodėl išjungiamos kitos dvi baltiškos tautos: gudai ir ukrainiečiai? Juk jeigu žiauriausiomis pogrindžio sąlygomis pavergti lietuviai, latviai, estai, gudai, ukrainiečiai sugeba peržengti amžių prietarus ir sudaryti vieningą baltišką frontą kovai prieš Rusijos tironiją ir imperializmą, tai kodėl čia, laisvajame pasaulyje, baltiečiai (lietuviai, latviai, estai, gudai, ukrainiečiai) negali (ar nenori?) sudaryti vieningo **fronto?**

O ir spaudoje tenka aptikti apgailėtinų senųjų prietarų prasiveržimų. Visų pirmiausia reikia suprasti, kad gudai ir ukrainiečiai nėra jokie slavai, o lygiai tokios pačios slavų karinės ekspansijos aukos, kaip ir mes, lietuviai. Spaudos uždavinys yra ne gilinti ir vystyti tuščiavidurius prietarus, bet šviesti vėliausiais mokslo ir politikos atsiekimų žiburiais.

Mūsų (t.y. visų baltiečių) jėga yra vienybėje! Jeigu tos tiesos nesuprato mūsų seneliai ir proseneliai, tai toli gražu nereiškia, kad jos neturėtume suprasti ir mes, jaunoji baltiečių karta.

Į ateitį mums yra tik du keliai: 1. baltiečių tolimesnis susiskaldymas (kas neišvengiamai atneš mūsų tautinę mirtį, nes susiskaldę mes vistiek neatsilaikysime galingų priešų apsupime); 2. baltiečių vienybė (o per ją kelias į laisvę ir laimę). Kovojančioji Tėvynė ryžtingai pasirinko kelią, vedantį į laisvę ir laimę ir to paties laukia iš laisvojo pasaulio baltiečių. Nes tik bendrom jėgom ir suderinta akcija galėsime sutriuškinti Rusijos imperiją ir sukurti šviesų, laimingą rytojų.

Pranas Brazinskas
Algirdas Brazinskas

1973 m. vasario 23 d.
Ankara, Turkija

Red. pastaba. Spausdiname laišką tautiečių Brazinskų, tebelaikomų Turkijos kalėjime ir laukiančių bylos užbaigos. Jiedu retkarčiais gauna lietuviškos spaudos. Matyt, jos minčių paskatinti parašė ir šį laišką. Teisinga jų mintis, kad prieš rusiškąjį imperializmą turi jungtis visos pavergtos tautos. Klaida betgi tvirtinti, kad gudai ir ukrainiečiai nėra slavai (galbūt autoriai norėjo pasakyti, kad jie nėra rusai). Baltiečiais arba pabaltiečiais vadinamos tautos, gyvenančios prie Baltijos jūros. Tokiais įprasta laikyti estus, latvius ir lietuvius (baltai etnografine prasme tėra latviai ir lietuviai, kitos baltų šakos yra išnykusios). Jie nėra slavai, be to, juos jungia ne tik geografiniai, bet ir kiti bendri interesai. Gudai su ukrainiečiais yra slavai, tiesiogiai nesiekią Baltijos jūros. Dėlto jie ir nėra vadinami baltiečiais. Kovoje prieš pavergėją — sovietinį imperializmą, aišku, visi turi sudaryti bendrą frontą — ir slavai, ir neslavai. Išeivijoj toks sąjūdis yra ir reiškiasi daugiausia Pavergtųjų Europos Tautų Seimu Niujorke ir antibolševikine lyga. Lietuviai su ukrainiečiais palaiko ypač glaudžius ryšius. Iš bendros kovos prieš rusiškąjį imperializmą nėra išjungiama nė viena pavergta tauta. Bendroje kovoje baltiečiai sudaro atskirą vienetą, turintį specifinius uždavinius.

PASTABOS DĖL MINĖJIMO

Pakartotinai girdėti skundų žodžiu ir laikraščiuose apie paskutinį Vasario 16 minėjimą Toronte. Minėjimas įvykęs mažoje Lietuvių Namų salėje, daug žmonių, net iš toliau atvažiavusių, turėję grįžti, net ir motinos su vaikais. Visa kaltė suverčiama Lietuvių Namų salei, nes ji esanti permaža. Ir kalbėtojų suorganizavimas buvęs netinkamas. Norėčiau pastebėti, kad šį kartą Lietuvių Namai buvo pilni žmonių, nes daugelis atvyko pamatyti naujų Lietuvių Namų ir, be to, pasiklausyti pabėgėlio iš Lietuvos. Norėčiau pastebėti, kad Lietuvių Namų salė nėra mažesnė, negu iki šiol naudotos gimnazijų salės, kurios talpina apie tūkstantį klausytojų. Jos nebūdavo perdaug pilnos. Ankstyvesniais metais buvo nuomojamos didesnės kino teatrų salės, bet jos toli gražu nebūdavo pripildomos lankytojų. Normaliai imant, Liet. Namų salė yra pakankamai didelė. Jeigu kas iš lankytojų nori būtinai dalyvauti, tegu ateina anksčiau. Kiek teko girdėti, salėje buvo apie 1.200 sėdimų vietų. Niekas iš lietuvių negali reikšti pretenzijų, kad Lietuvių Namai su tuščiomis kišenėmis turėjo pirkti didesnes patalpas. Jau dabar remonto išlaidos eina į šimtus tūkstančių, o už senuosius namus gauta tik nedidelė suma. Būtų geriau, jeigu žmonės, užuot reiškę pretenzijas, aktyviau prisidėtų lėšomis prie susidariusių išlaidų išlyginimo. **Dr. M. A.**

SAVAS KARDINOLAS

Bronius Zumeris "TŽ" 13 nr. iškėlė seniai mūsų puoselėtą mintį — turėti savą kardinolą. Gerb. autorius, palygindamas Australijos laimėjimą, įrodinėja, kad mes, lietuviai, tuo atžvilgiu esame šimteriopai vertesni. Mes esame sudėję daugiau aukų už tikėjimą, negu Melburno katalikai, turime daug daugiau už tikėjimą kenčiančių kunigų, mūsų vargstanti tėvynė jau no seno žinoma kaip Marijos žemė, Rūpintojėlių kraštas, pamaldžių žmonių tauta. Nors Br. Zumerio mintis nėra nauja, bet ji dvelkia nauju pūstelėjimu, žadina viltį gal ir konkretesnėm galimybėm. Mūsų 85% katalikiška tauta, turėdama savą kardinolą, taptų dar atsparesnė kovoje su bedievišku pasauliu.

Skaitant gražiąsias autoriaus mintis, valandėlei taip ir pasimiršta, kad mes gyvename materializmo sūkuryje. Su mažomis išimtimis, šių dienų pasaulyje viskas sprendžiama jėga ir medžiaginėmis vertybėmis. Jeigu ne toji klastinga materializmo jėga būtų nusiaubusi mūsų kraštą, mes nebūtume buvę išblokšti iš savo kiemo, nebūtume patyrę kas yra benamio dalia. Jeigu mes būtume žengę tokiu tempu, kaip per pirmuosius 20 nepriklausomybės metų, tikriausiai būtume atkreipę popiežiaus dėmesį ir šiuo metu turėtume savą kardinolą. **S. Pranckūnas**

ROCHESTER, N. Y.

JUNGTINIAI KONCERTAI. Hamiltono ir Ročesterio lietuvių chorai rengia pavasarį jungtinius koncertus, kurie praeina su dideliu pasisekimu. Šį pavasarį toks jungtinis koncertas įvyks Hamiltone gegužės 5 d., Ročestery — gegužės 19 d. **sb.**

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

Pokalbis su J. Šoliūnu sportininkų išvykos klausimais

Rugpjūčio mėnesį laisvojo pasaulio lietuvių vyrų krepšinio ir moterų tinklinio rinktinės vyksta į V. Europą. Kovo 24-25 d. Čikagon buvo sulėkę abiejų rinktinių kandidatai parodomosioms rungtynėms, į kurias publika net netilpo. Ta proga jūsų korespondentas turėjo ilgesnį pokalbį su išvykos informacijos vadovu Jonu Šoliūnu.

DVI BAIMĖS

— Svarbiausia, kad jokiu būdu nesiruošiam važiuoti į Lietuvą, — pradėjo J. Soliūnas. — Išvyka yra oficiali ŠALFAS S-gos rėmuose. Valdyba neturi teisės organizuoti sportinės išvykos be visuotinio suvažiavimo sutikimo. Artėjanti išvyka į V. Europą buvo patvirtinta pernykščio suvažiavimo. Tada buvo nutarta siųsti vyrų krepšinio, moterų tinklinio ir moterų stalo teniso rinktines. Iškilo ir du svarbiausi dalykai: lėšos ir komandų sudarymas. Abu darbai vykdomi tuo pačiu metu. Būtų idealu, jei abu darbus atliktų dvi skirtingos grupės, bet dažnai tai turi atlikti tie patys žmonės. Tai yra nelaimė organizaciniu požiūriu. Baimė, kad nesurinksim reikalingų lėšų dar tebėra, bet baimė, kad neturėsim pakankamai pajėgių rinktinių, buvo šiomis dienomis nugalėta. Ypač džiugu, kad vyrų krepšinio lygis yra pasiekęs augštumas, iš kurių galima drąsiai žiūrėti ir geriausiems krepšininkams Europoje tiesiog į akis be baimės, kad būsim užmėtyti kepurėmis. Moterų tinklinio rinktinė, anot mūsų tinklinio žinovų Z. Žiupsnio ir R. Babicko, mums gėdos taip pat nepadarys. Gaila, kad negalėsim vežti trečiosios rinktinės — moterų stalo teniso dėl Nešukaityčių perdidelio tarptautinio iškilimo. Jos yra tiek įsipareigojusios tarptautinėje arenoje, kad negali išpildyti visų prašymų.

RINKTINIAI KANDIDATAI

— Pirmieji nuogąstavimo dėl mūsų krepšinio lygio ženklai buvo pradėję rodytis prieš keletą metų, kai mūsų krepšininkuose atsirado atoslūgis. Tačiau pasirodė, kad tai buvo ne nuolatinio silpnėjimo žymės, bet normalus sportinio lygio kilimo ir susilpnėjimo laipsnis. Ir štai šiandieną mūsų krepšinio veteranas Vyt. Grybauskas prispirtinai visiems tvirtina, kad šiemetinė rinktinė, kurią galėsim vežti Europon, bus bene stipresnė už abi buvusias. Šitą Grybausko tvirtinimą remia ir kiti mūsų krepšinio žinovai — krepšinio k-to pirm. Al. Lauraitis ir išvykos treneris J. Valaitis. Taip rodo ir buvusios kandidatų žaidynės Čikagoje kovo 24-25 d.d. Kandidatų sąraše matome Australijos olimpinės komandos geriausią žaidėją Edį Palubinską (jis šiuo metu studijuoja JAV), Yale universiteto komandos kapitoną Miką Baškauską, sensacingą gimnazistą iš Čikagos Stepą Puidoką, bene patį vispusiškai geriausią mūsų krepšinio veteraną Edvardą Modestą, virtuozišką taškų rinkiką iš Bostono Liną Gineitį, McMaster universiteto žaidėją Simą Kaknevičių ir azartišką puolėją Algį Šakį. Be suminėtųjų kandidatų, dar randame šias žinomas pavardes: Algį Varną, Larry Jasevičių, Edvardą Šilingą, Wayne Molį ir Praną Čekauską.

ŽVAIGŽDĖS IŠ OHIO

— Kadangi mūsų visuomenė nelabai seka tinklinio gyvenimą, todėl kartais dėl mūsų pačių kaltės susidaro nuomonė, kad mūsų tinklinio lygis yra menkas. Malonu, kad tokią mūsų nevykusią nuomonę sutriuškina aktyviųjų tinklininkų žinios apie nuolatinį lietuvaičių dalyvavimą amerikiečių tinklinio gyvenime. Juk toks Klevelando "Žaibas" net 3 kartus yra laimėjęs Ohio valstijos pirmenybes. Ir aplamai lietuvaitės yra tas akstinas, kuris nuolatos judina visą amerikiečių tinklininkių gyvenimą Ohio valstijoje. Taip pat ir Čikagoje tie, kurie nėra apsnūdę ir seka Z. Žiupsnio armijos aktyvumą, gali paliudyti "Neries" moterų tinklinio gerą lygį. Tik mes nežinom Čyvaitės, Staškūnaitės, Babickienės, Bukaitės, Irkaitės, Žiupsnytės, Vaivadaitės, tačiau jų pavardės yra nuolatos minimos amerikiečių, kurie kasdien su jomis susiduria.

ANTRAŠTĖS PRANCŪZIJOJE

— Nėra abejonės, kad lietuvių visuomenė sportinį judėjimą visada rėmė, remia ir rems. Kad rėmė, įrodė mūsų išvyka P. Amerikon ir Australijon, kad remia — įrodo kiekvienas didesnis sportinis įvykis, kurio metu salės nesutalpina žiūrovų. Pvz. jaunimo kongreso dieną Čikagoje turėtose rungtynėse su Australijos lietuvių rinktine tiesiog prieš publikos nosis salės durys buvo uždarytos ir apie 300 asmenų nepateko į salę. Tas pats nutiko ir neseniai įvykusiose rinktinės kandidatų žaidynėse toje pat Čikagoje. Įvairūs atsakingi ir įtakingi lietuvių veikėjai žada didžiai paremti ir naują mūsų žygį per Atlantą. Po daugelio metų ir vėl JAV lietuviai, tik šio krašto lietuvių dėka, leisis įspūdingon ir atsakingon kelionėn, kurios baigmė bus Muelhauso mieste, Prancūzijoje. Mūsų ryšininko Europoje garsaus sportininko ir žurnalisto prancūzo Réné Kapp žiniomis, lietuvių krepšinio rinktinės su Vyt. Grybausku prancūzai laukia išskėstomis rankomis. Šiomis dienomis didelis prancūzų sporto laikraštis stambia antrašte jau pranešė Prancūzijai, kad Vyt. Grybauskas atveža lietuvius žaidėjus. (Jis tvarko ir visą Europos kelionę).

MAŽASIS AUKOTOJAS

— Žinoma, — pasakoja toliau J. Šoliūnas, — tik džiaugsmo ir entuziazmo, kad viskas vyksta ar pavyks gerai, neužtenka. Prieš išvykos komiteto akis dar stovi bedugnė — ją reikia užpildyti doleriukais, kurie kasdien smulkėja, kad mūsų krepšininkai ir tinklininkai galėtų persiristi per Atlantą. Bedugnei užpildyti reikia būtinai surinkti $18.000. Šis darbas faktinai yra mūsų visuomeninko inž. A. Rudžio rankose. Jam patikėtas pirmininkavimas išvykos komitetui įpareigoja ne tik jį, bet ir apie jį suburtą komitetą dėti visas pastangas, kad išvyka galėtų būti įvykdyta. Viliamasi, kad stambiomis aukomis šį žygį parems mūsų pasiturintieji sporto bičiuliai. Tačiau pagrindinė ir didžiausia našta gula ant smulkiojo aukotojo pečių. Ne tūkstantinės, bet dolerinės aukos išsiuntė mūsų sporto rinktines tiek P. Amerikon, tiek Australijon. Tenka tikėti bei pasitikėti, kad ir vėl nepapraston talkon sugrįš tas pilkasis lietuvių sportininkų rėmėjas. Už tat jau dabar kiekvienas sportininkas prašyte prašo visus siųsti bent vieną dolerį šiuo adresu: Lithuanian Athletic Union of North Amerika, 4529 W. 64 Pl., Chicago, Ill, 60629, USA — baigė pokalbį J. Šoliūnas.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČĖNAS
• teikia patarimus planuojantiems keliones
• sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
• agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
• parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
• parūpina eismo priemones ekskursijoms
• patarnauja atsikviečiant gimines
Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

TORONTO

"TŽ" redakcijoj lankėsi CHIN radijo stoties pranešėjas **Victor James Kiaupa,** lydimas liet. radijo programos vedėjo J. R. Simanavičiaus. Pokalbyje svečias pareiškė pasitenkinimą lietuvių veikla Toronte, kuriame jis anksčiau kurį laiką gyveno. Jis gimė Tauragėje 1944 m. ir tais pačiais metais su tėvais išvyko Vokietijon, paskui Britanijon ir Kanadon. Jo tėvai įsikūrė Londone, Ont., kur ir dabar gyvena. Viktoras (anksčiau Vytautas-Antanas) buvo pradėjęs studijuoti inžineriją Londono un-te, paskui perėjo dirbti inžinerinėn statybos bendrovėn ir domėjosi radijo sritimi. Dirbdamas lankė specialius kursus ir pasiruošė radijo tarnybai. Pradėjo dirbti pranešėju Woodstocko radijo stotyje, vėliau Thunder Bay, o dabar dirba Toronto CHIN radijo stotyje, iš kurios transliuojama ir J. R. Simanavičiaus vadovaujama lietuvių radijo programa. V. Kiaupa dirba informacijos srityje ir netrukus bus žinių skyriaus vedėju. Gana laisvai kalba lietuviškai, yra lankęs Londono lietuvių šeštad. mokyklą. Paklaustas, ar galės skelbti daugiau informacijų apie lietuvius per radiją, atsakė "taip", jeigu tokios informacijos jam bus įteiktos.

Jo žmona Emilija Miežinskaitė yra gimusi Italijoj, gyvenusi Argentinoj ir JAV-se. Augina sūnų Joną ir dukrelę Zuzaną. Ketina leisti juos į šeštad. mokyklą. Abu tėvai skaito "TŽ". Linkime jaunajai tautiečių šeimai sėkmingai įsitvirtinti Toronte ir dalyvauti lietuviškoj kolonijos veikloj.

Toronto graikų mokinių tėvai kreipėsi į viešųjų mokyklų vadybą, prašydami įvesti graikų kalbą kaip dėstomąjį dalyką Franklino pradžios mokykloje, kur iš 700 mokinių 350 yra graikų kilmės. Tėvų grupė, pasirašiusi prašymą, dalyvavo ir švietimo vadybos posėdyje. Kol kas jų prašymas dar nėra išspręstas, nes panašaus kurso prašo italai ir kitos tautybės. Švietimo vadyba nutarė klausimą studijuoti ir pavedė mokyklos vedėjui surinkti atitinkamus duomenis. Nepatenkinti graikų tėvai pasiryžo kreiptis į Ontario švietimo ministerį T. Wells. Pagal įstatymą, pradžios mokyklose gali būti vartojamos tik oficialios kalbos, būtent, anglų ir prancūzų, o kitos — tik išimties atvejais, kai mokiniai nesupranta nė vienos oficialios kalbos. Graikų tėvai norėtų, kad šis įstatymas būtų pakeistas.

• Namai
• Vasarnamiai
• Investacijos
• Viešbučiai
• Moteliai
• Mortgičiai
• Ūkiai
• Žemės sklypai
FRANK BARAUSKAS, F. R. I.
FRANK BARAUSKAS Limited, Realtor
FRANK BARAUSKAS INSURANCE
3828 Bloor St. W., ISLINGTON
231-6226 231-2661

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ
GIFTS INTERNATIONAL INC.
2501 W. 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629. Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

BEST ELECTRIC
NUO LŲSNOS IKI DANGORAIŽIO! VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIORA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.
• Pirkėjams sąžiningas patarnavimas. •
R. Stasiulis Tel. 249-7691
Namų — 241-5181
Turiu didelį pasirinkimą modernių namų
FOR SALE UNITED TRUST REALTOR

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ
Utopia-Organic Natural Foods
Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai
1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.
Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164
Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sunka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktoria BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šią savaitę vyksta metinės rekolekcijos, kurias veda kun. L. Zaremba, SJ, iš Čikagos. Konferencijos — kiekvieną dieną 9 v. ryto ir 7.30 v.v. Rekolekcijos užbaigiamos Verbų sekmadienio pamaldomis.

— Anapilio sodybos statyboje šiuo metu vyksta sienų mūrijimas, elektros ir mechaniniai darbai. Statybai aukojo $2,000 kat. moterų draugija; $200: V. H. Gumauskai; $100: K. L. Bendruomenės Oakvillės apylinkė; $50: A. G. Stankai. Juozas ir Monika Vaškevičiai be nuošimčių statybai paskolino $6,000. Visiems geradariams nuoširdi padėka.

— Jau gauti provizoriniai naujosios šventovės planai, kurie bus pateikti par. tarybai, o vėliau išstatyti par. salėje visų lietuvių dėmesiui.

— Šį trečiadienį liet. kapinėse laidojama a. a. Agota Sabaliauskienė, gyvenusi New Market, Ont. Praėjusią savaitę liet. kapinėse palaidotas a.a. Leonas Žičkus. Velionis Anapilio statybai yra paaukojęs $500. Mirusiųjų artimiesiems gili užuojauta.

— Artėjant Velykoms, prašoma pranešti ligonius, kad kunigai galėtų aplankyti namuose.

— Velykų Prisikėlimas, kaip ir anksčiau, įvyks Velykų rytą 7 v.

— Pamaldos šeštadienį, 8 v.r., už a.a. Vincą Račiūną, 7.30 v. vak. už Valadkų ir Stripinių šeimos mirusius; sekmadienį: 10 v.r. už a.a. Praną Lukauską, 11 v.r. už a.a. Romualdą Benotą velionies dvejų metų mirties sukaktį prisimenant, 12 v. už Baliūnų šeimos mirusius.

— Pakrikštyta: Danius Kęstutis Lelis.

— Staynerio-Wasagos rajone gyvenantiems lietuviams balandžio 8 d. atlaikytos priešvelykinės pamaldos, kuriose dalyvavo arti 100 apylinkės tautiečių. Pamaldos įvyko naujame ir erdviame P. E. Račiūnų name Staynerio miestelyje. Ta proga naujieji namai buvo pašventinti. Vaišinga šeimininkė visiems dalyviams surengė vaišes.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v.v., konfirmandų pamoka.

— Šeštadienį, 7 v.v., tradicinis moterų apmąstymas, kurį praves par. moterys, giedos vaikų choras ir kalbės Rūta Žilinskienė. Po to bus vaišės. Visi esate nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

— Verbų sekmadienio pamaldos — 9.30 v.r. su šv. Komunija.

— D. Penktadienio pamaldos — 11.15 v.r. Pamaldos Hamiltone — 3 v.p.p. Faith Lutheran bažnyčioje, 1907 King St. E. Abiejose pamaldose bus dalinama šv. Komunija.

—Velykų rytą pamaldos 9.30 v.

Prisikėlimo par. žinios

— Nuoširdžiai užjaučiame: Eleną Ripkevičienę, Lietuvoje mirus jos broliui a.a. Juozui Girdauskui; Birutę Šalkuvienę, Lietuvoje mirus jos sesutei a.a. Aldonai; brolį ir Lietuvoje likusius šeimos narius, mirus a.a. Liudui Žičkui, kuris palaidotas balandžio 5 d.

— Šią savaitę vyksta parapijos metinės rekolekcijos, kurias veda kun. Anicetas Tamošaitis, SJ. Rekolekcijų Mišios, pamokslai, išpažintys ir Komunija — 9.30 v.r. ir 7.30 v.v. (šeštadienio vakarą pradžia 7 v.). Visi kviečiami dalyvauti.

— Mišios: ketvirtad., 8 v.v. — už a.a. Tėv. J. Bružiką, SJ, užpr. V. Sinkevičiaus; sekmad., 8 v. — už a.a. M. Štuikienę, užpr. A. Štuikio; 10 v. — už a.a. J. Baltakį, užpr. N. Baltakienės; 11.15 v. — už a.a. S. Geležiūnaitę, užpr. L. J. Marcinėnų; 12.15 v. — už a.a. J. Smolskį, užpr. G. I. Smolskių.

— Pirmosios Komunijos ir religijos pamokos vaikams šį sekmadienį bus, bet pirmosios Komunijos pamokų nei šią, nei D. Savaitę nebus.

— D. Savaitės pamaldos: D. Ketvirtadienį — 7.30 v.v.; D. Penktadienį — 3 v.p.p.; D. Šeštadienį — 11.30 v. naktį; Prisikėlimas — vidurnaktį.

— D. Ketvirtadienį. Penktadienį ir Šeštadienį bus budima prie Švenč. Sakramento. Ir šiais metais tikimės organizacijų vadovybių bei jų narių talkos. Budėjimo tvarka bus paskelbta šio sekmadienio biuletenyje.

— Atvelykio sekmadienį par. auditorijoje bus parapijos 20-mečio iškilmingas visos parapijos ir par. tarybos posėdis-simpoziumas, kurio metu par. taryba parapijai padarys pranešimą, o pakviesti prelegentai nagrinės aktualią temą "Gyvoji parapija". Gegužės 6 d. bus iškilmingos pamaldos, oficialioji minėjimo dalis ir koncertas, kurio programą atliks solistai J. Sriubiškienė ir V. Verikaitis bei parapijos choras. Į visus šiuos sukaktuvinius įvykius maloniai kviečiami ne tik parapijiečiai, bet ir svečiai.

— Pakrikštyta Ronaldo ir Margaritos Cherry dukrelė Andrea Suzanne.

Lietuvių Namų žinios

— Pirmoji LN remonto fazė jau beveik baigta. Įrengtos dvi pagrindinės salės, posėdžių ir repeticijų kambarys, raštinė, virtuvė, sandėliai ir vienos salės prausyklos bei kiti patogumai. Šiuo metu užbaigiama įrengti priešgaisrinė sistema, užtiesiamos laiptų aikštelės ir laiptai. Šios dalies remontas atsieis apie $250.000.

— Antrosios fazės remonto darbai irgi jau pradėti. Čia bus įrengtos dar dvi mažesnės salės, valgykla, baras, įstaigoms patalpos, trys virtuvės, skaitykla, muzėjus, sandėliai ir kitos būtino reikalingumo patalpos. Iki šiol jau pagilinti pamatai, atitinkamai sustiprinti, išgriautos vidaus sienos, įrengimai, stogo atramos ir viena lauko siena. Visa patalpa pagilinta keturiomis pėdomis. Jau išmūrytos I augšto sienos ir pristatytas šiaurės vakarų kampas. Dedamos formos I a. cementinėms luboms, kurios kartu bus II a. grindys. Atliekami paruošiamieji darbai ištiesinimui pietų-vakarų kampo. Darbus vykdo rangovas Firwin Construction Ltd už sutartą kainą $229.700. Jis atliks visus darbus, išskyrus langų įdėjimą, sienų dažymą ir grindų padengimą.

— Įsigyta naujo inventoriaus už maždaug $25.000 ir įrengimų už $10.000.

— Šiuo metu salės jau išnuomotos šeštadieniais iki 1974 m. vasario 9 d.

— Kiekvieną sekmadienį vyksta popietės, kurių metu galima pavalgyti pietus, pasivaišinti stipriais ir švelniais gėrimais, pasiklausyti lietuviškos muzikos, išgirsti pasaulines žinias ir vietines naujienas bei informacijų, susitikti pažįstamus.

— Šį šeštadienį, balandžio 14 d., 7 v.v., bus vyresnio amžiaus žmonių susipažinimo vakarienė. Kviečiame registruotis Lietuvių Namuose tel. 533-9030 ir pas valdybos narius.

— LN jau įvyko nemažai parengimų ir visi buvo gausūs svečiais. LN dar geriau pasitarnaus ir dar pilniau atliks savo užduotį, kai baigs įrengti antrąją dalį. LN yra dėkingi už parodytą moralinę paskatą, bet taip pat laukia labai reikalingos materialinės paramos. Stokime nariais ir pirkime paskolos lakštus.

Valdyba

SOLISTO TENORO **VIDIMANTO VALATKOS**

koncertas

TORONTE

įvyks **balandžio 14, šeštadienį, 8.30 v. vakaro,** West Park MOKYKLOS SALĖJE (Bloor ir Dundas sankryžoje)

- *PROGRAMOJE: lietuvių liaudies dainos ir operų arijos*
- *Solistui akompanuos neseniai iš Europos grįžęs Jonas Govėdas*
- Įėjimas: rezervuotos vietos $4, nerezervuotos — $3, studentams ir pensininkams — $2.
- **Balandžio 15, sekmadienį, 4 v. p. p., KONCERTAS** įvyks Hamiltone Jaunimo Centro salėje
- Po koncerto solistas padarys svarbų pranešimą apie dabartinę padėtį okupuotoje Lietuvoje. Bilietai gaunami J. Margio vaistinėje

Visus maloniai kviečia lietuvių radijo programa "Tėvynės Prisiminimai"

Lietuvių Namų Moterų Būrelis nutarė suruošti pietus balandžio 15, sekmadienį, 12 v., Lietuvių Namuose. Juos ruoš pačios būrelio narės, savo darbą aukodamos Lietuvių Namams. Rengėjos kviečia visus atsilankyti.

Velykinių margučių, maisto gaminių ir rankdarbių paroda bus balandžio 15, sekmadienį, nuo 12 iki 7 v.v. miesto rotušės rotundoje. Dalyvaus 22 tautinės grupės. Paskelbtame sąraše minimos šios tautybės: arėnai, gudai, kroatai, danai, švabai, estai, filipiniečiai, vokiečiai, graikai, vengrai, žydai, makedoniečiai-bulgarai, maltiečiai, olandai, lenkai, rusai, slovakai, slovėnai, ukrainiečiai, serbai ir suomiai. Rengia etninio meno taryba. Jos adresas: 263 Adelaide St. W., 5th Floor, Toronto M5H — 1Y2, Ont. Tel. 363-1831. Pernai šią parodą aplankė 21.000 torontiečių.

"Atžalyno" krikštynos. Balandžio 8 d. Lietuvių Namuose, dalyvaujant gausiems žiūrovams, buvo iškilmingai pakrikštyta naujoji Toronto liet. tautinių šokių grupė "Atžalynas". Iškilmes pradėjo "Atžalyno" tėvų komiteto pirm. G. Trinkienė. Krikšto apeigas atliko Toronto apylinkės liuteronų parapijų koordinatorius kun. A. Žilinskas ir kun. J. Staškus. Krikšto tėvais buvo: K. O. Asevičiai, E. M. Bumeistrai, S. F. Kuzmos, V. J. Skrebutėnai ir J. B. Strazdai. "Atžalyną" sveikino: gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, J. Skrebutėnienė — LN moterų būrelio vardu, Vyt. Lenauskas — "Atžalyno" tėvų komiteto vardu, Toronto apylinkės LB pirm. J. Karpis, ansamblis "Birbynė", Sktn. Stepo Kairio muzikinio vieneto vardu — S. Valiūnaitė ir "Gintaro" tautinių šokių vardu — J. Karasiejus. Meninėje to vakaro programoje pasirodė: "Atžalynas", "Birbynė", "Gintaras", Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas ir P. Šarkutė, padeklamavusi eilėraštį "Pavyzdingas tinginys". Programą pranešinėjo S. Šarkutė. Visiems programos atlikėjams padėkojo Vyt. Lenauskas ir publikai pristatė "Atžalyno" tautinių šokių grupės vadovus: R. Tamulionį, R. Sapijonienę, A. Baubiną, E. Pakštą, S. Šarkutę ir akordeonistus: V. Pakštą ir A. Kaminską. Paskui vyko vaišės. Visi linkėjo naujajai grupei sėkmingos veiklos.

A.a. Konstantinas Stankus, 21 m. amžiaus, balandžio 6 d. žuvo eismo nelaimėje — jo motociklas susidūrė su automobiliu. Žuvęs jaunuolis yra iš Thorold, Ont. Šią žinią paskelbė "The Toronto Star" balandžio 9 d.

Prano ir Algirdo Brazinskų "TŽ" 1973 m. prenumeratą bei oro pašto išlaidas sumokėjo S. Kuzmas, "Kuzmas Construction Co." savininkas. P.p. Brazinskai iš Turkijos atsiuntė jam padėkos laišką už anksčiau apmokėtas oro pašto išlaidas, susidariusias siunčiant "TŽ" oro paštu.

IŠNUOMOJAMAS pigia kaina "condominium" butas: vienas miegamasis, didelis salonas. Tinkamas suaugusiem žmonėm — vienam arba dviem, norintiem ramiai gyventi; prie Berry Rd. Tel. 762-4230 arba 252-1881.

Vaidybinio meno vakarą balandžio 8 d. surengė "Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntai Prisikėlimo salėje. Susirinkus 100 žiūrovų, čikagiečiai aktoriai vakarą pradėjo Justino Marcinkevičiaus "Mindaugo" ištrauka. Ją atliko St. Kielaitė-Kelečienė, L. Barauskas ir J. Kelečius. Nors ištrauka buvo trumpa, tačiau pakankama pajusti viso istorinio veikalo dvelkimą. Veikalas yra ne tik istorinis, bet ir giliai psichologinis. Žiūrovams lengviausia buvo sekti V. Krėvės "Raganių", kurį vaidino St. Kielaitė-Kelečienė, A. Alekna, A. Barauskas, J. Kelečius. Tai pilnas humoro kūrinys, vaizduojas liaudies gyvenimą ir pasaulėžiūrą. Užbaigai čikagiškiai aktoriai L. Barauskas ir J. Kelečius suvaidino A. Vaičiulaičio "Uodą", taip pat humoristinį kūrinį. Režisūra — J. Kelečiaus. Visi minėti scenos kūriniai buvo šiltai priimti. Visi gėrėjosi aktorių talentingumu. Atrodė, jie ne vaidina, o gyvente gyvena savo vaidmenis. Ypač geri buvo L. Barauskas ir J. Kelečius. Techniškais reikalais rūpinosi Č. Rukuiža, V. Aleknienė, p. p. I. Meiklejohn, Zdanavičius, Dilkus. Visiems padėkos žodį tarė tuntininkė P. Saplienė. Ji pažymėjo, kad šiuo spektakliu buvo prisimintas "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų dvidešimtmetis.

Lankėsi "TŽ" redakcijoj. Balandžio 7 d. lankėsi Toronte K. L. B. Kalgario apylinkės valdybos pirm. A. P. Nevada su savo žmona Mikase ir broliu Matu Nevidon, gyvenančiu Prestone, Ont. A. P. Nevada, pasitraukęs į pensiją, keliauja po Š. Ameriką autobusais. Jau aplankė daugelį miestų. Jis yra gimęs Liudvinave ir mažas su tėvais atvyko Baltimorėn. Augo Ročestery ir vėliau apsigyveno Kalgary. Kurį laiką gyveno nepriklausmoj Lietuvoj ir tarnavo jos kariuomenėj. Išeivijoj jis reiškiasi kaip veiklus visuomenės veikėjas ir liet. spaudos rėmėjas bei korespondentas.

Pirmoji premija lietuviukui. Kovo 31 d. J. J. McGrand mokyklos patalpose įvyko IV metinė Toronto atskirųjų mokyklų VII-VIII sk. mokinių gamtos ir matematikos paroda. Matematikos skyriuje Scarboro Precious Blood mokyklos VI sk. mokinio Sauliaus R. Marcinėno padarytas skaitytuvas (kompiuteris) susilaukė didelio dėmesio ir teisėjų buvo pripažintas geriausiu rodiniu bei apdovanotas pirmąja premija. 1972 m. Saulius šioje parodoje buvo apdovanotas už padarytą elektros motoro modelį.

Mokyklų dramos festivalyje, kurį finansuoja Simpsono bendrovė, dalyvauja 42 mokyklos. Dalyvių tarpe yra ir lietuvių mokinių. Pvz. Humberside Collegiate gimnazijos paskelbtoje programoje yra šios pavardės: Vidas Šilininkas, George Jurėnas, Snaigė-Elena Valiūnaitė, Giedrys Jankaitis (techniškoj tarnyboj). Jų mokykla balandžio 5 d. laimėjo preliminarines varžybas.

Agota Augaitienė, peržengusi 90 m. amžiaus slenkstį, gyvena Staynery, rūpestingai globojama dukros ir žento Valantiejų.

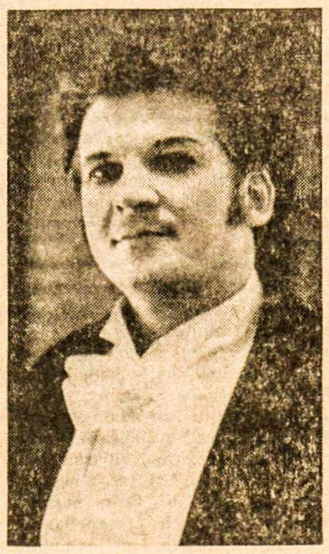

Solistas — tenoras Vidimantas Valatka, 38 m., prieš dvejus metus atvykęs į JAV, gyvena Santa Monikoje, Kalifornijoj. Jis yra baigęs Klaipėdos muz. mokyklą. Dainavo Kauno muzikiniame teatre ir Lietuvos operoje solistu. Šiuo metu gilina dainavimo studijas JAV. Lietuviams yra dainavęs Čikagoj, Los Angeles ir kitur. Be to, solistas yra baigęs miškų akademiją ir toje srityje dirbęs kaip miškų inžinierius. Toronte jis koncertuos balandžio 14 d., Hamiltone — balandžio 15 d. (žiūr. skelbimą). Po koncertų padarys pranešimus apie gyvenimą Lietuvoje ir darbą sovietiniame Saugume

PADĖKA

Noriu išreikšti nuoširdžią padėką už suruoštą man tokį gražų ir didelį priešvestuvinį pobūvį ("shower"). Ypatingai dėkoju rengėjoms už didelį darbą ir vargą šį pobūvį rengiant ir už gražias dovanas. Labai ačiū Mamytei už rūpestį ir asmenines dovanas, Tėveliui už malonią staigmeną — piniginę dovaną. Nuoširdus ačiū visoms viešnioms už dalyvavimą, puikias ir brangias dovanas bei prisidėjimą.

Kartu su jumis praleistas vakaras, dovanos ir puikios vaišės liks man kaip neužmirštamas prisiminimas visam mano gyvenimui. Visoms, visoms dar kartą nuoširdus ačiū!

Birutė Starkutytė

Atitaisymas. "TŽ" 14 nr. buvo rašyta apie Vitos Lapaitės laišką, atspausdintą "The Toronto Sun" dienraštyje. Papildomai pranešama, kad to laiško autorė yra Vita Lapaitienė.

PADĖKA

Kas patikės, kad kelios moterys galėtų surengti tokį puikų ir tokio didelio masto koncertą?! Taip kalbėjo nevienas po "Grandinėlės" koncerto Toronte balandžio 1 dieną. Ir už tai didi padėka tenka pirmiausia visoms mūsų rėmėjoms, kurios padėjo suorganizuoti ir bilietus pardavinėti, ypač p. Aušrotienei, p. Balčiūnienei, p. Vingelienei, p. Levišauskienei su abiem dukrelėm, p. Laurinavičienei, p. Žemaitienei, p. Manglicienei, p. Banelienei ir p. Kolyčienei. Dėkojame KLB krašto valdybos pirmininkui inž. E. Čuplinskui už sveikinimo žodį "Grandinėlės" dvidešimtmečio proga. Taip pat dėkojame p. Aušrotui, p. Freimanui, p. Kolyčiui, p. Manglicui, p. Stankaičiui, p. Taseckui ir p. Žemaičiui, kurie tikrino bilietus prie durų ir visoms mergaitėms, kurios nurodinėjo vietas.

"Grandinėlei" įteikta pavasarinių gėlių puokštė buvo skoningai sudėta p. Mažonienės. Jai už tai nuoširdžiai dėkojame. Gėles įteikė mūsų darželio mažyčiai — Birutė Marcinkevičiūtė, Edis ir Loreta Stanuliai, o jiems padėjo studentė Asta Senkevičiūtė. Plakatai buvo kun. J. Staškevičiaus, p. Manglico ir p. Banelio labai meniškai padaryti. Ponios Arštikaitienė ir Kecorienė iškepė skanių pyragų šokėjams pavaišinti. St. Dabkus fotografavo koncerto metu. Už nuoširdų darbą ir prisidėjimą visiems didelis ačiū. Prašome gerąjį Viešpatį Jus visus laiminti ir Jums gausiai atlyginti.

Nek. Pr. Marijos seserys Toronte

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus Toronte. Alfonsas LE6-2805.

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Balandžio 1 d. parap. tarybos nariai turėjo pokalbį su parapijiečiais, dalyvavo apie 80 asmenų. Klebonas susirinkusius supažindino su par. tarybos paskirtimi. Tarybos pirm. padėkojo visiems už atsilankymą ir supažindino su par. tarybos ateities darbais. Surasti tinkamus ir patrauklius užsiėmimus visų amžių grupėmis; išlaikyti ir tęsti lietuvišką palikimą; įsteigti lietuvišką centrą, kokio Montrealyje nėra buvę ir kurio mums seniai reikia; padaryti sekmadienio maldą prieinamesnę mūsų visuomenei. Vėliau sekė klausimai-atsakymai bei sumanymai. Po to į par. tarybą buvo išrinkti 3 asmenys: P. Adamonis, Julija Bernotienė ir Linas Giriūnas. Parapijos tarybą sudaro: A. Janušas — pirm., Z. Piečaitienė — vicepirm., A. Alanskienė — sekr., D. Janušaitė, St. Rutkauskas, P. Astrauskas, A. Russell, G. McNamara, Mrs. L. Thout, A. Astrauskienė, P. Adamonis, J. Bernotienė, L. Giriūnas.

— Nepamirškime atsilankyti į mūsų jaunimo ruošiamą Margučių vakarienę. Bilietai — $4 suaugusiems, — $2 jaunimui.

— Kovo 29 d. savo tėvų namuose, dalyvaujant artimiesiems, Edis Petrulis susižiedavo su Dalia Sabalyte. Jungtuvės numatomos rudenį mūsų šventovėje.

— Šv. Onos Dr-jos pirm. M. Salčiūnienė turėjo operaciją ir jau sveiksta. A. Puras turėjo sudėtingą galvos operaciją, kuri pasisekė gerai. J. Bilevičius guli Royal Victoria ligoninėje. **K. A.**

Aušros Vartų par. žinios

— Pirmoji Komunija ir Sutvirtinimo sakramentas bus gegužės 13 d. Vaikai, kurie nėra krikštyti AV parapijoje ir rengiasi Sutvirtinimui, turi pristatyti krikšto metrikus. Juos galima įteikti seselei Paulei.

— Moksleiviai ateitininkai balandžio 8, surengė metinę savo šventę.

— Paskaita apie narkotikus perkelta į balandžio m. 24 d. Paskaitininkai negalėjo minėtu laiku atvažiuoti.

— Parapijos choras įteikė parapijai $250. N. Metų sutikimo pelną. Choro vedėjas A. Keblys ir choro pirmininkas H. Celtorius įteikė šią auką choro priėmime klebonijoje.

— "Tauro" klubas dėkoja "Lituvi" už $100 dovaną.

Velykų stalas, pirmą kartą Montrealyje, ruošiamas Atvelykyje. Jis bus nepaprastai turtingas įvairiais valgiais, skanumynais, išpuoštas žalumynais. Be to, bus ir pritaikyta programa. Ją atliks mokyklinio amžiaus vaikučiai, kolegiją ir universitetą lankančios studentės. Išgirsime lietuviškus Velykų papročius, kuriuos kiškučiai inscenizuos savo šokyje, pritariant akordeonui. Eilėraščiai primins mums praėjusias Velykas ir mūsų tėvynę. Negirdėtas, neregėtas smuikininkas pagros Schumano "Du kareiviai" ir pianinui pritariant Paganini "Raganų šokį". Dviejų sesučių švelnių balsų duetas žavės savo dainomis. Įspūdingiausias šios programos momentas bus kiškienės ir kiškiukų "mažojo kiaušinėlio" pristatymas į sceną, kuris visus linksmai nuteiks.

Kviečiame visus montrealiečius atsilankyti. Laukiame jaunimo, šeimų su vaikučiais, kurie bus apdovanoti gražiais margučiais. Ši šventė tebėna visų montrealiečių šventė, kur maži ir dideli galėtų pagyventi Velykų šventės nuotaika, pasidžiaugti margučiais (bus padarytos lentutės ridinėjimui) Tikimės, kad įdėtas didelis darbas montrealiečių bus suprastas ir atsilankymu įvertintas. Šeimyniškoj nuotaikoj praleista popietė paliks malonius prisiminimus. Iki pasimatymo!

KLK Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus valdyba

XVIII-ji Kanados Lietuvių Diena. Š. m. kovo mėn. 27 d. įvyko keturioliktasis ir paskutinis XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos Montrealyje Rengimo Komiteto posėdis. Pajamų gauta virš 16,000 dol., pelno $2,499.80, kuris padalintas pusiau po $1,249.90 tarp KLB Montrealio apylinkės valdybos ir KLB krašto valdybos. Smulki apyskaita bus paskelbta spaudoje.

$32.000 paskirta devyniom Montrealio organizacijom jų kultūrinei veiklai remti. Subsidijas paskyrė Kanados valstybės sekretoriaus departamento pilietybės skyrius. Ukrainiečių moterų draugija ir Kanados kroatų moterų kultūros draugija gavo po $2.000, kurie skirti siuvinėjimo, velykinių margučių dažymo, dainų ir šokių kursams pravesti. Adomo Mickevičiaus vardo licėjui paskirta $1000 lenkiško vaidinimo pastatymo išlaidoms padengti. Kanados čekoslovakų tautinė draugija gavo $1.000 pilietybės kursams pravesti. Graikų imigrantų orientacijos programai paskirta $7.000. Prancūziškai kalbančių separdinių žydų imigrantų reikalamas paskirta $5.000. Žydų B'nai B'rith organizacija gavo $6.000. Kabelio televizijos negrų programai "Black is" paskirta $5.000. Prancūziškųjų kanadiečių ir etninių grupių susiartinimo konferencijoms paskirta $2.940. Kanados vyriausybės duosnumu etninėm grupėm Montrealio lietuviai šįkart nepasinaudojo.

Nijolė Sabaitė, Vilniaus studentė ir sidabro medalio laimėtoja Miuncheno olimpiadoje, praėjusią savaitę viešėjo Montrealyje, kur dalyvavo Kanados ir Sov. Sąjungos lengvosios atletikos varžybose. Vienintelė lietuvaitė sovietinėje rinktinėje, Nijole Sabaitė bėgo moterų 400 m estafetėje. **z. am.**

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3 - 8008.

ST. CLAIR — BATHURST rajone išnuomojamas be baldų pirmas augštas — du kambariai ir virtuvė su atskira prausykla. Tel. 651-3536.

PARDUODAMI iš Lietuvos atsiųsti nauji tautiniai drabužiai. Telefonas 533-5589.

JUOZAS GRYBAS sugrįžo į E. Miller Real Estate Ltd., 67 Dunlop St. W., Barrie, Ont. Perkant ir parduodant ūkius, sklypus ar namus, mielai patarnaus savo buvusiems ir būsimiems klientams betkurioje Ontario dalyje. Tiesioginė telefono linija iš Toronto 364-7941, o namų (1341 King St. E., London, Ont.) tel. 1-519-455-5325.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ lengvoms virtuvės pareigoms moderniame vasarnamyje Parry Sound apylinkėje. Visi patogumai ir atskira patalpa gyventi. Pageidaujama patikima vedusių pora be vaikų. Skambinti telefonu: Mr. H. Hawkins, 249-2755.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 767-4737.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsių, kiemų ir perkraustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

BARONESSA
Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor - Durie gatvių
Telefonas **762-4252**
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Jau galima gauti Velykų šventėms:

šviežių kalakutų, ančių,
viščiukų, žąsų, paršiukų ir kt.

Mielai kviečiame atsilankyti į krautuvę, kur rasite didelį pasirinkimą įvairių savo patalpose rūkytų mėsų, dešrų, importuotų produktų, jaunų paršiukų, liet. sūrių, silkių, ungurių ir didelį pasirinkimą šviežių mėsų ir kt.

UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU — NEMOKAMAS PRISTATYMAS

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Avenue, Toronto. Tel. LE 5-1258

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. **727-3120**
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.5%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	6.5%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	7.0%	Investacines	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 m.	7.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.